हाम्रो कार्यक्षेत्र

- गरामनी सेवाकेन्द्र
- भद्रपुर सेवाकेन्द्र
- बुधबारे सेवाकेन्द्र
- राजगढ सेवाकेन्द्र
- पथरिया सेवाकेन्द्र
- शरणामति सेवाकेन्द्र
- इटाभट्टा सेवाकेन्द्र
- झिलझिले सेवाकेन्द्र
- भृकुटी सेवाकेन्द्र
- लखनपुर सेवाकेन्द्र
- जुरोपानी सेवाकेन्द्र
- बिर्तामोड सेवाकेन्द्र
- खुदुनाबारी सेवाकेन्द्र
- गोलधाप सेवाकेन्द्र
- मंगलबारे सेवाकेन्द्र
- सुरुङ्गा सेवाकेन्द्र
- शनिश्चरे सेवाकेन्द्र
- बुट्टावारी सेवाकेन्द्र
- धुलावारी सेवाकेन्द्र
- दमक सेवाकेन्द्र
- बनियानी सेवाकेन्द्र
- शिवगन्ज सेवाकेन्द्र
- महानन्द चोक सेवाकेन्द्र
- चारआली सेवाकेन्द्र
- लक्ष्मीपुर सेवाकेन्द्र
- भद्रपुर सोमबारे सेवाकेन्द्र
- नमूना सेवाकेन्द्र
- गौरादह सेवाकेन्द्र
- क्याम्पा सेवाकेन्द्र
- बैगुनधुरा सेवाकेन्द्र
- कृषिथोक सेवाकेन्द्र
- सैनिकमोड सेवाकेन्द

इलाम सेवाकेन्द्र

- फिक्कल सेवा केन्द्र
- हर्कटे सेवा केन्द्र

मोरङ सेवाकेन्द्र

- दाम्राभिट्टा सेवाकेन्द्र
- मधुमल्ला सेवाकेन्द्र
- उर्लावारी सेवाकेन्द्र
- पथरी सेवाकेन्द्र
- मोरङ्ग मंगलबारे सेवाकेन्द्र
- मोरङ्ग सोमबारे सेवाकेन्द्र
- बेलवारी सेवाकेन्द्र

विषय सूची

क्र.सं.	विवरण	पेज
१.	२५औं वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी सूचना	३
२.	एकाई साधारण सभाको कार्यसूची	४
३.	२५औं वार्षिक साधारण सभाका प्रस्तावहरू	५
४.	सञ्चालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षको प्रतिवेदन	६-१४
५.	लेखा सुपरीवेक्षण समितिको प्रतिवेदन	१५-२१
६.	व्यवसायिक योजना	२२-२८
७.	स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन	२९-३६
८.	प्रमुख लेखा नीतिहरु	३७-५८
८.	लेखापरीक्षण रिपोर्ट	५९-९९
९.	कर्जा लगानी कार्यविधि संशोधन	१००-१०१
१०.	साधारण सभाका लागि राष्ट्रिय सहकारी प्राधिकरणको निर्देशन	१०२-१०३
११.	नोट	१०४

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

बिर्तामोड – ४, झापा

मिति :.......................

श्री .... ज्यू,

....

विषय : इकाईगत साधारण सभामा उपस्थित हुने सम्बन्धमा ।

dxfbo,

यस कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. झापाको मिति २०८२/०७/१९ गते बसेको सञ्चालक समितिको ५३६औं बैठकको निर्णय अनुसार संस्थाको २५औं वार्षिक साधारण सभा यही मिति २०८२/०९/०४ गते सम्पन्न गर्न सहकारी ऐन, २०७४ सहकारी नियमावली, २०७५ को नियम १८ को उपनियम ५ (क) तथा प्रदेश ऐन, नियम बमोजिम सहकारी संस्थाको साधारण सभा निर्देशिका २०७६ (पहिलो संशोधनसहित) मा व्यवस्था भए बमोजिम निम्न सात (७) इकाई निर्धारण गरी उक्त साधारण सभा सम्पन्न गरिने भएकाले उक्त इकाईगत साधारण सभामा उपस्थित हुन शेयर सदस्यज्यूहरु सबैमा पत्राचार गरिनेछ। पत्र प्राप्त नभएमा यसै सूचनालाई आधार मानी उपस्थितिका लागि अनुरोध गरिन्छ। उक्त इकाईगत साधारण सभामा २५औं वार्षिक साधारण सभाको माइन्यूट लेखन तथा प्रमाणीकरण प्रतिनिधि छनौट समेत गरिने भएकाले उपस्थितिका लागि पुनः हार्दिक अनुरोध गर्दछौं ।

इकाई :

स्थान :

समय :

मिति :

....

अध्यक्ष

२५औं वार्षिक साधारण सभाको
एकाई साधारण सभाको कार्यसूची

क्र.स	विवरण	समय तालिका
१	उपस्थिति	१०:०० बजेदेखि
२	साधारण सभा प्रारम्भ तथा आसन ग्रहण १. सभापति - श्री टस बहादुर श्रेष्ठ - संस्थाका अध्यक्ष २. जेष्ठ सदस्य आसन ग्रहण ३. लेखा समिति संयोजक : मन कुमार वेघा ४. संस्थाका संचालक तथा लेखा समितिका सम्पूर्ण पदाधिकारीहरु ५. पत्रकार ६. प्रमुख कार्यकारी अधिकृत : कुमार याक्सो	११:०५ बजेदेखि
३	१. मौन धारण २. राष्ट्रिय गान	११.१० बजेसम्म
४	कार्यक्रम उदघाटन् - दिप प्रज्वलन	११:१५ बजेसम्म
५	स्वागत मन्तव्य (उपाध्यक्ष - रामकुमार गौतम ज्यूबाट)	११:२० बजेसम्म
६	वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत - अध्यक्षबाट	१२:०० बजेसम्म
७	लेखा समितिको प्रतिवेदन - संयोजक	१२:१५ बजेसम्म
८	गणपुरक संख्याको घोषणा	१२:१५ बजेसम्म
९	एकाइगत निर्णय प्रमाणिकरण प्रतिनिधि छनौट	१२:३० बजेसम्म
१०	एकीकृत निर्णय प्रमाणीकरण प्रतिनिधि छनौट	१२:३५ बजेसम्म
११	स्वतन्त्र लेखा परीक्षकको प्रतिवेदन प्रस्तुत - लेखा समिति	१२:४५ बजेसम्म
१२	वार्षिक प्रतिवेदन उपर छलफल र निर्णय : १. अध्यक्षको प्रतिवेदन २. लेखा सुपरीवेक्षण समितिको प्रतिवेदन ३. स्वतन्त्र लेखा परिक्षकको प्रतिवेदन	१:३० बजेसम्म
१३	मूल प्रस्ताव उपर छलफल र निर्णय पारित	२:४५ बजेसम्म
१४	संस्थाका अध्यक्ष श्री टसबहादुर श्रेष्ठज्यूबाट कार्यक्रमको औपचारिक समापन	३:०० बजेसम्म

२५औं वार्षिक साधारण सभामा छलफलका लागि प्रस्तावहरू

१) संचालक समितिद्वारा प्रस्तुत गरिएको अध्यक्षको प्रतिवेदन २०८२ को सम्बन्धमा ।

२) संस्थाको आ.व.०८१/०८२ को स्वतन्त्र लेखा परीक्षकको वार्षिक प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।

३) संस्थाको लेखा सुपरिवेक्षण समितिको वार्षिक प्रतिवेदन २०८२ सम्बन्धमा ।

४) आ.व.०८२/०८३ को लेखा परिक्षण गर्न स्वतन्त्र लेखा परिक्षक नियुक्ति र पारिश्रमिक सम्बन्धमा ।

५) संस्थाको ०८१/०८२ को आय व्यय विवरण सम्बन्धमा ।

६) आ.व.२०८२/०८३ को प्रस्तावित आय-व्यय विवरण तथा व्यवसायिक योजना सम्बन्धमा ।

७) सम्पत्ति शुद्धिकरण ऐन २०६४ तथा निर्देशिका २०७४ पालना सम्बन्धमा ।

८) सहकारी प्राधिकरण तथा सहकारी विभागबाट जारी गरिएको मापदण्ड तथा निर्देशन पालना सम्बन्धमा ।

९) एकाई साधारणसभा तथा अन्तिम माइन्यूट प्रमाणीकरण प्रतिनिधि छनौट गर्ने सम्बन्धमा ।

१०) गैर बैकिङ्ग सम्पत्ति बिक्रि गर्ने सम्बन्धमा ।

११) ऋणीहरुको कर्जाको ब्याज छुट गरिएको सम्बन्धमा ।

१२) सहकारी एकिकरण गर्ने सम्बन्धमा ।

१३) बैंक तथा वित्तीय संस्थाको कर्जा तथा अनुदान स्वीकार गर्ने सम्बन्धमा ।

१४) आन्तरिक कार्यविधिहरु संसोधन सहित पास गर्ने सम्बन्धमा ।

१५) शेयर लाभांस तथा संरक्षित पूँजी फिर्ता कोष सम्बन्धमा ।

१६) विविध ।

"मेरो कर्णाली मेरो समृद्धिको आधार, जन्मदेखि मृत्युसम्म कर्णाली"

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

बिर्तामोड - ४, झापाको

२५औं वार्षिक साधारण सभाको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन २०८२

आदरणीय शेयर सदस्यज्यूहरु, साधारण सभामा स्वागत तथा सहकारी अभिवादन ।

संस्थाको मूल मर्म, मुल्य र उद्देश्य भनेको सहकारी मूल्य मान्यता, सिद्धान्त र सहकारी ऐन नियमको पूर्ण पालना कार्यान्वयन गर्ने, कार्यक्षेत्रभित्र सदस्य केन्द्रित कारोबार, प्रविधि र पारदर्शी सेवा, आर्थिक, सामाजिक उन्नती र प्रगतीमा सदस्यहरुलाई सिपसँग जोडी उत्पादन र रोजगारमा बृद्धी गर्ने र सदस्यहरुलाई व्यवसायिक बनाई समृद्ध सदस्यको सवल र सक्षम संस्था बनाउने मुख्य लक्ष्यका साथ संचालक समिति यहाँहरुले दिएको जिम्मेवारीलाई इमान्दारिताको साथ काम गर्दै आइरहेको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु ।

उपस्थित मान्य सदस्यज्यूहरु, देशमा आएको आर्थिक मन्दी सहकारी क्षेत्रमा आएको आर्थिक अपचलनले ल्याएको सहकारी प्रतिको अविश्वास, राजनीतिक अस्थिरता र ऋण तिर्नु पर्दैन भन्ने केही अभियानको गलत क्रियाकलापले सहकारी तथा वित्तीय क्षेत्रलाई सहज रुपमा अघि बढ्न कठिन र चुनौती रहेको जानकारी हामी सबैमा सर्वविदितै छ । यस अवस्थामा आजको मुख्य आवश्यकता र चुनौती भनेको संस्था र सदस्यहरुको सम्पत्तिलाई सुरक्षित संचालन, व्यवस्थापन गरी संस्थालाई बचाउनु पहिलो कर्तव्य ठानेका छौ । यस अवस्थामा संचालक समिति संस्था र सदस्य प्रति संम्बेदनशील भएर इमान्दारीताका साथ सदस्य सेवामा बढी ध्यान दिएर अघि बढिरहेको छ । संस्था यस परिपेक्षमा नाफामूलक भन्दा सेवामूलक भएर अघि बढ्नु पर्छ भन्ने मान्यता रहि आएको छ । यसकारण सदस्य ज्यूहरुले पनि संस्था प्रतिको आफ्नो महत्वपूर्ण जिम्मेवार भूमिका निर्वाह गर्नुहुनेछ भन्ने हामीले विश्वास लिएका छौ ।

सहकारी क्षेत्रमा भएको आर्थिक अपचलनका कारण राज्यले सहकारी व्यवस्थापन, संचालन र नियमनमा मापदण्ड निर्देशिका जारी गरी सहकारी संचालनमा कडाई गरेको छ । यसले पनि हामीलाई झन सजक र जिम्मेवार बनाएको छ । सहकारी क्षेत्रको कर्जा लगानी र असुलीलाई प्रभावकारी बनाउन सहकारी प्राधिकरण गठन र कर्जा सूचना केन्द्रको स्थापनामा सरकार अघि बढी सकेको छ । जसले गर्दा कर्जा लगानी र असुलीमा सहजता हुने महशुस हामीले गरेको छौं । सहकारीको कर्जा तिर्न अटेर गर्ने, नतिर्ने ऋणीहरुको कानुनी कारवाहीमा सहकारीलाई ठुलो सहयोग पुग्ने हामिले अपेक्षा पनि गरेका छौ । संस्थाको ऋण तिर्न अटेर गर्ने सदस्य ज्युहरुलाई अनुरोध गर्न चाहन्छौ, कुनै पनि सदस्य कानुनी कारवाहीको घेरामा र कालोसूचीमा नपरुन भन्ने हाम्रो चाहाना र अपेक्षा छ । ऋणी सदस्यहरुलाई कानुनी कारवाही गरी कालोसूचीमा राख्नु नपरोस भनि अनुरोध गर्दा पनि अटेर गरेमा, भागेमा संस्थाले यस विषयमा कारवाहीको प्रक्रिया अघि बढाउन बाध्य हुनेछ । संस्थाको कर्जा मिनाह हुन्छ तिर्नु पर्दैन भन्ने भ्रममा कुनै पनि सदस्य नपर्नुहोस भन्ने पनि हामी अनुरोध गर्न चाहन्छौ ।

संस्था सदस्यहरुको हो । हामी संचालक, तपाईहरुको सेवक र तपाईहरुको सम्पत्तीलाई सुरक्षित व्यवस्थापन, संचालन गर्ने जिम्मेवारी मात्र लिएका छौ यस जिम्मेवारीलाई इमान्दारीका साथ कर्तव्य निर्वाह गर्नु हाम्रो पहिलो दायित्व ठानेका छौ । यसैले सदस्य ज्युहरुले पनि संस्थाको नीति नियमको पूर्ण पालना गरी नियमित कारोवार र संस्था प्रति खबरदारीका साथ जिम्मेवार भुमिका निर्वाह गरीरहेमा संस्था अविछिन्न रुपमा संचालन हुने विषयमा हामी विश्वास गर्दछौ ।

आदरणीय सदस्यज्युहरु संस्थाले मिति २०८२/०९/०४ गते शुक्रवारका दिन २५औं वार्षिक साधारण सभा सम्पन्न गर्ने निर्णय गरिसकेका छौं । उक्त साधारण सभा सम्पन्न गर्न निम्न सात वटा एकाइहरु तोकी एकाइगत साधारण सभा सम्पन्न गरिने व्यहोरा अनुरोध गर्दछु । प्रत्येक एकाइगत साधारण सभामा वार्षिक प्रतिवेदनको कार्यसूचीमा उल्लेख भएका प्रस्ताव उपर छलफल गरी एकाइगत साधारण सभाले निर्णय गर्नेमा हामी विश्वस्त छौं । निर्णय प्रमाणित गर्न एकाईसभामा उपस्थित सदस्य मध्ये १४ जना प्रतिनिधि छनौट गरिनेछ । प्रत्येक एकाई साधारण सभाबाट पास भई आएको निर्णयलाई एकिकृत गरी प्रमाणिकरण गर्न प्रत्येक एकाईबाट न्युनतम ३ जना प्रतिनिधि एकाई साधारण सभाले थप चयन गर्नुपर्नेछ । यसरी चयन भएका प्रतिनिधि सबै एकाईबाट न्युनतम २१ जना अधिकतम

३९ जना छनौट गरिनेछ वा १५५७ जना सदस्य बराबर १ जना प्रतिनिधि छनौट गरिनेछ । सो एकिकृत माइन्युट गरी मिति २०८२/०९/०४ गते शुक्रबारका दिन प्रमाणीकरण हुने व्यहोरा समेत अनुरोध गर्दछु ।

२५औं वार्षिक साधारणसभाका लागि निर्णय गरिएका ७ वटा एकाईहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

(१) **बिर्तामोड (क) एकाई – ६ वटा सेवा केन्द्र । सदस्य संख्या : १०,४१० । मिति : २०८२/०८/२१**

(बिर्तामोड, सैनिक मोड, गरामनी, बुट्टावारी, गोलधाप र राजगढ) जम्मा सदस्य संख्या १०,४१० जना । एकीकृत निर्णय प्रमाणीकरण प्रतिनिधि संख्या ६ जना ।

स्थानः काजी पार्टी प्यालेस, बिर्ताबजार ।

(२) **दमक एकाई – ६ वटा सेवा केन्द्रहरु । सदस्य संख्या : ८,४६१ । मिति : २०८२/०८/२३**

(दमक, नमुना, लखनपुर, गौरादह, जुरोपानी र क्याम्पा) जम्मा सदस्य संख्या ८४६१ जना । एकीकृत निर्णय प्रमाणीकरण प्रतिनिधि संख्या ५ जना ।

स्थानः मारवाडी सेवा सदन भवन, दमक ।

(३) **उर्लाबारी एकाई – ७ वटा सेवा केन्द्रहरु । सदस्य संख्या : ६,९८३ । मिति : २०८२/०८/२४**

(उर्लाबारी, मधुमल्ला, मोरङ्ग मंगलवारे, पथरी, बेलबारी, मोरङ्ग सोमबारे र दाम्राभिट्टा) जम्मा सदस्य संख्या ६९८३ जना एकीकृत निर्णय प्रमाणीकरण प्रतिनिधि संख्या ५ जना ।

स्थानः देवीस्थान, दुर्गामन्दिर–उर्लाबारी–७ ।

(४) **सुरूङ्गा एकाई – ५ वटा सेवा केन्द्रहरु । सदस्य संख्या : ७,९६६ । मिति : २०८२/०८/२५**

(सुरुङ्गा, झिलझिले, शिवगन्ज, शरणामति र बैगुनधुरा) जम्मा सदस्य संख्या ७९६६ जना । एकीकृत निर्णय प्रमाणीकरण प्रतिनिधि संख्या ५ जना ।

स्थानः कनकाई उद्योग वाणिज्य संघको हल ।

(५) **बिर्तामोड (ख) एकाई – ६ वटा सेवा केन्द्रहरु । सदस्य संख्या : ८,४७२ । मिति : २०८२/०८/२६**

(बिर्तामोड, कृषि थोक, महानन्द चोक, शनिश्चरे, खुदुनाबारी र लक्ष्मीपुर) जम्मा सदस्य संख्या ८,४७२ जना । एकीकृत निर्णय प्रमाणीकरण प्रतिनिधि संख्या ६ जना ।

स्थानः अग्रसेन भवन, बिर्तामोड ।

(६) **चारआली एकाई – ७ वटा सेवा केन्द्रहरु । सदस्य संख्या : ९,३६८ । मिति : २०८२/०८/२८**

(चारआली, धुलाबारी, ईँटाभट्टा, भृकुटी, बुधवारे, फिक्कल र हर्कटे) जम्मा सदस्य संख्या ९३६८ जना । एकीकृत निर्णय प्रमाणीकरण प्रतिनिधि संख्या ६ जना ।

स्थानः चारआली खानेपानी हल, मेचीनगर–१२ ।

(७) **भद्रपुर एकाई – ६ वटा सेवा केन्द्रहरु । सदस्य संख्या : ९,०९० । मिति : २०८२/०९/०२**

(भद्रपुर, भद्रपुर सोमबारे, बनियानी, पथरिया र झापा मंगलबारे) जम्मा सदस्य संख्या ९०९० जना । एकीकृत निर्णय प्रमाणीकरण प्रतिनिधि संख्या ६ जना । .

स्थानः किरॉत सामुदायिक भवन, भद्रपुर–७, किरॉत कोलोनी ।

१. **संस्थाको संक्षिप्त परिचय तथा स्थिति विवरण :**

१.१. संस्थाको स्थापना :

२०५७ साल पौष ४ गते । दर्ता नं.: ३१।७(१८२)०५७/०५८ ।

१.२. कार्यक्षेत्र :

झापा जिल्ला १५ वटा पालिका, मोरङ्ग ७ वटा पालिका, इलाम जिल्ला ४ वटा पालिका ।

१.३. सेवा केन्द्र ४१ वटा :

झापा जिल्लामा ३२ वटा, मोरङ्ग जिल्लामा ७ वटा र इलाम जिल्लामा २ वटा ।

२. संस्थाको तुलनात्मक स्थिति विवरण :

क.स	विवरण	आ.व.८०/०८१	आ.व.०८१/०८२	बृद्धि प्रतिशत
१	सदस्य संख्या	५६४०९ जना	६०७५० जना	७.६९ %
	महिला	३५६०८ जना	३८७७८ जना	८.९० %
	पुरुष	२०७५१ जना	२१९१९ जना	५.६२ %
२	ऋणी संख्या	१५३५० जना	१५०६४ जना	-१.८६ %
	महिला	१०५६३ जना	१०२७४ जना	-२.७३ %
	पुरुष	४७८७ जना	४७९० जना	०.०६ %
३	कर्मचारी संख्या	३७४ जना	३५८ जना	-४.२७ %
	महिला	२६१ जना	२४६ जना	-५.७४ %
	पुरुष	११३ जना	११२ जना	-०.८८ %
४	समूहमा आधारित महिला सदस्य संख्या	१०८९५ जना	१०७५३ जना	-१.३० %
५	संस्थागत गैर नाफामुलक सदस्य	५३ वटा	५४ वटा	१.८८ %
६	शेयर पूँजी	५१९३७५७००।-	५५८५३८०००।-	७.५४ %
७	बचत	२७८८३९४११०।-	३४९६८४२७९९।-	२५.४० %
८	जगेडा कोष	१५४६६९१४६।-	१६८,२२७,४७२।-	८.७७%
९	अन्य कोष -	८६४९१६६६।-	९२,३१६,२३४।-	६.७३%
१०	एन.एफ.आर.एस.समायोजन कोष	२१,७०८,४१२।-	रु.३,२४,८९,१२२।-	४९.६६%
११	कर्जा जोखिम कोष	७११२७८६६।-	९१,७८७,५०४।-	२९.०४%
१२	कर्जा सुरक्षण कोष	७५७५८०११।-	८३४९३४३०।-	१०.२१ %
१३	सदस्य उपचार कोष	२१४४४१३२।-	१८१३५६६३।-	-१५.४२ %
१४	बाहय कर्जा	६४६२४२८५५।-	९९३७१४२०।-	-८४.६२ %
१५	क्रमिक बचत ब्याज	१०५६२१६२८।-	१०८९८५८६१।-	३.१८ %
१६	बैक तथा नगद	५७८३०६३२६।-	६८२,४४६,८१३।-	१८.०० %

१७	ल.र.र.	३७६८०४८१५६/-	३८६७८१०५६३/-	२.६४ %
१८	स्थीर सम्पत्ति	८७८२५७१०/-	११०,६३७,३५३/-	२५.९७ %
१९	गैर बैकिङ्ग सम्पति	३८४०२८९१/-	५५९५४११६/-	४५.७० %
२०	अन्य सम्पत्ति	७०४४९७०/-	५९७१५८९/-	-१९.२३%
२१	पाउनु पर्ने रकम	७२१३८६५/-	१२८४४१९३/-	७८.०४ %
२२	उठ्न बाँकी ब्याज	८१३४५९६७/-	९८६८७४८९/-	२१.३१%
२३	जम्मा बासलात	४५२२८३७९७७/-	४७४११२७८२८/-	४.८२%
२४	शुद्ध बासलात	४४५७३८१३३०/-	४६४९३४०३२४/-	४.३०%

३. आ.व. ०८०/०८१ र आ.व. ०८१/०८२ को संक्षिप्त आम्दानी विवरण :

क्र.सं.	विवरण	आ.व.०८०/०८१	आ.व.०८१/०८२	बृद्धि प्रतिशत
१.	कर्जा लगानीबाट प्राप्त ब्याज	५६२५०३६६६/-	५१२३८६५७०/-	-८.९०%
२.	संचालन आम्दानी	३१६२६५९३/-	२१६६१२०६/-	-३१.५०%
३.	नोक्सानी व्यवस्था फिर्ता	७३५९८४०/-	६७११९०८/-	-८.८०%
३.	बैक ब्याज आम्दानी	११८७७६४१/-	६८९४३३५/-	-४१.९५%
४.	जम्मा आम्दानी	६१३३६७७४०/-	५४७६५४०१९/-	-१०.७१%

४. आ.व. ०८०/०८१ र आ.व. ०८१/०८२ को संक्षिप्त खर्चका विवरण :

क्र.सं.	विवरण	आ.व.०८०/०८१	आ.व.०८१/०८२	बृद्धि प्रतिशत
१.	कर्जाको ब्याज खर्च	११२३३०६३२/-	२७१२७७६१/-	-७५.८५%
२.	बचत ब्याज खर्च	२१३१२३४८३/-	२५१६९६९८८/-	१८.०९%
३.	कर्मचारी तलब खर्च	१३७१९९४२३/-	१५८४४१८८७/-	८.३४%
४.	कार्यालय संचालन खर्च	४२८९०७६१/-	४२१९१८८३/-	-१.६२%
५.	कर्जा जोखिम खर्च	१७४३६०३३/-	२७३८०९९६/-	५७.०३%
६.	जम्मा खर्च	५२२९८०३४९/-	५०६८३९५१५/-	-३.०८%
७.	आयकर अघिको नाफा	९०३८७३९१/-	४०८१४५०४/-	-५४.८४%

संस्थाले आ.व.०८१/०८२ को स्वतन्त्र लेखा परीक्षकको प्रतिवेदन एन.एफ.आर.एस.को मापदण्ड अनुसार वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरिएको हुँदा संस्थाको अभिलेख र प्रतिवेदनको वित्तीय विवरणमा केही फरक भएको व्यहोरा अनुरोध गर्न चाहन्छु । उक्त प्रतिवेदन अनुसार संस्थाले तिर्नुपर्ने घरवहाललाई भोगाधिकार सम्पत्तिमा राख्नु पर्ने र ३ महिनासम्मको पाउनु पर्ने ब्याजलाई आम्दानी देखाउनु पर्ने भएकोले वासलातमा केही फरक भएको छ । यसैगरी लगानीमा रहिरहेको कर्जामा जोखिम कोष घटाई शुद्ध लगानी प्रतिवेदनमा राखिएको छ । कर्मचारी कर्जालाई छुट्टै व्यवस्थापन गरिएको छ । शुद्ध कर्जा लगानी र वासलात प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको छ ।

५. शीर्षकगत कर्जा लगानीको अवस्था :

संस्थाको लगानीमा रहिरहेको कर्जा मध्ये ३,८६,७८,१०,५६३/- मध्ये व्यवसायिक कर्जा ५५%, कृषि तथा पशुपालनमा ४.३४%, घर जग्गा कर्जा २०.२८%, वैदेशिक रोजगार तथा अध्यायन कर्जा १२.६३%, संचालक समितिले लिएको कर्जा ०.०३%, कर्मचारी कर्जा १.९४%, बचत कर्जा ४.६८% र अन्य कर्जा १.१०% रहेको छ । उपरोक्त कर्जा मध्ये धितो कर्जा ७६%, बिना धितो कर्जा २४% जस मध्ये र असौत बचत रकम ५७५६१ र औसत कर्जा लगानी २५६७५८ रहेको छ ।

६. संस्थाको सुचाङ्कहरु :

क्र.सं	विवरण	न्युनतम मानक	आ.व.०८०/०८१	आ.व.०८१/०८२
१.	ऋणी सदस्य अनुपात	३०%	२७.२१%	२४.७९%
२.	भाका नाघेको प्रतिशत	५% भन्दा कम	२.९६%	३.२६%
३	असुली दर	९९% भन्दा बढी	९७.०४%	९४.७४%
४	संचालन स्वसक्षमता	१३०% भन्दा बढी	११७.३२%	१०९.५४%
५	शेयर अनुपात	१०% भन्दा बढी	११.४७%	११.५१%
६	बचत अनुपात	७०-८०%	६१.५८%	७३.७५%
७	बचत ऋण अनुपात	८०% भन्दा बढी	७४%	९०.४८%
८	कर्जा लगानी अनुपात	७०-८०%	८३.३१%	८१.५७%
९	आम्दानी खर्च अनुपात	७०%भन्दा कम	८५.२६%	८८.२८%
१०	बाहय कर्जा	५%भन्दा कम	१४.२०%	२.०९%
११	सदस्य केन्द्रियता	३०%भन्दा बढी	२२%	३५.९४%
१२	नकमाउने सम्पत्ती	५% भन्दा कम	३.४१%	४.५%
१३	सम्पत्तीको खास मुल्य	१११% भन्दा माथि	१३५%	११६.८३%
१४	प्रति शेयर खुद सम्पत्ति	१०० भन्दा माथि	१५५.७४%	१५६.३५%
१५	लगानीको प्रतिफल	-	१५.०३%	१३.६०%
१६	वित्तीय लागतदर	-	९.६१%	७.८४%
१७	स्प्रेड दर	६% भन्दा कम	५.४२%	५.७६%

७. कोष तथा अन्य दायित्वको विवरण :

क्र. सं.	विवरण	रकम	क्र. सं.	विवरण	रकम
क.	जगेडा कोष	रु. १६,८२,२७,४७२.२९	झ.	सदस्य उपचार कोष	रु. १,७९,४४,०५२.४८
ख.	शेयर लाभांस कोष	रु. १,३३,५९,१८३.६३	ञ.	कर्जा जोखिम कोष	रु. ८,३९,४०,३१०.००
ग.	संरक्षित पुँजी फिर्ता कोष	रु. ६८,९६,८४२.३५	ट.	कर्जा सुरक्षण कोष	रु. ८,३४,४३,४३०.००
घ.	घाटापुर्ती कोष	रु. २,३०,२४,१०७.११	ठ.	नियमित बचत ब्याज	रु. १०,८९,८५,८६१.००
ङ.	संस्था विकास कोष	रु. १,४३,९७,२८१.०८	ड.	कर्मचारी संचित बिदा	रु. ५७,९९,८९८.००
च.	छात्रवृत्ति तथा जेष्ठ सदस्य भत्ता	रु. १,२७,४४,७८७.२५	ढ.	सहकारी सदस्य शिक्षा कोष	रु. २०,५८,५२७.९४
छ.	स्थिरीकरण कोष	रु. १०,२७,६२९.५१	ण.	समिति र कर्मचारीबाट तयार असहाय कोष	रु. १,१३,०६७.००
ज.	सहकारी प्रवर्द्धन कोष	रु. १,३७,९३६.८५	त.	सदस्यहरुबाट संकलित सदस्य उपचार कोष	रु. १,८१,३५,६६३.००

८. संस्थाको प्रत्येक ५/५ वर्षको तुलनात्मक वृद्धिको विवरण :

विवरण	आ.व.०५७/०५८	आ.व.०६१/०६२	आ.व.६६/०६७	आ.व.०७१/०७२	आ.व.०७६/०७७	आ.व.०८१/०८२
सदस्य संख्या	१,२८० जना	५,३११ जना	१५,१०९ जना	१८,१५९ जना	३३,९५९ जना	६०,७५० जना
ऋणी संख्या	३९६ जना	३,१४६ जना	८,७११ जना	१०,६०२ जना	१५,३७६ जना	१५,०६४ जना
शेयर	६२,०६,४००।-	३१,२४,१००।-	७१,७५,७००।-	६,२०,५२,६००।-	२८,०३,५१,५००।-	५५,८५,३८,०००।-
बचत	३३,९२,५८३।-	१,४३,५३,७८२।-	९,००,१५,४०६।-	२७,६०,३१,६९०।-	१,०३,७०,२६,०४९।-	३,४९,६८,४२,७९१।-
जगेडा कोष	५०,७८७।-	१०,९२,३६५।-	४२,७०,३१९।-	१,६९,०६,०८३।-	६,५८,९१,७६३।-	१६,७५,६५,१६१।-
ल.र.र.	२८,१२,६२७।-	१,९८,१७,५५७।-	१२,७९,०२,२६०।-	६४,८३,३७,०८२।-	१,९८,२८,२९,०५४।-	३,८६,७८,१०,५६३।-
खुद नाफा	२,०३,१४७।-	४८,७०४।-	३७,३८,५५३।-	२,५२,५४,३२२।-	५,३८,६१,६१९।-	४,०८,१४,५०४।-
बासलात	४०,३५,४६८।-	२,३७,४४,४४३।-	१४,७०,४४,०१२।-	७३,०७,६६,४३०।-	२,३५,६१,७३,१७४।-	४,७४,११,२७,८२८।-

९. आ.व. ०८१/०८२ को लक्ष्य प्राप्ति र आ.व. ०८२/०८३ को प्रस्तावित लक्ष्य निर्धारण :

क्र.सं.	विवरण	प्रस्तावित लक्ष्य	०८१/०८२ को यथार्थ	प्राप्ति %	आ.व.०८२/०८३ को लक्ष्य
१	सदस्य विस्तार	६४,५५९ जना	६,०७५० जना	९४.०९ %	६७,९५३ जना
२	ऋणी सदस्य	१८,७७१ जना	१५,०६४ जना	८०.२५ %	२०,५५७ जना
३	कर्मचारी संख्या	३८४ जना	३५८ जना	९३.२२ %	३८७ जना
४	शेयर वृद्धि	५६,५१,३८,४००।-	५५,८५,३८,०००।-	९८.८३ %	६०,७१,७१,५००।-
५	बचत वृद्धि	३,३५,१०,४२,०९६।-	३,४९,६८,४२,७९१।-	१०४.३५ %	४,०८,५२,४८,८६४।-

६	बाह्य कर्जा	५०,३८,०९,५०२।-	९,६५,१४,२७७।-	१९.१५ %	२,००,००,०००।-
७	कर्जा लगानी	४,५०,१६,४७,९३९।-	३,८६,७८,१०,५६३।-	८५.९१ %	४,७०,७८,६२,८९४।-
८	भाका नाघेको कर्जा	५,००,११,६६४।-	१२,६३,७५,९३५।-	२५२.६९ %	६,९३,३९,०७७।-
९	बासलात	५,१४,४७,५९,९३३।-	४,७४,११,२७,८२८।-	९२.१५ %	५,५८,९२,८०,४६९।-

डडड१०. आ.व.०८१/०८२ को प्राप्त आय विवरण र ०८२/०८३ को प्रस्तावित आय विवरण :

क्र.सं.	विवरण	प्रस्तावित लक्ष्य	०८१/०८२ को यथार्थ	प्राप्ति %	आ.व.०८२/०८३ को लक्ष्य
१	कर्जा लगानीबाट ब्याज	६२,५०,६८,८००।-	५१,२३,८६,५७०।-	८१.९७%	५९,१६,९३,३१८।-
२	सेवा शुल्क	१,२१,३९,५५५।-	१,८२,१४,३८६।-	१५०.०४%	२,०१,१४,३५०।-
३	बैंकबाट प्राप्त ब्याज	६५,६०,५७१।-	६८,९४,३३५।-	१०५.०५%	७७,००,८७९।-
४	सदस्यता तथा कर्जा फारम शुल्क	१२,६९,०००।-	१६,०१,०९०।-	१२६.१६%	१९,७७,०१७।-
५	सम्भावित नोक्सानी व्यवस्थाबाट फिर्ता	७३,५९,८४०।-	६७,११,९०८।-	८.८०%	०।-
५	अन्य आम्दानी	३,२७,०९,७४४।-	१८,४५,७३२।-	५.६४%	९४,४५,६६०।-
६	जम्मा आम्दानी	६७,७७,४७,६७०।-	५४,७६,५४,०२२।-	८०.८० %	६३,०९,३१,२२६।-

११. आ.व.०८१/०८२ का खर्च विवरण र ०८२/०८३ को प्रस्तावित लक्ष्य विवरण :

क्र.सं.	विवरण	प्रस्तावित लक्ष्य	०८१/०८२ को यथार्थ	प्राप्ति %	आ.व.०८२/०८३ को लक्ष्य
१	कर्जाको ब्याज खर्च	५,२३,५४,९७५।-	२,७१,२७,७६१।-	५१.८१%	८०,००,०००।-
२	बचत ब्याज खर्च	२३,१८,७७,९८७।-	२४,८४,६३,०५४।-	१०७.१५%	२८,६२,७९,१०८।-
३	कर्मचारी तलब खर्च	१७,४६,३६,९३६।-	१५,६८,२८,६६९।-	८९.८०%	१६,९७,२६,३९३।-
४	कार्यालय संचालन खर्च	४,९०,५०,९०४।-	४,७८,६७,३६७।-	९७.५८%	६,२८,७२,८५०।-
५	कर्जा जोखिम खर्च	३,१८,७२,९२०।-	२,७३,८०,९९६।-	८५.९०%	६३,३६,१४७।-
६	जम्मा खर्च	५३,९७,९३,७२४।-	५०,७६,६७,८४८।-	९४.०४%	५३,३२,१४,४९८।-
७	खुद बचत नाफा	१३,७९,५३,९४६।-	रु.४,०८,१४,५०४।-	२९.५८%	९,७७,१६,७२७।-

१२. प्रदेश तथा संघीय विभागबाट जारी गरिएको निर्देशन र संस्थाले सम्पन्न गरेका कार्यक्रमहरु:

१) सम्पत्ति शुद्धिकरण ऐन २०६४ तथा सहकारी संस्थाहरुलाई जारी गरिएको निर्देशिका २०७४ बमोजिम संस्थाले आन्तरिक कार्यविधि लागु गरी सम्पत्ती शुद्धिकरण ऐन तथा निर्देशिका बमोजिम कार्य कार्यन्वयन गरिएको ।

२) संस्थाको लेखा सुपरिवेक्षण समितिले दिइएको सुझाव तथा निर्देशिन माथि संचालक समितिमा मासिक अध्ययन र छलफल गरी निर्देशन तथा सुझावहरु कार्यान्वयन गर्न गराउन निर्देशन गरिएको ।

३) संस्थाको सम्पूर्ण कारोवारलाई चुस्त दुरुस्त राखी आर्थिक अनुशासन कायम गर्न आन्तरिक लेखा परिक्षक चार्टड एकाउण्टेन्ट श्री प्रसाद निरौलालाई नियुक्ति गरीएको र आ.ले.प. ले दिएको चौमासिक प्रतिवेदन माथि लेखा

समिति संचालक समितिमा छलफल गरिने गरिएको र नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी कार्यन्वयन गरिएको ।

४) संघीय सहकारी विभाग, सहकारी प्राधिकरण र प्रदेश रजिष्ट्रार कार्यालयबाट जारी गरिएको निर्देशन तथा मापदण्डहरुलाई संचालक समितिमा छलफल गरी सो बमोजिम कार्यान्वयन गर्न गराउन निर्देशन दिइएको र सो अनुसार भए नभएको अनुगमन तथा निरिक्षण गर्ने गरिएको ।

५) संस्थाको शिक्षा उपसमितिबाट आ.व.०८१/०८२ मा क्षेत्रगत १५ स्थानमा विस्तारित मञ्च र सेवाकेन्द्रगत सदस्य विस्तारित ३६ वटा गरी जम्मा ५१ वटा विस्तारित भेलामा जम्मा १२१५६ जना शेयर सदस्य ज्यूहरुको उपस्थितीमा सम्पन्न गरिएको सो भेलामा संस्थाको नीति नियम, आर्थिक गतिविधिको विषयमा छलफल, संस्थालाई अगाडि बढाउन सदस्यहरुको सुझाव सहितको मार्गनिर्देशन लिएको र माटो बचाऊ अभियानमा सदस्य तथा गैर सदस्य गरी २३ वटा भेलामा जम्मा १९२० जनाको उपस्थितिमा कार्यक्रम सम्पन्न गरी किसानहरुलाई प्रागरिक मल र जैविक विषाधीको प्रयोग गरी स्वास्थ्य उत्पादन र स्वास्थ्य जीवनबारे अभियान संचालन गरिएको ।

६) सामुदायिक ६ वटा विद्यालयहरुमा आवश्यक खेलकुद तथा शैक्षिक सामाग्री उपलब्ध गराइएको र सहकारी वित्तीय साक्षरता तथा सामाजिक सचेतनामुलक कार्यक्रमहरु संचालन, शेयर सदस्यहरुको छोराछोरीलाई प्लस टु मा उत्कृष्ट अंक ल्याउने १०० जना विद्यार्थीहरुलाई जनही रु.५०००।- ले छात्रवृति र ५ वटा सामुदायिक विद्यालयहरुमा विपन्न परिवारका ७ जनालाई जनही ५००० ले प्रतिवर्ष छात्रवृत्ति उपलब्ध गरिएको ।

७) आ.व.०८१/०८२ मा संस्थाले आयकर रु.४०,६०,४५८।- ब्याज कर रु.१,३४,०२,१८२।- अन्य टि.डि.एस. कर रु. ५१,०३,९७१।- गरी जम्मा रु.२,२५,६६,६११।-

८) संस्थाले सदस्यहरुको सामाजिक क्षेत्रमा सदस्य तथा सदस्यको परिवार १४०६ जनालाई जम्मा रु.१,५९,८२,४५५।-, सुत्केरी सुविधा ६३८ जनालाई जम्मा रु.२५,८९,४००, ऋणी सदस्यको मृत्यु हुँदा कर्जा मिनाह ४३ जनालाई जम्मा रु.३३,७८,२८५।-, सदस्य तथा सदस्यको परिवार १७३३ जना मृत्यु हुँदा राहत सुविधा जम्मा रु.१,४८,७२,०१०।-, बीमा बचत गर्ने सदस्य मृत्यु हुँदा राहत सुविधा १ जनालाई रु.२,००,०००।-, जेष्ठ शेयर सदस्य ७६ जना सामाजिक सुरक्षा भत्ता जम्मा रु.२,२८,०००।- र शेयर सदस्यहरुको छोराछोरी कक्षा १२ मा उत्कृष्ट अंक ल्याउने १०० जनालाई र सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययन गर्ने विपन्न परिवारको ७ जना विद्यार्थीहरुलाई जनही ५ हजारले जम्मा रु.५,३५,०००।- समेत गरी जम्मा रु.३,७७,८५,१५०।- सुविधा उपलब्ध गराइएको ।

१३. संस्थाको आ.व. ०८२/०८३ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

१. संस्थाको आ.व.०८२/०८३ को सदस्य विस्तार गर्ने नीति तथा कार्यक्रममा गैर सदस्य र सामुदायिक विद्यालयहरुमा सहकारी वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम संचालन गरी एक घर एक कर्णाली सदस्य बनाउने र समूहमा आधारित मोडल (टु) को कार्यक्रम संचालन गरी यस आ.व.मा ८% सदस्य वृद्धि गर्ने र नयाँ सदस्यहरुलाई सदस्य भएको २/२ महिनामा थप वित्तीय साक्षर तथा अन्तक्रिया कार्यक्रम गर्ने ।

२. संस्थाको आन्तरिक पुँजी निमार्णमा दिगो स्थायित्व र आत्मनिर्भर बनाउन र परनिर्भर शुन्य गर्न शेयर पुँजी वृद्धि गर्दै न्युनतम ५० कित्ता शेयर प्रति सदस्य पुर्याउने र सहकारी विभागद्धारा जारी गरिएको निर्देशन तथा ऐन नियमावलीमा तोकिए बमोजिम कारोवारमा न्युनतम १०% शेयर कायम गर्ने नीति अवलम्बन गर्ने ।

३. संस्थाको लगानीलाई प्रबर्द्धन गर्न सदस्यहरुको आवश्यक सीप, ज्ञान, क्षमताको शुक्ष्म विश्लेषण गर्ने, सदस्यहरुको कारोवार र क्षमताको आधारमा वर्गिकरण गर्ने, नियमित लामो समय सम्म कारोवार गर्ने सदस्यहरुलाई ग्रिन कार्ड तथा उत्कृष्ट शेयर सदस्य सम्मान गर्ने । कर्जा असुलीलाई प्रभावकारी बनाउन नियमित किस्ता तिर्ने सदस्यहरुलाई तिरेको ब्याजमा रिवेट दिने व्यवस्थालाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्दै लगिने । कर्जाको आकार घटाउने र कर्जा लगानीलाई सुरक्षित गर्न बजारको अवस्थालाई ध्यान दिदै उत्पादन र धितो कर्जामा बढी जोड दिने । कर्जा र बचतको ब्याजदर बजारको अवस्था अनुसार समयानुकुल थपघट गर्दै जाने संस्थाको नीति रहेको छ ।

४. संस्थाको बचत वृद्धि योजनामा आवधिक एकमुष्ठ बचतहरुलाई प्रोत्साहन कम गर्ने र नियमित बचतलाई प्रोत्साहित गर्न बचत योजना अन्तगर्त नियमित बचत गर्ने सदस्यहरुलाई सम्मान तथा सुविधाहरुमा विशेष

जोड गर्ने नीति अवलम्बन गरिएको छ ।

५. सदस्यहरुलाई संस्था प्रति थप जिम्मेवार र अपनत्वको भावना अनुभूति गराउन संस्थाले संचालन गरेको सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउन सदस्य वित्तीय साक्षर कार्यक्रम संचालन गर्ने र कोषहरु वृद्धि गर्दै सदस्यहरुको सामाजिक सुरक्षामा प्रभावकारी सेवा पुऱ्याउने ।

६. सदस्यहरुलाई आवश्यक सीप, ज्ञान उपलब्ध गराउने योजना निमार्ण गरिएको छ र सो योजना अनुसार सदस्यहरुलाई व्यवसायिकतामा अभिप्रेरित गरी उत्पादनमा वृद्धि गर्ने ।

७. संस्थाको कारोवारलाई चुस्त-दुरुस्त, पारदर्शी सेवा प्रवाह गर्न प्रविधिमा जोड गर्ने र कर्मचारीहरुलाई आवश्यक सीप ज्ञान तालिम उपलब्ध गराई सदस्यहरुलाई प्रभावकारी सेवा दिन संस्थाका कर्मचारीहरुको कार्यदक्षता, क्षमता र उत्पादकत्वको आधारमा सेवा सुविधा र पद बढुवा वा घटुवा गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिने ।

१४. एकाइगत साधारण सभामा छलफलका लागि कार्यसूचीमा पेश गरिएको प्रस्तावहरु

१) संचालक समितिद्वारा प्रस्तुत गरिएको अध्यक्षको प्रतिवेदन २०८२ को सम्बन्धमा ।
२) संस्थाको आ.व.०८१/०८२ को स्वतन्त्र लेखा परिक्षकको वार्षिक प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।
३) संस्थाको लेखा सुपरिवेक्षण समितिको वार्षिक प्रतिवेदन २०८२ सम्बन्धमा ।
४) आ.व.०८२/०८३ को लेखा परिक्षण गर्न स्वतन्त्र लेखा परिक्षक नियुक्ति र पारिश्रमिक सम्बन्धमा ।
५) संस्थाको ०८१/०८२ को आय-व्यय विवरण सम्बन्धमा ।
६) आ.व.२०८२/०८३ को प्रस्तावित आय व्यय विवरण तथा व्यवसायिक योजना सम्बन्धमा ।
७) सम्पत्ति शुद्धिकरण ऐन २०६४ तथा निर्देशिका २०७४ पालना सम्बन्धमा ।
८) सहकारी प्राधिकरण तथा सहकारी विभागबाट जारी गरिएको मापदण्ड तथा निर्देशन पालना सम्बन्धमा ।
९) एकाई साधारणसभा तथा अन्तिम माइन्ट प्रमाणीकरण प्रतिनिधि छनौट गर्ने सम्बन्धमा ।
१०) गैर बैकिङ्ग सम्पत्ति विक्रि गर्ने सम्बन्धमा ।
११) ऋणीहरुको कर्जाको ब्याज छुट गरिएको सम्बन्धमा ।
१२) सहकारी एकीकरण गर्ने सम्बन्धमा ।
१३) बैंक तथा वित्तीय संस्थाको कर्जा तथा अनुदान स्वीकार गर्ने सम्बन्धमा ।
१४) आन्तरिक कार्यविधिहरु संसोधन सहित पास गर्ने सम्बन्धमा ।
१५) शेयर लाभांस तथा संरक्षित पूँजी फिर्ताकोष सम्बन्धमा ।
१६) विविध ।

आ.व.०८२/०८३ को साधारण सभामा कार्यसूचीमा समावेश गरिएका विषयहरु छलफल गरी निर्णय पास गर्न माथि उल्लेखित प्रस्तावहरु पेश गरिएको छ । उक्त प्रस्तावहरु साधारण सभा कार्यविधि निर्देशिका २०७६ बमोजिमको फर्मेटमा उल्लेख गरिएको छ । सो प्रस्ताव माथि यस एकाईगत साधारण सभामा शेयर सदस्यज्युहरुले छलफल गर्नुहुनेछ र संस्था र सदस्यका हितका निम्ति भएका प्रस्तावहरु तथा संशोधित कार्यविधिहरु पास भई निर्णय भएका माइन्यूटलाई छनौट भएका १४ जना प्रतिनिधिले हस्ताक्षर गर्नु हुनेछ । सबै एकाइबाट पास भएका निर्णयहरुलाई एकीकृत गरी प्रमाणिकरण गर्न प्रत्येक एकाइबाट चयन हुनु भएका प्रतिनिधिहरुले मिति २०८२/०९/०४ गते एकीकृत निर्णय प्रमाणिकरण गरी २५औं वार्षिक साधारण सभा सम्पन्न गरिने व्यहोरा अनुरोध गर्दछु ।

अन्त्यमा संस्थाको २५औं वार्षिक साधारण सभामा सदस्यहरुले कार्यसुचिमा रहेका विषयहरु माथि गहन छलफल गरी निर्णय पास गर्न सकारात्मक रुपमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरी संस्थाको एकाइगत साधारण सभा सम्पन्न गर्न सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण शेयर सदस्यहरु, संचालक समिति, लेखा सुपरिवेक्षण समिति, र संस्थाका कर्मचारीहरु प्रति आभार व्यक्त गर्दै धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

जय कर्णाली । जय सहकारी ।

टसबहादुर श्रेष्ठ
अध्यक्ष

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

बिर्तामोड - ४, झापाको

लेखा सुपरीवेक्षण समितिको वार्षिक प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२

साधारण सभाबाट प्राप्त जिम्मेवारी अनुसार आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को अवधिमा लेखा सुपरीवेक्षण समितिले साधारण सभामार्फत आफूलाई प्राप्त जिम्मेवारी अत्यन्तै इमान्दारीका साथ निर्वाह गर्दै आएको व्यहोरा अवगत गराउन चाहन्छौं ।

लेखा सुपरीवेक्षण समितिबाट आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ भरी सम्पन्न गरिएका कार्यहरू, समीक्षा प्रक्रियाका मुख्य बुँदाहरू तथा सुक्ष्म परीक्षणका निष्कर्षहरू समेटेर तयार पारिएको लेखा सुपरीवेक्षण समितिको वार्षिक प्रतिवेदन यस गरिमामय २५औं साधारण सभामा विधिवत् प्रस्तुत गर्दछौं ।

१. **अघिल्लो साधारण सभाको निर्णयहरुको कार्यान्वयनको अवस्था :**

(क) निर्णयको पूर्ण रुपमा सफल कार्यान्वयन भएका अवस्थाहरु :

- संस्थाको कार्यविधि तथा निर्देशिकाको संसोधन सहितको पूनर्लेखन सम्पन्न भएको,
- शेयर लाभांस र संरक्षित पूँजि फिर्ता कोष निर्णय बमोजिम हुनेगरी वितरण गरिएको,
- संचालक तथा लेखा सुपरीवेक्षण समितिका पदाधिकारीहरुको निर्वाचन कार्यले पूर्णता पाएको ।

(ख) निर्णयको आंशिक कार्यान्वयन भएका अवस्थाहरु :

- साधारण सभाबाट स्वीकृत आ.व.२०८१/८२ को नीति तथा कार्यक्रम, बजेट र संस्थाको व्यवसायिक योजना - २०८१/८२ कार्यान्वयन,
- आ.व.२०८१/८२ को लेखा सुपरिवेक्षण समितिको वार्षिक प्रतिवेदनमा भएका सुझावहरु कार्यान्वयन,

(ग) निर्णय उपर कार्यान्वयन हुन नसकेका अवस्थाहरु :

- लिलाम गरिएका धितोहरु संस्थाले सकार गरेको ६ महिना वितिसक्दा पनि जग्गाधनीले उक्त धितो फिर्ता लिन नआएमा संस्थाले प्रचलित कानुन बमोजिम बेचविखन गर्ने भनी गरिएको निर्णय कार्यान्वयन,

२. **आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ भित्र लेखा सुपरीवेक्षण समितिले सम्पन्न गरेको जम्मा बैठक संख्या ११ रहेको छ । यी बैठकहरुमा गरिएका केही महत्वपूर्ण निर्णयहरु तथा ती निर्णयहरुको कार्यान्वयनको अवस्था निम्नबमोजिम रहेको छ :**

निर्णयहरु

१. मिति २०७८/१०/१३ मा तेज बहादुर राईलाई तत्कालिन सेवा केन्द्र व्यवस्थापन समिति र सेवा केन्द्र प्रमुखले धितो मुल्याङ्कन गरी रु.८ लाख कर्जा लगानी गरिएकोमा हालसम्म कुनै पनि किस्ता प्राप्त नभएको, सेवाकेन्द्रसंग छलफल गरी बुझ्दा ८ लाखको कर्जा लगानीमा राखिएको धितोको हालको बजार मूल्य करिव ४ देखि ५ लाख मात्र हुनसक्ने बुझिएको तथा कर्जाको साँवा र ब्याज असुल गर्नुपर्ने रहेको हुँदा निम्न बमोजिम सुझाव पेश गर्ने निर्णय पारित गरियो ।

    क) कर्जाको साँवा खाम्ने गरी अतिरिक्त धितो थप गर्न लगाउने ।

    ख) कर्जा असुलीमा पहल बढाउने ।

२. कर्मचारी प्रशासन कार्यविधि २०६३ को दफा ३ (४) झ बमोजिम विशेष परिस्थितिमा खुल्ला प्रतिष्पर्धा विना पनि संचालक समितिले करारमा पदपूर्ति गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा यस किसिमको

व्यवस्थाले कालन्तरमा कर्मचारीको त्यस किसिमको नियुक्ति विरोधाभासपूर्ण हुन सक्ने भएको हुनाले त्यस व्यवस्था हटाई खुल्ला प्रतिस्पर्धा नै एक मात्र नियुक्ति प्रकृया रहने गरी कार्यविधि सच्याउन संस्थाको हितमा हुने भनी संचालक समितिमा सुझाव पेश गर्ने निर्णय पारित गरियो ।

३. फिल्ड भ्रमण आदेश, फिल्ड भ्रमण प्रतिवेदनको अनिवार्यता, भ्रमण आदेश र प्रतिवेदनको आधारमा मात्र इन्धन लगायतका फिल्ड खर्चको फरफारक, फिल्ड भ्रमणको १५ दिन भित्रमा खर्च फरफारक लिइसकेको हुनुपर्ने अन्यथा खर्च स्वीकृत गर्न नमिल्ने कार्यविधि बनाइनुपर्ने आदि गरी आन्तरीक नियन्त्रण प्रणालीलाई तत्काल सुधार गरिनुपर्ने सुझाव पेश गर्ने निर्णय पारित गरियो ।

४. नेपाल सरकारद्वारा लागू गरिएको सहकारी संस्थाको साधारण सभा तथा निर्वाचन (कार्यव्यवस्था) निर्देशिका २०७६ को दफा २० को उपदफा १ ले व्यवस्था गरे बमोजिम साधारण सभामा प्रस्तुत प्रतिवेदन पेश भए लगत्तै त्यस्तो प्रतिवेदनमा प्रश्न वा सुझाव राख्नका लागि सत्र खुल्ला गर्ने, प्रतिवेदनमा प्रश्न वा सुझाव राख्ने क्रम सकिएपछि प्रतिवेदन प्रस्तुतकर्ताको तर्फबाट प्रश्नको जवाफ वा सुझावमा प्रतिक्रिया दिन लगाउने र त्यस पश्चात मात्र अर्को प्रतिवेदनको प्रस्तुतितर्फ कार्यसूची अघि बढ्ने लगायतका व्यवस्था भएकोमा सम्पूर्ण प्रतिवेदनहरु पेश भइसकेपछि सबै खाले प्रश्नका जवाफ दिने कार्य अध्यक्षबाट मात्र भएको कार्यसुचि बनेको पाइएको हुँदा निर्देशिकाको व्यवस्था बमोजिम नै कार्य सुचिको निर्माण र कार्यान्वयन हुनुपर्ने भनी सञ्चालक समितिमा सुझाव पेश गर्ने निर्णय गरियो ।

५. नेपाल सरकारद्वारा लागू गरिएको सहकारी संस्थाको साधारण सभा तथा निर्वाचन (कार्यव्यवस्था) निर्देशिका २०७६ को दफा ७ को उपदफा ३ (ङ) ले व्यवस्था गरे बमोजिम साधारण सभाले गठन गरेको र साधारणसभा प्रति उत्तरदायी समिति वा संस्थाको प्रतिनिधिले मात्र प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने कार्यसुचि बनाइनुपर्ने व्यवस्था विपरित सञ्चालक समितिप्रति जवाफदेही उपसमितिले पनि साधारण सभामा प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेको पाइयो । तसर्थ निर्देशिकाको व्यवस्था बमोजिम हुनुपर्ने भनी सञ्चालक समितिमा सुझाव पेश गर्ने निर्णय गरियो ।

६. संस्थाको आन्तरीक कार्यविधि संसोधन गर्दा कुन कुन दफा संसोधन गरिएको, थपघट के के गरिएको, त्यसो गरिनुको औचित्य के रहेको भन्ने अभिलेख नरहेको पाइएको हुँदा अनिवार्य रुपमा तीन महले फारममा संसोधन गरिने दफा, संसोधन गरी राखिने दफा र संसोधनको औचित्य खुल्ने तीन महले फारम संचालक समितिको निर्णयबाट साधारण सभामा पेश गरी स्वीकृत तथा लागू गरिनुपर्ने बाटोबाट मात्र आन्तरिक कार्यविधि संसोधन गरिनु पर्ने भनी सञ्चालक समितिमा सुझाव पेश गर्ने निर्णय गरियो ।

७. सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सम्बन्धी सहकारी सङ्घसंस्थालाई जारी गरिएको निर्देशन २०७४ अनुसार संस्थाले सदस्य तथा सदस्य हुन इच्छुक व्यक्तिको पहिचान तथा सोको सम्पुष्टि गर्नुपर्ने हुन्छ । सदस्य पहिचान बिवरण तयारी तथा अद्यावधिक गर्दा अनुसूची १ अनुसार तयार गर्नुपर्ने साथै सो निर्देशिकाको दफा ६ अनुसार संस्थाको सदस्य हुन सदस्यको नाम, ठेगाना, पेसा, परिवार र रहनसहन लगायतको जानकारी नभई कसैलाई पनि सदस्यता दिनु हुँदैन भन्ने कानुनी व्यवस्था हुँदाहुदै पनि हालसम्म पनि धेरैजसो सदसस्यको पहिचान बिवरण अद्यावधिक गर्न बाँकी रहेको देखिएको हुँदा प्रचलित नियम कानुन अनुसार गरिनुपर्ने भनी सञ्चालक समितिमा सुझाव पेश गर्ने निर्णय गरियो ।

८. सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण सम्बन्धी सहकारी सङ्घसंस्थालाई जारी गरिएको निर्देशन, २०७४ को दफा ९ अनुसार विद्यमान सदस्यको पहिचान तथा सम्पुष्टि र अद्यावधिक गर्न संस्थाले आफ्नो सफ्टवेयर सिस्टममा नै सदस्य पहिचान तथा सम्पुष्टि गर्न सकिने प्रावधान बनाई कार्य गरिनुपर्ने भनी सुझाव पेश गर्ने निर्णय गरियो ।

९. "बेलबारी सेवा केन्द्रबाट २०७९/०८/२३ गते सदस्य श्री पर्शुराम आचार्यलाई गरिएको लगानी रु.६७ लाख ५० हजार र सोही सेवाकेन्द्रबाट मिति २०७९/०८/२७ मा श्री तारा पराजुलीलाई गरिएको लगानी रु.४० लाखको असुली अत्यन्तै चिन्ताजनक भएको साथै त्यस सम्बन्धमा बुझ्दा पर्शुराम

आचार्यको कर्जाको धितो वापतको जग्गा धितो राखिनुभन्दा ३ दिन अघि मात्र तत्कालिन संचालक समिति सदस्यको नामबाट राजीनामा पास भई आएको देखिएको साथै दोस्रो ऋणी सदस्य श्री तारा पराजुली सोही संचालक समिति सदस्यको नातेदार रहेको र निज सदस्यले कर्मचारीलाई ऋण लगानीको लागि दबाब सृजना गर्न आफ्नो पद र अधिकारको दुरुपयोग समेत गरेको पाइयो । यसर्थ यस सम्बन्धमा समितिले अविलम्ब आवश्यक कारबाही अघि बढाउन संचालक समितिमा सुझाव पेश गर्ने भनी निर्णय पारित गरियो ।" भनी गत आ.व.मा लेखा सुपरिवेक्षण समितिको बैठकले गरेको निर्णय २४ औं साधारणसभामा प्रस्तुत लेखा सुपरिवेक्षण समितिको प्रतिवेदनमा समेटिएको र सो प्रतिवेदन जस्ताको तस्तै साधारण सभाबाट स्वीकृत भएको हुँदा ऋणीहरुबाट साँवा ब्याज असुली गर्ने अन्यथा धितो लिलामीसम्म पुग्न सकिने कार्य त संस्थाले गर्नु नै छ । तर पूर्व सञ्चालक समिति सदस्यबाट पदको दुरुपयोग गरी संस्थामाथि हानी नोक्सानी पुऱ्याएको प्रति संस्थाले कडा कदम नचालेको पाइयो । यस अर्थ, संस्थाले तत्काल कानुनी प्रक्रिया अघि बढाउन निज पूर्वसञ्चालक लगायत सम्बन्धित अन्य उपर न्यायिक निकायमा निवेदन गर्नुपर्ने भनी सञ्चालक समितिमा सुझाव पेश गरिने निर्णय गरियो ।

१०. संस्थाको पाउनुपर्ने ब्याज आम्दानी दिनानुदिन अत्याधिक बृद्धि हुँदै गएको देखियो । २०८१ आषाढ मसान्तमा करिब रु. ८ करोड १३ लाख रहेकोमा २०८२ मसान्तमा आइपुग्दा करिब ९ करोड ८६ लाख पुगी १ करोड ७३ लाख (२१.२७ प्रतिशतले बृद्धि) भएको देखियो । संस्थाको उठ्न बाँकी ब्याज यही रफ्तारमा बढ्दै गएको र संस्थाको ब्याज आम्दानीमा समेत कम भएको देखिएकोले असुलीमा बिशेष पहल गर्नुपर्ने देखिन्छ भनी सुझाव पेश गर्ने निर्णय गरियो ।

११. संस्थाको भाका नाघेको कर्जा सहकारी ऐन २०७४ तथा अन्य प्रचलित सहकारी कानुन अनुसार बिभिन्न ब्यक्तिहरुबाट लिलामी गरी करिव रु.५ करोड ५९ लाख गरेको देखिन्छ । प्रचलित सहकारी ऐन कानुन अनुसार अविलम्ब बिक्री वितरण गर्नुपर्ने एवम् बाँकी रहेको गैर बैकिङ् सम्पत्तिको १०० प्रतिशत सम्पति नोक्सानी व्यवस्था गर्नुपर्ने देखिन्छ भनी सुझाव पेश गर्ने निर्णय गरियो ।

३. **ऋण लागानीको प्रक्रिया, ऋण वापतको सुरक्षण वा धितो वा जमानत सम्बन्धी व्यवस्था :**

कर्जा सीमा तथा सहमति

(१) घर जग्गा धितोको हकमा रु.१ करोड तथा सामुहिक जमानतमा रु. ५ लाखसम्म कर्जा लगानी हुनेछ

(२) कर्जा लगानी गर्दा सदस्यको एका-सगोलमा १६ वर्ष उमेर पूरा भएका सबै सदस्यको सहमतिमा मात्र लगानी हुने ।

(३) जमानत कर्जाको हकमा एक सदस्य बराबर घटीमा २ जना शेयर सदस्यहरुको जमानत कायम गराई मात्र लगानी गरिने ।

ऋण मागको चरण

(१) शेयर सदस्यलाई ऋण लगानी गर्नुपर्दा सदस्यले सर्वप्रथम फिल्ड कर्मचारीमार्फत् वा सेवा केन्द्र कार्यालयमै गई कर्जा फारम लिई आवश्यक कागजातसहित फारम भरेर कर्मचारीमार्फत् वा सेवा केन्द्र कार्यालयमा स्व-घोषणासहित फारम बुझाउनु पर्ने ।

(२) कर्जा फारममा घरपरिवारका जिम्मेवार अभिभावकको सिफारिस हुनुपर्ने ।

ऋण माग विश्लेषण तथा धितो मुल्याङ्कनको चरण

(१) शेयर सदस्यको कर्जा माग फारम प्राप्त भए पश्चात सम्बन्धित कर्जा सहायक वा सेवा केन्द्र प्रमुखले सदस्यको आर्थिक-सामजिक पृष्ठभूमि, **5 C** अनुसार कर्जा विश्लेषण, धितो स्थलगत निरीक्षण तथा मूल्याङ्कन अध्ययन एवम् पारिवारिक छलफल गरिने ।

(२) रु ५ लाखसम्मको कर्जा माग भएको हकमा सेवा केन्द्र प्रमुख वा सम्बन्धित कर्जा सहायकबाट र रु. ५ लाख भन्दा बढीको धितो मूल्याङ्कन संस्थागत मूल्याङ्कनकर्ताबाट मूल्याङ्कन गराइने ।

(३) धितो मूल्याङ्कन गर्दा चलनचल्तीको ६० तथा सरकारी मूल्यको ४० प्रतिशतका आधारमा औसत मूल्याङ्कन गरी सदस्यको विगतको कारोबार, कर्जाको उद्देश्य समेतका आधारमा औसत मूल्याङ्कनको बढीमा ७० प्रतिशतसम्म लगानी हुने ।

(४) सुरक्षण वापतको धितो सम्बन्धित मालपोत कार्यालयबाट दृष्टि बन्धक रोक्का गराई मात्र लगानी हुने ।

ऋण लगानी सिफारिस तथा स्वीकृतिको चरण

(१) सहायक प्रथम र नयाँ नियुक्ति लिई ६ महिना पूरा नभएका सहायक प्रबन्धक अधिकृत स्तरका सेवा केन्द्र प्रमुखको संयोजकत्वमा कर्मचारीहरुको बैठकबाट अधिकतम रु.५ लाखसम्म ऋण स्वीकृत, अधिकृत तृतीय छैठौं क, ख र सातौ स्तरका सेवाकेन्द्र प्रमुखको संयोजकत्वमा कर्मचारीहरुको बैठकबाट रु.१० लाखसम्म, अधिकृत तृतीय आठौं र नवौंस्तरका सेवा केन्द्र प्रमुख तथा विभागीय सहायकको संयोजकमा कर्मचारीहरुको बैठकबाट रु.१५ लाखसम्म, अधिकृत द्वितीय स्तरका सेवा केन्द्र प्रमुख वा क्षेत्रीय प्रमुखको निर्णयले रु.२० लाखसम्म, प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको संयोजकत्वमा नायव प्रमुख कार्यकारी अधिकृत र कर्जा विभाग प्रमुखको बैठकले रु.४० लाखसम्म, कर्जा विभाग, नायव प्रमुख कार्यकारी अधिकृत वा प्रमुख कार्यकारी अधिकृत र ऋण उप-समितिको बैठकले रु.५० लाखसम्म कर्जा स्वीकृत गरिने तथा सो भन्दा बढीको कर्जाको हकमा कर्जा विभाग प्रमुख, कार्यकारी अधिकृतसहित ऋण उप-समितिको बैठकको सिफारिसबाट सञ्चालक समितिको बैठकबाट स्वीकृत गरिने,

(२) सेवा केन्द्र व्यवस्थापन उप-समिति गठन भएको भए उप-समिति संयोजक वा निजले तोकेको उप-समिति सदस्यको संयोजकत्वमा कर्मचारी सम्मिलित बैठक बसी कार्यालय प्रमुखको क्षेत्राधिकार भित्रको कर्जा स्वीकृति र सो भन्दा बढी भएमा क्षेत्र तथा विभागमा सिफारिस गरिने,

(३) सेवा केन्द्र सहायक प्रथमबाट रु.५,००,०००/- सम्म, छैटौ तहका अधिकृतबाट रु.१०,००,०००/- सम्म, सातौ तहका अधिकृतबाट रु.१५,००,०००/- सम्म, आठौं तहका अधिकृतबाट रु.२०,००,०००/- सम्म र कर्जा विभाग प्रमुखबाट रु.४०,००,०००/- सम्म र कर्जा उपसमिति वा प्रमुख कार्यकारी अधिकृतबाट रु.५०,००,०००/- सम्मको ऋण स्वीकृत गरिने,

(४) रु.५०,००,०००/- भन्दा माथि माग भएमा कर्जा उपसमिति संयोजकको संयोजकत्वमा प्रमुख कार्यकारी अधिकृत र विभागीय कर्मचारीको बैठकले कर्जा स्वीकृत गरी संचालक समितिबाट अनुमोदन गराइने ।

(५) जमानतमा ऋण लगानीका लागि लघुवित्ततर्फ रु.५ लाखसम्म र व्यक्तिगत तर्फ रु.५ लाखसम्म गरिने तर धितो दृष्टिबन्धकको आधारमा अधिकत्तम रु.१ करोडसम्म नियमानुसार ऋण स्वीकृत गरिने ।

४. **सहकारी विभागबाट जारी गरिएका मापदण्डहरुको परिपालना सन्तोषजनक रहेको पाइएको छ । चालु आ.व.मा नियमनकारी निकाय बाट स्थलगत निरिक्षण गरि निर्देशन प्राप्त भएको देखिएन ।**

५. **पदाधिकारीहरुको पारिश्रमिक, भत्ता र अन्य सुविधाहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ :**

१. **पारिश्रमिक** : पदाधिकारीबाट मासिक पारिश्रमिक लिइएको छैन ।

२. **भत्ता** : सञ्चालक समितिका अध्यक्षज्यूको लागि २१औं बार्षिक साधारण सभाद्वारा पारित मासिक भत्ता रु. ३५,०००/- भुक्तानी लिइएको देखिन्छ । संचालक तथा लेखा समितिका पदाधिकारीहरुलाई

आफ्नो बैठकमा सहभागी भए वापत्को भत्ता रु.४०००/- तथा ऋण र शिक्षा उप-समितिका पदाधिकारीहरुलाई बैठक भत्ता वापत रु.२,५००/- र अन्य उप-समितिका पदाधिकारीहरुलाई रु १,५००/- भुक्तान गरिएको देखिन्छ ।

३. **अन्य सुविधाहरु** : सञ्चार सुविधाको रुपमा सञ्चालक तथा लेखाका पदाधिकारीहरुलाई मासिक रु १,२००/- साथै ऋण र शिक्षा उपसमितिका सदस्यहरुलाई मासिक रु १,१००/- सञ्चार सुविधा भुक्तान गरिएको देखिन्छ ।

६. **कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी व्यवस्थाहरु :**

१. साधारण सभाबाट पारित "कर्मचारी प्रशासन आन्तरिक कार्यविधि २०६३, संसोधन सहित २०८१" लागू भएको,
२. साधारण सभाबाट पारित "कर्मचारी सेवा सुविधा निर्धारण निर्देशिका २०८०" लागू भएको,
३. साधारण सभाबाट पारित "सेवा केन्द्र तथा कर्मचारी मूल्यांकन निर्देशिका २०७४ संशोधनसहित २०७८" लागू भएको ।
४. संस्थामा आवश्यक कर्मचारीको भर्ना प्रक्रिया पारदर्शिता र प्रतिस्पर्धी भएको,
५. कार्यरत कर्मचारीहरु र कार्यबोझ बीच सामान्यतया तादम्यता रहेको,
६. "कर्मचारी प्रशासन कार्यविधि २०६३, संशोधनसहित २०८१" लागू भएको, ले निर्दिष्ट गरेको आवश्यक योग्यता बमोजिम नै कार्यकारी प्रमुखको योग्यता रहेको साथै व्यवस्थापन प्रमुखको कार्यकौशलता प्रशंसनीय रहेको देखिन्छ ।

७. **कर्मचारी नियुक्ति सम्बन्धमा :**

छापा संचार माध्यमको प्रयोग गरी कर्मचारी पदपूर्ति उपसमितिले कर्मचारी आवश्यकताको विज्ञापनको आधारमा लिखित, मौखिक तथा प्रयोगात्मक परीक्षा लिई सर्वोत्कृष्ट उम्मेद्वारलाई छनौट गर्ने प्रक्रिया अपनाइएको छ । यसरी छनौट भएका कर्मचारीलाई नियुक्ति गर्न भनी गरिएको उपसमितिको सिफारिस बमोजिम संचालक समितिले नियुक्त गरेपछि फिल्ड सहायक वा सो भन्दा मुनिको तहका लागि ६ महिना र सो भन्दा माथिको तहका लागि ३ महिनाको प्रशिक्षण अवधि रहने व्यवस्था गरिएको छ । प्रशिक्षण अवधि सकिए पश्चात सबै तहका लागि ३ वर्षको परीक्षण अवधिमा कर्मचारीले कार्य गर्नुपर्ने, सो अवधिमा गरिएको कर्मचारीको कार्यसम्पादनको मूल्यांकनको आधारमा स्थायी नियुक्ति दिने वा परीक्षण अवधि थप गर्ने वा कार्यजिम्मेवारीवाट निस्काशन गर्ने निर्णय संचालक समितिले गर्ने व्यवस्था नियमावलीमा समेटिएको र सोही बमोजिम कार्यान्वयन भएको देखिन्छ ।

हाल कर्मचारी पदपूर्ति गर्दा करारमा नियुक्ति गर्ने गरिएको देखिन्छ ।

यसको अलवा, संचालक समितिको निर्णय बमोजिम करारमा फिल्ड कर्मचारी तथा कार्यालय सहयोगी नियुक्त गर्ने साथै सेवा केन्द्र र जनशक्ति विभागको सिफारिसमा संचालक समितिको निर्णय बमोजिम कर्मचारी नियुक्ति गर्ने व्यवस्था पनि अभ्यासमा आएको पाइयो ।

संस्थाका जम्मा ३५८ जना कार्यरत कर्मचारीहरु रहेका छन् । जस मध्ये:
१. **महिला** : २४६ जना
२. **पुरुष** : ११२ जना

८. **लेखा समितिले यस अघि दिइएका प्रतिवेदन बमोजिमका सुझावहरुको कार्यान्वयनको अवस्था :**

लेखा सुपरीवेक्षण समितिले समय समयमा दिएका सुझावहरु कतिपय तत्काल कार्यान्वयन भएका छन् भने केही सुझावहरु कार्यान्वयनको चरणमा रहेका छन् ।

९. **लेखा समितिले उल्लेख गर्न चाहेका अन्य विवरणहरु :**

संस्थाको व्यवसायिक योजना आ.व. २०८१/०८२ मा ६७,९५३ शेयर सदस्य पुऱ्याउने लक्ष्य लिइएकोमा तपशिल बमोजिम ७,२०३ कम सदस्य रहेको देखिन्छ ।ठ

विवरण	गत वर्ष	यस वर्षको लक्ष्य	यस वर्ष यथार्थ	यस वर्षको लक्ष्यमा थप/घट	यस वर्ष यथार्थमा थप/घट
सदस्य संख्या	५६,४०९.००	६७,९५३.००	६०,७५०.००	(७,२०३.००)	४,३४१.००

१०. **लेखा समितिका सुझावहरु :**

१. गत आर्थिक बर्षको २ करोड १५ लाख ८० हजार २३२ रुपैयाको कर्णाली उपचार कोष चालु आ.व. २०८१/८२ को अन्त्यसम्ममा ६३ लाख २९ हजार ५ सय ०६ रुपैयाँले घट्न गई १ करोड ५२ लाख ५० हजार ७ सय २६ रुपैया मात्र रहनुले निकट भविष्यमा कोष रित्तिन सक्ने जोखिम तर्फ संकेत गरेको हुँदा कोष ऋणात्मक हुनबाट जोगाउने उपयुक्त नीति लिनुहुन सुझाव पेश गर्न चाहन्छौं ।

२. एकै व्यक्तिले संस्थाको लघुवित्त तर्फ र सहकारी तर्फ फरक फरक शेयर हिसाव नम्वर राखी सदस्यता लिएको पाइएकाले यस प्रकृतिको दोहोरो सदस्यता हटाई एक व्यक्ति एक सदस्य रहेको सुनिश्चित गर्नुपर्ने सुझाव पेश गर्न चाहन्छौं ।

३. लघुवित्तको समुहमा रहेर बचत तथा ऋणको कारोबार गर्दै आएका सबै सदस्यहरुले सदस्यता अन्त्य गरी निस्किएपछि शुन्य सदस्य भएको उक्त समुहको उपकार बचतमा संस्थाले व्याज प्रदान गर्दै आइरहेको पाइएको साथै समुहमा सदस्य नै नरहेपछि यस बचतलाई के गर्ने भन्नेबारे संस्थाको नीति स्पष्ट नभएको हुँदा यसको लागि आवश्यक कार्य गर्न सुझाव पेश गर्न चाहन्छौं ।

४. साधारण सभाबाट स्वीकृत आ.व.२०८१/८२ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेटमा लक्ष्यका रुपमा निर्धारण गरिएका धेरैजसो वित्तीय सुचकांकहरु प्राप्त गर्न नसकिएको साथै गैर वित्तीय नीति तथा कार्यक्रमहरु पनि आंशिक रुपमा मात्र कार्यान्वयन भएको देखिएको हुनाले चालु तथा आगामी नीति, कार्यक्रम तथा बजेटको सफल कार्यान्वयनमा संचालक समिति थप सक्रिय हुनुपर्ने भनी सुझाव पेश गर्न चाहन्छौं ।

५. प्रचलित कानुन बमोजिम लिलामी प्रक्रियाबाट सकार भई आएको गैर बैंकिङ सम्पत्तिलाई दुई बर्ष भित्रमा त्यस्तो सम्पतिलाई तरलतामा रुपान्तरण गरिसक्नु पर्ने सहकारी कानुन व्यवस्था भएकोमा गत दुई आ.व. भन्दा पहिलेदेखि नै लिलामी भई आएका गैर बैंकिङ सर्म्पात्ति बिक्री नगरी राखिएको हुँदा बिक्री बितरण गरी तरलतामा रुपान्तरण गर्नुपर्ने सुझाव पेश गर्न चाहन्छौं ।

६. २४औं बार्षिकसाधारण सभाबाट अनुमोदन भई कार्यान्वयन हुन बाँकी निर्णयहरु अबिलम्ब कार्यान्वयन गर्नुपर्ने सुझाव पेश गर्न चाहन्छौं ।

७. कर्जा असुली तथा भाखा नाघेका कर्जा सम्वन्धि तथ्याङ्क हेर्दा ठूला प्रकृतिका कर्जा लगानी अत्याधिक जोखिममा रहेको देखिएको हुनाले कर्जा असुलीमा विशेष पहल गर्नुपर्ने, कर्जा लगानीपूर्व पनि आयस्रोतको सही विश्लेषण गरिनुपर्ने सुझाव पेश गर्न चाहन्छौं ।

यो भन्दा विशेष रुपमा कर्जा असुलीमा समस्या आउदै गर्दा कागजी प्रकृया र कर्जा मागकर्ता सदस्यको किस्ता भुक्तानी गर्नसक्ने सामर्थ्य, स्रोतको विश्लेषण आदिमा त्रुटि भेटिएको हदसम्म कर्जा माग सिफारिस गर्ने सेवाकेन्द्रका तत्कालिन कर्मचारी देखि विभागीय कर्मचारी, प्रमुख कार्यकारी अधिकृत र संचालक समिति जवाफदेहि हुनुपर्ने, कैफियत गरेको हदसम्म कर्जा असुलीको पूर्ण जिम्मेवारी लिनुपर्ने व्यवस्था सहकारी ऐन २०७४ को दफा १२२, १२३ र १२४ ले बोलेको हुनाले सोही बमोजिम जवाफदेहिता संस्थाले कायम गर्नुपर्ने सुझाव पेश गर्न चाहन्छौं ।

९. विशेष उपचार कोषमा आवद्ध सदस्यहरुले उपचार खर्च दाबी गर्दैगर्दा सुझबुझको कमीले विविध समस्या झेल्नुपरेको तथ्यलाई दृष्टिगत गर्दै यस सम्बन्धमा सदस्यलाई आवश्यक नीतिनियमको जानकारी प्रदान गर्ने र संस्थाको नियमानुसार सुबिधा प्रदान गर्ने कार्यमा थप जोड दिन सुझाव पेश गर्न चाहन्छौं ।

१०. सहकारी ऐन २०७४, नियमावली २०७५, प्रदेश सहकारी ऐन तथा नियमावली र संबन्धित अन्य ऐन, नियमावली तथा मापदण्ड बमोजिम संस्थाका नीतिनियम तथा कार्यविधिहरु अद्यावधिक गर्ने कार्यको निरन्तरताको लागि र संस्थाका नीतिनियमहरुमा स्पष्टता, संक्षिप्तता र अन्तरनीति-तादाम्यताका लागि अवस्यक परेमा कानुन विषय क्षेत्रका व्यवसायिक मस्यौदाकारको सहयोग लिन उपयुक्त हुने सुझाव पेश गर्न चाहन्छौं ।

पदमकुमार श्रेष्ठ	निलम प्रधान	मनकुमार बेघा
सदस्य	सदस्य	संयोजक
लेखा सुपरिवेक्षण समिति	लेखा सुपरिवेक्षण समिति	लेखा सुपरिवेक्षण समिति

व्यवसायिक योजना २०८२ तथा भिजन २०९०

१.पृष्ठभूमी

२०५७ साल मंसिर २८ गतेका दिन २६ जनाको विर्तामोडमा सम्पन्न भेलाले तत्कालिन अनारमनी गा.वि.स. वडा नं. ४ मा कार्यालय रहने गरी कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. नामाकरण सहित संस्था दर्ताका लागि कमल बहादुर बस्नेतको अध्यक्षतामा ९ सदस्यीय तदर्थ समिति गठन गरी झापा जिल्लाको अनारमनी, हल्दिबारी, गोलधाप, चन्द्रगढी र गरामनी सहित ५ वटा गा.वि.स. कार्यक्षेत्र रहेको संस्था मिति २०५७ साल पौष ४ गते तत्कालिन डिभिजन सहकारी कार्यालय भद्रपुर झापामा दर्ता नं.३/१/७ (१८२) दर्ता भएको थियो । २०५७ साल माघ १३ गते कार्यालय उद्घाटन गरिएको थियो । मिति २०५७ साल माघ १७ गतेको बैठकले मिति २०५७ फागुन २ गते प्रारम्भिक साधारण सभा सम्पन्न गर्ने निर्णय भएको र सो सभाले कमल बहादुर बस्नेत कै अध्यक्षतामा ९ सदस्यीय संचालक समिति र दिल कुमार राईको संयोजकत्वमा ३ सदस्यीय लेखा सुपरीवेक्षण समिति निर्वाचित गराएको थियो । संस्थाले २०५९ सालमा तत्कालिन चारपाने, चकचकी, राजगढ र जलथल गा.वि.स. कार्यक्षेत्र थप गरी ९ वटा गा.वि.स. कायम गरिएको थियो । २०६१ साल असोज २५ गते तत्कालिन आरएमडिसि सँग समूहमा आधारित लघुवित्त कार्यक्रम संचालन गर्न सम्झौता गरी २०६१ साल माघबाट सो कार्यक्रम संचालन गरियो र सो सेवालाई थप विस्तार गर्न २०६८ सालमा झापा जिल्ला भर कार्यक्षेत्र स्वीकृत प्राप्त भयो । २०७७ सालमा ईलाम जिल्लाको ३ पालिका रोङ, चुलाचुली र माई, मोरङ्ग जिल्लाको ३ पालिका मिक्लाजुङ्ग, उर्लावारी र रतुवामाई, २०७९ सालमा पुन ईलाम जिल्लाको सूर्योदय र मोरङ्ग जिल्लाको पथरी शनिश्चरे, सुनवर्षी, सुन्दरहरैचा र बेलवारी समेत ५ पालिका थप गरी हाल झापा जिल्लाको ८ नगरपालिका, ७ गाउँपालिका, मोरङ्ग जिल्लाको ६ वटा नगरपालिका १ गाउँपालिका, ईलामको २ नगरपालिका र २ गाउँपालिका गरी जम्मा १६ वटा नगरपालिका र १० वटा गाउँपालिका गरी २६ पालिकामा कार्यक्षेत्र विस्तार रहेको छ । हाल ४१ वटा सेवाकेन्द्र मार्फत सदस्यमा सेवा पुऱ्याएको छ ।

संस्थालाई विधिवत संचालनको लागि बचत तथा ऋण कार्यविधि, संस्था संचालन कार्यविधि, कर्मचारी प्रशासन कार्यविधि, आर्थिक प्रशासन कार्यविधि, निर्वाचन कार्यविधि र सम्पति शुद्धिकरण कार्यविधि लगायत १९ वटा आवश्यक कार्यविधिहरु मार्फत भईरहेको छ । यसरी संस्थाको विकास र स्तर उन्नतिका लागि रणनीतिक योजना आवश्यक भएकाले यो रणनीतिक योजना संचालक समिति, लेखा सुपरीवेक्षण समिति, उपसमिति, कर्मचारी, व्यवस्थापनको संयुक्त सहभागिता एवम् विषय विज्ञको सहजिकरण र शेयर सदस्यहरुको सुझावमा योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने प्रतिवद्धता सहित व्यवसायिक योजना २०८० लाई यस आ.व. मा समिक्षा सहित संशोधन गरी व्यवसायिक योजना २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा गरिएको छ ।

२. परिकल्पना (Vision)

"समृद्ध सदस्य सहितको सबल, दिगो, विश्वसनिय सेवा प्रदायक समुदायमा आधारित उत्कृष्ट सहकारी संस्था"

३. ध्येय (Mission)

आधुनिक प्रविधि मैत्री गुणस्तरीय सेवा सहितको सदस्यहरुको आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक रुपान्तरण गरी व्यवसायिक क्षमताको सीप, ज्ञान उपलब्ध गराई स्वावलम्बी, उत्पादन, स्वरोजगार सृजना गरी आर्थिक समृद्धि र समुन्नत बनाउने ।

४. लक्ष्य (Goal)

प्रचलित ऐन, नियम संस्थाको विनियम तथा आन्तरिक कार्यविधीको परिधी भित्र रही सदस्यको आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक रुपान्तरणका लागि सदस्यहरुलाई आवश्यक सीप, ज्ञान र श्रोत उपलब्ध गराई व्यवसायी, स्वावलम्बी र स्वरोजगार निर्माण गर्दै उत्पादनमा जोड गरी संस्थागत क्षमता सबल, सक्षम सहितको सम्बृद्ध सदस्यहरुको संस्था बनाउन संस्थाको मुख्य लक्ष्य रहनेछ ।

५. उद्देश्य (Objective)

(क) युवा उद्यमशीलताका लागि प्रोत्साहित गर्ने नीति तर्जुमा र कृषि व्यवसायिक रुपमा युवाहरुलाई अगाडि बढाउने ।

(ख) सदस्यहरुलाई व्यवसायिक तथा उद्यमशीलताको विषयगत क्षमता र सीपको तालिम उपलब्ध गराई आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक रुपान्तरण गरी रोजगार सिर्जना गर्ने ।

(ग) सदस्यहरुमा आत्मनिर्भरताको ज्ञान, पारस्परिक सहयोग र मितब्ययी भावनाको बिकास गरी बचत गर्ने बानीको विकास गर्ने ।

(घ) अन्तर सहकारीमार्फत् संस्थागत व्यवसायहरु सञ्चालन गरी रोजगार सिर्जना तथा उत्पादनमा जोड गर्ने ।

(ङ) सामाजिक उत्तरदायित्वको कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरी समुदायमा संस्थालाई स्थापित गर्ने ।

(च) महिला सशक्तिकरण एवम उद्यमशीलताको क्षेत्रमा क्रियाशील रहने ।

(छ) सहकारी संस्थाहरु बीच एकीकरण माध्यमबाट सबल र सक्षम सहकारी बनाउने अभियानमा जोड गर्ने ।

(ज) दक्ष जनशक्तिको नियुक्ति र भएका जनशक्तिलाई दक्ष बनाउने ।

(झ) आधुनिक सूचना प्रविधिलाई प्रयोग गरी सदस्यलाई पारदर्शी र सरल सेवा पुऱ्याउने ।

(ञ) दोहोरोपना रहित गुणस्तरिय सदस्यको लागि नीति अवलम्बन गर्ने ।

(ट) स्थानीय सरकारको साझेदारीमा क्षमता अभिवृद्धि तथा सीपमूलक तालिमहरु र सामाजिक कार्यमा साझेदारी गर्ने ।

(ठ) सदस्य केन्द्रियतालाई प्रभावकारी बनाउन संस्था प्रति सदस्यहरुलाई जिम्मेवार बनाउन नीति तथा कार्यक्रमहरुको विषयमा सदस्यहरुसँग छलफल गर्ने ।

६. जिल्ला र पालिका अनुसार जनसंख्या, घरधुरी संख्या र हाल सक्रिय रहेका सदस्यहरु :

कार्यक्षेत्र	जम्मा घरधुरी संख्या	जनसंख्या	हाल रहेका शेयर सदस्य	कैफियत
झापा जिल्ला १५ पालिका	२१९९८९	९९४०९०	५२२८५ जना	संस्थागत सदस्य ५३
मोरङ जिल्ला ७ पालिका	१२१४१६	४९२६७९	६९८३ जना	
ईलाम जिल्ला ४ पालिका	२४१८२	९६२५२	१४२९ जना	
जम्मा	**३६५५८७**	**१५८३०२१**	६०७५० जना	

७. भिजन २०९० को प्रक्षेपण

क.सं.	विवरण	भिजन २०९० लक्ष्य (२०८२)	क.सं.	विवरण	भिजन २०९० लक्ष्य (२०८२)
१	कार्यक्षेत्र	४ जिल्ला	९	अन्य कोष	९०,००,००,०००.००
२	सेवा केन्द्र	६० वटा	१०	बाह्य कर्जा	५०,००,००,०००.००
३	सदस्य संख्या	१,००,००० जना	११	ल.र.र	९,००,००,००,०००.००
४	ऋणी संख्या	३०,००० जना	१२	नगद बैंक	९०,००,००,०००.००
५	कर्मचारी संख्या	५०० जना	१३	सम्पत्ती	२५,००,००,०००.००
६	शेयर पुँजी	१,००,००,००,०००.००	१४	असुली दर	९९%
७	निक्षेप	७,००,००,००,०००.००	१५	OSS	१३९%
८	जगेडा कोष	४०,००,००,०००.००	१६	बासलात रकम	१०,१५,००,००,०००.००

८. बचतका सेवाहरु

(क) साधारण बचत दैनिक
(ख) मासिक क्रमिक बचत
(ग) सुपर क्रमिक बचत
(घ) बाल तथा शैक्षिक बचत
(ङ) आवधीक बचत
(च) समूह बचत
(छ) व्यक्तिगत बचत
(ज) उपकार बचत
(थ) जीवन सारथी बचत
(झ) पेन्सन बचत
(ञ) केन्द्रकोष बचत
(ट) कर्णालीसुपर पेन्सन बचत
(ठ) कर्णालीसुपर कलेवल सेभिङ्ग
(ड) क्रमिक बिमा बचत
(ढ) उपदान बचत
(ण) दैनिक लघु बचत
(त) जेष्ठ नागरिक तथा नारी पर्व बचत

९. कर्जाको सेवाहरु

(क) घर जग्गा धितो कर्जा
(१) व्यवसायिक कर्जा
(२) कृषि तथा उद्यमशिल कर्जा
(३) सहुलियत शैक्षिक कर्जा
(४) कर्मचारी कर्जा
(५) बैदेशिक रोजगार कर्जा
(६) घरजग्गा कर्जा
(७) व्यवसाय प्रवर्द्धन कर्जा
(८) शैक्षिक कर्जा
(९) हायर पर्चेज कर्जा

(ख) व्यक्ति धन जमानत कर्जा
(१) व्यवसायिक कर्जा
(२) सदस्य उपचार कर्जा
(३) बिपत व्यवस्थापन कर्जा
(४) सामाजिक कर्जा
(५) जीवन बीमा कर्जा
(६) बचत कर्जा

१०. केन्द्र वा समूहमा लगानी गरिने कर्जाको प्रकार

(१) साधारण कर्जा
(२) बिशेष साधारण कर्जा
(३) मौसमी कर्जा
(४) केन्द्रकोष/प्रोत्साहन कर्जा
(५) बैकल्पिक उर्जा कर्जा
(६) लघुवित्त धितो कर्जा
(७) लघुउद्यम धितो कर्जा
(८) लघुबचत कर्जा

१२. संस्थाले आफनो रणनीति एवम् सञ्चालन योजनाको आधारमा आगामी ३ बर्षको वित्तीय प्रक्षेपण, आम्दानी खर्च तथा आर्थिक स्थिति विवरण (वासलात) तयार गरिएको छ ।

क. गैर वित्तीय विवरण :

क.स	विवरण	२०८१ असार	२०८२ असार	२०८२/८३ को लक्ष्य	गत २०८४ को लक्ष्य	२०८५ असार लक्ष्य
१	संस्थाको कार्यक्षेत्र	३ जिल्ला	३ जिल्ला	३ जिल्ला	३ जिल्ला	४ जिल्ला
२	सेवा विस्तार	२६ पालिका	२६ पालिका	२६ पालिका	२६ पालिका	२६ पालिका
३	सेवा केन्द्र कार्यालय	४१ वटा	४१ वटा	४१ वटा	४१ वटा	४६ वटा
४	जम्मा सदस्य संख्या	५६,४०९ जना	६०,७५०	६७,९५३	७३,३८९	७८,५२६
	संस्थागत सदस्य	५५	५३	६०	६४	७०
५	ऋणी सदस्य संख्या	१५,३५० जना	१५,०६४	२०,५५७	२३,४८५	२४,००० जना
	भाखा नाघेको संख्या	४२०	६६४	४६०	३५०	२५०
६	समयले भाखा नाघेको रकम	६,३१,४३,८१६	७,३८,९८,२७३	३,६२,२१,५२३.४६	३,२५,९९,३७१.११	२,९३,३९,४३४.००
७	किस्ताले भाखा नाघेको रकम	४,८२,४१,०९१	५,२४,७७,६६१	३,३१,१७,५५४.०४	२,९८,०५,७९८.६४	२,६८,२५,२१८.७७
८	जम्मा भाखा नाघेको रकम	११,१३,८४,९०७	१२,६३,७५,९३४	६,९३,३९,०७७.५	६,२४,०५,१६९.७५	५,६१,६४,६५२.७७
९	समयले भाखा नाघेको प्रतिशत	१.६८	१.९१	०.७७	१%	१%
	किस्ताले भाखा नाघेको प्रतिशत	१.२८	१.३६	०.७०	-	-
१०	जम्मा भाखा नाघेको प्रतिशत	२.९६	३.२७	१.४७	२%	२%
११	असुली दर	९७.०४	९६.७३	९८.५३	-	-
१२	पाउनु पर्ने ब्याज	८,१३,४५,९६७.६४	९,८६,८७,४८९	४,९३,४३,७४४.६९	-	-
१३	जम्मा कर्मचारी संख्या	३७४ जना	३५८	३८७	४५२ जना	४७४ जना
१४	संचालक समिति	१२ जना	१३ जना	१३ जना	१३ जना	१३ जना
१५	लेखा समिति	२ जना	३	३	३ जना	३ जना
१६	उप -समिति	३-२ जना	५	५	३-३ जना	३-३ जना
१७	संचालन स्व-सक्षमता OSS	११७	१०९.५४	११४.१६	-	-

१३. प्रक्षेपित आर्थिक स्थिति विवरण (Projected Balance sheet)

(क) आ.व. २०८२/०८३ देखि २०८५ को अनुमानित लक्ष्य

क.स.	पुंजी तथा दायित्व	२०८२ असार यथार्थ	बृद्धि %	२०८२/०८३	बृद्धि %	२०८३/८४	२०८४/८५
१	शेयर	५५८५३८०००.००	९८.८२	६०७१७१५००.००	८.७१	६४९६७३६००.००	६९५१५०८४७.००
२	जगेडा कोष	१५९०३१६८२.४९	१००.६२	१६८६९३०८०.००	६.०८	१८५५६२३८८.००	२०४११८६२६.८०
३	कर्जा जोखीम कोष	९०६५२२१८.२२	९४.५२	९३२९१३०२.९५	२.९१	१११९४९५६३.५४	१३४३३९४७६.२५
४	अन्य कोष	६४२४५८८६.६०	१०४.९८	९२९४०२४३.००	४४.६६	१३०११६३४०.२०	१८२१६२८७६.२८
५	निक्षेप / बचत	३४९६८४२७९९.१०	१०४.१७	४०८५२४८८६४.७४	१६.८३	४७३८८८८६८३.१०	५४९७११०८७२.४०
६	तिर्नु पर्ने बाह्यऋण	९९३७१४२०.०८	-३०७.००	२०००००००.००	१०१.२७	२७९४६६७२३.४६	२९४८९४७७७.६१
७	भुक्तानी दिनु पर्ने व्याज	१०८९८५८६१.६१	८३.४३	१०८६४९४०१.०५	-०.३१	११९५१४३४१.१५	१३१४६५७७५.२७
८	अन्य भुक्तानी दिनु पर्ने	१०९६८४३०६.५८	७४.११	१२९००६०८०.८१	१७.६२	१४१९०६६८८.९०	१५६०९७३५७.७९
९	अन्यदायित्व कर	६०६५०४०.२१	८५.०२	६५६३२६९.४४	८.२१	७२१९५९६.३९	७९४१५५६.०३
१०	अपरिष्कृत नाफा	४७७१०६१३.५७	३४.५८	९७७१६७२७.२७	१०४.८१	११२८७८२५६.१६	१४६९००४९१.४७
	जम्मा	४७४११२७८२८.४६	९२.१५	५५८९२८०४६९.२९	३१०.७८	६४७७१७६१८०.९०	७४५०१८२६५६.८९

(ख) आ.व. २०८२/०८३ देखि २०८५ को अनुमानित सम्पत्ति तथा जायदात विवरण

क.स.	सम्पत्ति	२०८२ असार यथार्थ	२०८२/०८३	२०८३/०८४	२०८४/०८५
१	नगद हिसाब	०.००	०.००	०.००	०.००
२	बैंक हिसाब	६८२५०३८१३.१६	७२२०१३१५४.८१	८५७५६९२५८.८४	८६१०९६२१९.०४
३	शेयर लगानी	९५८९२००.००	१०५३००००.००	१०७४०६००.००	१०९५५४१२.००
४	ऋण लगानी ल.र.र.	३८६७८१०५६३.६२	४७०७८६२८९४.३८	५४६११२०९५७.४८	६४४४१२२७२९.८२
५	पाउनु पर्ने/सापटी	४२८६८७१.९३	५६१०३९८.२२	५०४९३५८.४०	४५४४४२२.५६
६	कर मिलान हुन बाँकी	८५५७३२१.३५	११०१६९१४.८२	१३२७४४७९.९४	२९३८०३८.५७
७	सम्पत्ती हिसाब	१६६५९४४६९.५०	११८५६३९१०.०४	११८४७४९६८.६४	११५५७९२७७.२९
८	स्थिर सम्पत्ति	८७८२५७१०.७०	६९०५६९८१.२९	७५९६२६७९.४२	८३५५८९४७.३६
९	गैर बैंकिङ सम्पत्ति	५५९५७११६.२२	२७९७८५५८.११	२०९८३९१८.५८	१०४९१९५९.२९
१०	अन्य सम्पत्ति	२२८११६४२.५८	२१५२८३७०.६४	२१५२८३७०.६४	२१५२८३७०.६४
११	छपाई मौजाद	१७८५५८८.९०	१३६८३१९७.००	१०९४६५५७.६०	१०९४६५५७.६०
	जम्मा	**४७४११२७८२८.४६**	**५५८९२८०४६९.२६**	**६४७७१७६१८०.९०**	**७४५०१८२६५६.८९**
		०.००	–०.०१	०.००	०.००

(ग) आ.व. २०८२/०८३ देखि २०८५ को अनुमानित आम्दानी विवरण

क.स.	विवरण	२०८२ असार यथार्थ	संशोधित २०८२/०८३ लक्ष्य	लक्ष्य २०८३/०८४	लक्ष्य २०८४/०८५
१	कर्जाबाट प्राप्त ब्याज	५१२३८६५७०.४६	५९१६९३३१८.३०	६८०४४७३१६.०४	७८२५१४४१३.४५
२	सेवा शुल्क	१८२१४३८६.४१	२०११४३५०.१७	२३१३१५०२.७०	२६६०१२२८.१०
३	कर्जा फारम शुल्क	१०१८१९०.००	११७४४८०.००	१३५०६५२.००	१५५३२४९.८०
४	प्रवेश शुल्क	५८२९००.००	८०२५३७.००	९२२९१७.५५	१०६१३५५.१८
५	बैकबाट ब्याज प्राप्त	६८९४३३५.२४	७७००८७९.९२	८८५६०११.९१	१०१८४४१३.६९
६	अन्य आम्दानी	२५७६५०.८०	३००००.००	३४५०००.००	३९६७५०.००
७	कर्जा जोखीम व्यवस्था आम्दानी	६७११९०८.४१	४४९०६२८.११	५१६४२२२.३२	५९३८८५५.६७
८	शेयर लाभांश आक्दानी	९४२१३.३६	९८९५७.१०	११३८००.६७	१३०८७०.७६
९	विविध आम्दानी	३७३११.१८	२९३६०७५.५३	३३७६४८६.८६	३८८२९५९.८९
१०	विभिन्न कमिशनहरु	१३६६२५९.०२	१५०००००.००	१७२५०००.००	१९८३७५०.००
११	घर भाडा आम्दानी	८१०००.००	१२००००.००	१३८०००.००	१५८७००.००
	जम्मा	५४७६४४७२४.८८	६३०९३१२२६.१३	७२५५७०९१०.०५	८३४४०६५४६.५६
	नाफा/नोक्सान	४७७१०६१३.५७	९७७१६७२७.२७	११२८७८२५६.१६	१४६९००४९१.४७

(घ) आ.व. २०८२/०८३ देखि २०८५ को अनुमानित खर्चका विवरण

क.स.	विवरण	२०८२ असार यथार्थ	२०८२/०८३ लक्ष्य	२०८३/८४	२०८४/८५
१	कर्जामा ब्याज खर्च	२७१२७७६१.१४	८००००००.००	१९५६२६७०.६४	२०६४२६३४.४३
२	बचतमा ब्याज खर्च	२४८४६३०५४.३९	२८६२७९१०८.०१	३२९२२०९७४.२१	३७८६०४१२०.३५
३	कर्जा जोखिम व्यवस्था खर्च	२६२४५७०९.९५	६३३६१४७.७०	७२८६५६९.८६	८३७९५५५.३४
४	कर्मचारी खर्च	१५१०२८७७१.००	१६९७२६३९३.००	१८६६९९०३२.३०	२०५३६८९३५.५३
	कर्मचारी तलब खर्च	८२४०२४५१.००	९०६४२६९७.००	९९७०६९६६.७०	१०९६७७६६३.३७
	कर्मचारी अन्य सुविधा खर्च	४८०१२८३५.००	५१८५३८६२.००	५७०३९२४८.२०	६२७४३१७३.०२
	कर्मचारी संञ्चयकोष खर्च	७२४३९४९.००	७९६८३४४.००	८७६५१७८.४०	९६४१६९६.२४
	चाडपर्व खर्च	६६४५७४६.००	७३१०३२१.००	८०४१३५३.१०	८८४५४८८.४१
	कर्मचारी उपदान खर्च	६७२३७९०.००	७३९६१६९.००	८१३५७८५.९०	८९४९३६४.४९
	कर्मचारी पोशाक तथा ज्याला खर्च	०.००	१५५५०००.००	१७१०५००.००	१८८१५५०.००
	कर्मचारी संचित विदा कोष	०.००	३००००००.००	३३०००००.००	३६३००००.००
	संचालन खर्च	४७०६८८१४.८३	६२८७२८५०.१४	६९९२३४०६.८८	७४५१०८०९.४४
	घर भाडा खर्च	१०१६७०५८.३५	१०७१३१६३.४८	११२८८६०१.६६	११२८८६०१.६६
	ईन्धन खर्च	२४८५२१.९९	३०००००.००	३६२१४०.९९	३६२१४०.९९
	ढुवानी/भाडा खर्च	२११०९४.२५	३०७३००.००	४४७३५१.३१	४४७३५१.३१
	टेलीफोन, बिजुली पानी खर्च	१४२२१८०.८०	३९१२४०४.००	४२०००००.००	४२०००००.००
	पत्रपत्रिका, ईन्टरनेट, विज्ञापन	३०७३३१६.२३	१०४८६६०.००	३५७८१७.९८	३५७८१७.९८
	मर्मत, सम्भार खर्च	१७५७६५.००	३४०७७०.००	६६०६७८.७१	६६०६७८.७१
	फिल्ड / भ्रमण खर्च	११२१२६७.९७	१३७९०००.००	१६९५९७३.७१	१६९५९७३.७१
	बैठक खर्च	१०६९१५०.००	१३०५२५०.००	१४६४३६५.६८	१४६४३६५.६८
	मसलँन्द खर्च	२६५८१७२.९७	३०५८३८०.००	३५१८८४१.०७	३५१८८४१.०७
	सफाई खर्च	१२४३८९.००	२१५१५२.००	३७२१४२.१०	३७२१४२.१०

	मेष तथा खाना खर्च	८४९५९२.६०	१०४७६००.००	१२९१७५५.३२	१२९१७५५.३२
	नखप्ने सामान खरिद खर्च	५९६२६२.१४	७७७८३०.००	१०१४६८७.११	१०१४६८७.११
	ज्याला खर्च	३४०४६७.५०	३९४७५०.००	४५७६८७.०४	४५७६८७.०४
	ब्याज छुट खर्च	४१९२४९१.०९	१२२१८८२४.३२	१४६६२५८९.१८	१७५९५१०७.०२
५	सम्पत्ती ह्रास खर्च	६९०६०८९.७१	६०९१८३०.०७	५३८२०९२.६६	५३७३५७५.३८
	बिमा प्रिमियम खर्च	६२०१९४.१४	८५००००.००	११६४९५७.८०	११६४९५७.८०
	सामाजिक उत्तरदायीत्व खर्च	१२२६८८१.००	१५५४२५४.००	१९६८९८१.१०	१९६८९८१.१०
	अतिथि सत्कार खर्च	२७१८०.००	१८०३००.००	११९६०२९.८०	११९६०२९.८०
	एस.एम.एस खर्च	२२९२५७.३४	३७९९७९.६१	३०००००.००	४०००००.००
	साधारण सभा खर्च	२३७८९९२.४५	२५०००००.००	२६२७१६२.६०	२६२७१६२.६०
	सफ्टवेयर तथा नेट्वर्कीङ खर्च	५८३५५१०.३०	७००००००.००	७५०००००.००	८३९६८६६.३४
	कर्जा प्रक्रिया खर्च	०.००	५०००००.००	५५००००.००	५५००००.००
	आन्तरिक अडिट खर्च	९०९६५०.००	१००००००.००	१०९९३२३.९२	१०९९३२३.९२
	बाह्य अडिट खर्च	५०००००.००	६०००००.००	७२००००.००	७२००००.००
	सम्पत्ति अपलेखन खर्च	३२८५३७.७५	१०५०००.००	३३५५७.७९	३३५५७.७९
	दर्ता नविकरण खर्च	३३२०८१.८०	४८९८००.००	६०००००.००	७२२४२४.५४
	तालीम खर्च	२४८२१४.९८	३००००००.००	३२०००००.००	३५०००००.००
	विविध खर्च	५६३९५.४७	१०२६०२.६६	१८६६६९.३५	१८६६६९.३५
	कानुनी तथा कर खर्च	१२२०१००.००	१५०००००.००	१६०००००.००	१८४४१११.१४
	जम्मा	४९९९३४१११.३१	५३३२१४४९८.८६	६१२६९२६५३.८९	६८७५०६०५५.०९

P.Aryal & Associates
CHARTERED ACCOUNTANTS
Regd. No. 992 Pan: 106781311
8th Floor, Trade Tower, Thapathali-11
Kathmandu, Nepal
01-5111165
9851202060
pradiparyal58@gmail.com
paryal.associates@gmail.com

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेडका शेयरधनी सदस्य महानुभावहरू समक्ष स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन

१. **कैफियत सहितको राय**

हामीले कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड (यसपछि संस्था भनिएको) को यसैसाथ संलग्न २०८२ असाढ ३२ को वित्तीय स्थितिको विवरण, सोही मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको नाफा नोक्सान हिसाब, अन्य विस्तृत आम्दानीको हिसाब, नाफा नोक्सान बाँडफाँड हिसाब, नगद प्रवाह विवरण, इक्यूटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण र प्रमुख लेखा नीतिहरु तथा लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरु (यसपछि समग्रमा वित्तीय विवरणहरु भनिएको) को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं । यी वित्तिय विवरणहरु प्रतिको उत्तरदायित्व संस्थाको व्यवस्थापनको रहेको छ ।

तल कैफियत सहितको रायका आधारहरुको अनुच्छेद नं.२.१ देखी बुदा नं. २.७ मा लेखिएका कुराहरु तथा त्यसबाट वित्तीय विवरणहरुमा पर्ने असर बाहेक हाम्रो रायमा, संलग्न वित्तीय विवरणहरु लेखासँग सम्बन्धित टिप्पणीहरुका साथ अध्ययन गर्दा, ३२ असार २०८२ को आर्थिक स्थिति तथा सोही मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको संचालन नतिजा नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान (NFRS) अनुरुप तथा अन्य कानुनी आवश्यकता बमोजिम समुचित तथा यथार्थ चित्रण गर्दछ ।

हामीले हाम्रो लेखापरीक्षण नेपाल लेखापरीक्षण मान बमोजिम सम्पन्न गरेका छौं । ती मान बमोजिम हाम्रो जिम्मेवारी यसै प्रतिवेदनको वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणमा लेखापरीक्षकको उत्तरदायित्व अनुच्छेद अन्तर्गत थप व्याख्या गरिएको छ । नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाद्वारा जारी गरेको The Handbook of the Code of Ethics for Professional Accountant बमोजिम हामी संस्थासँग स्वतन्त्र छौं । सहकारी ऐन २०७४ को दफा ७६ बमोजिम नियुक्ति पाएका छौं एवं दफा ७७ बमोजिम लेखापरीक्षण नियुक्त हुन अयोग्य नभएको घोषणा गरेका छौं र हामीले सो बमोजिमको अन्य नैतिक दायित्वको पालना गरेका छौं ।

२. **कैफियत सहितको रायका आधारहरु**

२.१ संस्थाको लगानीमा रहेका सम्पूर्ण कर्जाहरुलाई अन्तिम भुक्तानी मिति समाप्तिको आधारमा असल, कमसल, शंकास्पद र खराब कर्जामा वर्गीकरण गरी क्रमशः १%, २५%, ५०% र १००% ले ऋण जोखिम कोषको व्यवस्था गर्ने नीति लिएको पाइयो । संस्थाको चालू आ.व.सम्मको कर्जा जोखिम व्यवस्था रु. ९१,७८७,५०४।६० रहेको ५ र आ.व.को अन्त्यमा कुल असुल हुन बाँकी कर्जा रकमलाई जोखिम व्यवस्थाबाट घटाएर खुद कर्जा वासलातमा प्रस्तुत गरिएको छ । संस्थाले कर्जा जोखिम व्यवस्था समयले भाका नाघेको कर्जाको मात्र गरेको छ । मासिक कर्जा भुक्तानी तालिका भन्दा कम भुक्तानी भएको वा किस्ताले भाका नाघेको कर्जाको कर्जा जोखिम व्यवस्था गरेको छैन ।

२.२ सम्पत्ति शुद्धिकरण (मनी लाउन्डरिङ) निवारण ऐन २०६४ को दफा ७(ख) अनुसार संस्थाले आफ्नो ग्राहक वा वास्तविक धनी वा ग्राहक बन्न खोज्ने व्यक्ति उच्च पदस्थ व्यक्ति भए नभएको यकिन गर्नुपर्ने तथा सो यकिन गर्न जोखिम व्यवस्थापन प्रणालीको व्यवस्था गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

त्यसैगरी सोही ऐनको दफा ७(३) अनुसार सूचक संस्थाले आफ्नो देश, भौगोलिक क्षेत्र, व्यवसाय वा पेशा, कार्यक्षेत्र, ग्राहक, सेवा वा उत्पादन, कारोबार तथा वितरण माध्यम समेतका आधारमा सम्पत्ति शुद्धिकरण तथा आतंकवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी जोखिमको पहिचान तथा मूल्याङ्कन गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

यद्यपि संस्थाले सो ऐनको व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न बाँकी रहेको देखिएकोले सो व्यवस्था समयावधिभित्र कार्यान्वयन गर्न सुझाव रहेको छ ।

२.३. गत आर्थिक बर्षको २ करोड १५ लाख ८० हजार २३२ रुपैयाँको कर्णाली उपचार कोष चालु आ.व. २०८१/८२ को अन्त्यसम्ममा ६३ लाख २९ हजार ५ सय ०६ रुपैंयाले घट्न गई १ करोड ५२ लाख ५० हजार ७ सय २६ रुपैयाँ मात्र रहनुले निकट भविष्यमा कोष रित्तिन सक्ने जोखिमतर्फ संकेत गरेको हुँदा कोष ऋणात्मक हुनबाट जोगाउने उपयुक्त नीति लिनुपर्ने देखिन्छ ।

२.४. यद्यपि व्यवस्थापन पत्रमा उल्लेख गरे अनुसार, संस्थाले उर्लाबारी सेवाकेन्द्रमा धितो कर्जा अन्तरगत लगानी भएको रु.३५ लाख र लखनपुर सेवाकेन्द्रमा धितोकर्जा अन्तरगत लगानी भएको रु. आठ लाख कर्जा लगानीको धितो अपुग एवं कच्चा रहेको देखिएकोले अविलम्व पर्याप्त धितो सुरक्षण कायम गर्न सुझाव रहेको छ । तसर्थ कर्जा असुलीमा जोखिम कम गर्न तथा कर्जाको गुणस्तर वृद्धि गर्न, धितो तथा सुरक्षामा कर्जा प्रवाहलाई वृद्धि गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

२.५. संस्थाले ब्याज आम्दानीलाई परिशोधित लागतमा मापन गरिएका सबै वित्तीय उपकरणहरूको लागि, बिक्रीको लागि उपलब्ध र नाफा वा नोक्सान, ब्याज आम्दानी वा खर्चमार्फत् वास्तविक मूल्यमा तोकिएका वित्तीय उपकरणहरूको रूपमा वर्गीकृत ब्याज बाहेक वित्तीय सम्पत्तिहरू प्रभावकारी ब्याज दर (EIR) प्रयोग गरेर रेकर्ड गनुपर्ने भए तापनि ब्याज कमाई आर्जित तथा प्राप्तिको आधारमा मात्र ब्याज आम्दानी जनाएको छ ।

२.६. सहकारी संस्थाले नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान (NFRS) अन्तर्गत NFRS 9- Financial Instruments को Expected Credit Loss (ECL) Model अनुसार ऋण लगानीमा क्षयीकरणको गणना गरी ऋण नोक्सानी व्यवस्था गर्नुपर्दछ र सो बमोजिम ऋण लगानीहरुको शुरुवातदेखि नै अनुमानित नोक्सानीको लेखाइन गर्नुपर्दछ । संस्थाले आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को कर्जा नोक्सानी व्यवस्था नियमनकारी निकायले तोएिको रु.९१,७८७,५०४।६० ऋण नोक्सानी व्यवस्था गरेको पाइयो । संस्थाले अपनाएको ऋण नोक्सानी व्यवस्था गर्ने विधि NFRS 9 ले अपनाएको लेखा नीतिसँग मेल खाँदैन ।

२.७. कर्जा तथा सापटीहरुलाई NFRS 9 बमोजिम Amortised Cost मा लेखाइन गर्नुपर्ने भएता पनि वित्तिय विवरणको टिप्पणी ४.३ मा उल्लेख भए अनुसार कर्जा तथा सापटीको मामिलामा संस्थाद्वारा वैकल्पिक व्यवस्था अपनाइएको छ । यस वैकल्पिक व्यवस्थाको परिणाम स्वरुप कर्जाको प्रभावकारी ब्याजदर (Effective Interest Method) को गणनामा अग्रिम कर्जा व्यवस्थापन शुल्क वा कर्जा सापटीमा प्राप्त आम्दानीलाई समावेश गरेको छैन जुन कर्जा स्वीकृति भएको अवधीमा आयमा लेखाङ्कन गरिन्छ । लागत र लाभको सिद्धान्त अनुसार यो मूल्याङ्कन न्यायोचित छ भनी समूहले मूल्याङ्कन गरेको हुनाले यी व्यवस्थाहरु अपनाइएका हुन् ।

३. **मुख्य लेखापरीक्षण मामिलाहरु (Key Audit Matters)**

मुख्य लेखापरीक्षण मामिलाहरू ती मामिलाहरू हुन् जुन हाम्रो पेशागत निर्णयका आधारमा लेखापरीक्षण

गरिएको हालको अवधिको वित्तीय विवरणहरूसँग सबैभन्दा महत्वपूर्ण मामिलाहरु हुन् । उक्त बिषय वस्तुहरु लेखापरीक्षणको प्रतिवेदनमा प्रस्तुत गर्दा शासकीय ब्यवस्थाप्रति जिम्मेवारी लिनेलाई सूचित गरिएको बिषय वस्तुहरु मध्येबाट गरिएका छन् । उक्त मामिलाहरुको सम्बोधन सम्पूर्ण वित्तीय विवरणहरुको लेखापरीक्षणको सन्दर्भमा गरिएका छन् तथा त्यसमा हाम्रो राय व्यक्त गर्दा उक्त मामिलामा अलग राय ब्यक्त गरिएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षणको सन्दर्भमा लेखापरीक्षणका मुख्य मामिलाहरु निम्न उल्लेखित ब्यहोराहरुका आधारमा गरिएका छन्:

(क) संस्थाको कुनै कारोबार अति जोखिम कारोबार अन्तरगत रहेको,

(ख) संस्थाले आफ्नो प्रमुख विवरणहरुको वित्तीय प्रस्तुति अनुमानको आधारमा गरेको र

(ग) महत्वपूर्ण घटना तथा कारोवारको लेखापरीक्षणको क्रममा पर्न सक्ने असरहरु ।

उपरोक्त ब्यहोराहरुको आधारमा तल उल्लेखित मामिलाहरु निर्धारण गरी लेखापरीक्षणका मुख्य मामिलाहरुको रुपमा सूचित गर्न यस प्रतिवेदनमा संलग्न गरका छौं :

क्र.सं	मूख्य लेखापरीक्षण मामलाहरु	लेखापरीक्षणको सम्बोधन
३.१	**बजेट, प्रगती तथा उपलब्धी**	
	क.बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तथा बजेत मा उल्लेख गरेको निती तथा कार्यक्रमहरुको प्रगति हासिल गर्न नसकिएको देखिन्छ ।	हाम्रो लेखापरीक्षण दृष्टिकोणले मूख्य लेखापरीक्षण मुद्दालाई सम्बोधन गर्न अनुसरण गरेको बिषय बस्तूहरु: • हामीले चालू आ.व. २०८१।८२ को बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट शिर्षकको अध्ययन गर्यौं। • बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेटको उपलब्धिको जांच बुझ गरीयो • संस्थाको प्रगति प्रतिवेदन • हामीले सम्बन्धित अधिकारीहरूसंग बजेट र प्रगतिको बारेमा छलफल गर्यौं **हाम्रो नतिजा:** संस्थाको उद्देश्य प्राप्तीको लागी बजेट तथा निती कार्यक्रम एवं आन्तरिक निती तथा कार्यबिधी अनुसार कार्य सम्पादन गर्नु पर्ने।
३.२	**वित्तीय प्रतिवेदनलाई प्रभाव पार्ने सुचना प्रविधि प्रणाली र नियन्त्रणहरू**	
	कम्पनिको आई.टी वातावरण जटिल छ र ठुलो संख्यामा स्वतन्त्र र अन्तरनिर्भर आई.टी प्रणालीहरू प्रयोग गर्दछ । संस्थाको सञ्चालन र वित्तीय प्रक्रियाहरू आई.टी प्रणालीमा निर्भर छन् किनभने दैनिक आधारमा अभिलेख गरीएका लेनदेनहरूको वित्तीय रुपमा ठुलो मात्रा हो । आई.टी प्रणालीमा संस्थाको मूख्य वित्तीय लेखा र रिपोर्टिङ प्रक्रियाको निर्भर रहेको कारण र कुनै पनि नियन्त्रण त्रुटि, प्रमाणीकरण विफलता, गलत इनपुट डाटा र डाटाको गलत प्रयोग हुने सम्भावनाले हामीले	हाम्रो लेखापरीक्षण दृष्टिकोणले मूख्य लेखापरीक्षण मुद्दालाई सम्बोधन गर्न अनुसरण गरेको बिषय बस्तूहरु: • संस्था द्वारा संचालित आई.टी. मा निर्भरता । • संस्थाले सफ्टवेयर आपूर्तीकर्ताले समय

	पहिचान गरेका व्यवस्थापन र नियामकहरूलाई डाटाको गलत रिपोर्टिङ हून सक्ने उच्च सम्भावना हुन्छ । यस्तो आई.टी. प्रणाली र सम्बन्धित नियन्त्रण वातावरणको परीक्षण मुख्य लेखापरीक्षण विषयको रूपमा लिएका छौ। वित्तीय रिपोर्टिङ प्रक्रियाको शुद्धता र विश्वसनीयता आई.टी. प्रणालीहरू र सम्बन्धित नियन्त्रण वातावरणमा निर्भर गर्दछ । त्यसैगरी कम्प्युटर सफ्टवेर सिस्टममा देखिएको इन्ट्रिग्रीटि चेक मेन्यु रिपोर्टमा देखिएको मिसम्यचलाई पनि सूधार गर्नूपर्ने ठानेकाछौ ।	समयमा मर्मत तथा संभार गर्ने गरेको विवरण । • Data Backup को लागी संस्थाले अनुसरण गरेको नीति । हाम्रो नतिजाः हामीले सुचना प्रविधि (आई.टी) प्रणालीहरू र तिनीहरूका सान्दर्भिक नियन्त्रणहरू लाई सुधार गर्नु पर्ने ठान्यौं ।
३.३	**भाखा नाघेको कर्जाको अवस्था तथा असुली**	
	सहकारी ऐन २०७४ तथा नियमावली २०७५ बमोजिम ब्याज आम्दानीलाई प्राप्तीका आधारमा (Cash Basis) लेखाङ्कन गर्नुपर्ने हुन्छ । सहकारी क्षेत्रमा देखा परेको संक्रमणको स्थिती लाई मध्यनजर गर्दा नाफा नहुने वा कम हुने अवस्थामा भाखा नाघेको ऋण र व्याजलाई चुक्ता देखाई नयाँ मितीमा पुन लगानी गरेर समेत असुलि देखिएको हुन सक्छ ।	ब्याज आम्दानीको लेखाङ्कन सम्बन्धि विषयलाई सम्बोधन गर्न हामिले हाम्रो लेखापरिक्षणमा निम्न प्रक्रिया अवलम्बन गर्यौं । १. संस्थाको सफ्टवेयरमा ब्याज आम्दानी लेखाङ्कन प्रक्रियाको जानकारी लियौं र चेक जाँच गर्यौं । २.ऋण पुनर्लगानीको बारेमा सम्बोधन गर्न अन्तिम त्रैमासिकमा लगानी भएको ऋणहरुलाई प्राथमिकतामा राखी नमुनाको आधारमा ऋण फाईलहरु अवलोकन गर्यौं। ३. अन्य आवश्यक प्रक्रियाहरु अभिलम्बन गर्यौं।

४. अन्य जानकारी

अन्य जानकारीहरु व्यवस्थापनको जिम्मेवारी हो । अन्य जानकारीमा वार्षिक विवरणसँगै प्रस्तुत गरिने वित्तीय विवरण तथा हाम्रो लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन बाहेकको सञ्चालक समिति अध्यक्ष, कोषाध्यक्ष र लेखा सुपरिवेक्षण समितिका संयोजकको प्रतिवेदनहरु पर्दछन् । त्यस्ता प्रतिवेदनहरु यस लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको मिति पश्चात प्राप्त हुने अपेक्षा गरेका छौं ।

वार्षिक वित्तीय विवरण माथिको हाम्रो रायले अन्य जानकारीलाई समेट्दैन तथा यस्ता अन्य जानकारीका सम्बन्धमा हामी कुनै पनि प्रकारको आश्वासन निचोड व्यक्त गर्दैनौं ।

वित्तीय विवरणको हाम्रो लेखापरीक्षणको सन्दर्भमा, हाम्रो जिम्मेवारी अन्य जानकारी पढी त्यस्ता जानकारीहरु वित्तीय विवरण वा हामीले लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका ज्ञानहरुसँग सारभूत रुपमा असंगत रहे वा नरहेको वा अन्य कुनै पनि कारणले सारभूत रुपमा गलत वर्णन देखिने वा नदेखिने सम्बन्धमा विचार गर्नु हो । हामीले गरेको कार्यहरुको आधारमा, यदि अन्य जानकारीहरु सारभुत रुपमा गलत वर्णन गरिएको निष्कर्ष निस्किएमा, त्यस्ता तथ्यहरुको प्रतिवेदन दिनु हाम्रो जिम्मेवारी हो । यस सम्बन्धमा हामीले प्रतिवेदन दिनुपर्ने कुनै तथ्यहरु छैन ।

५. आर्थिक विवरण र सुशासनप्रति व्यवस्थापनको जिम्मेवारी

नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान (NFRS) अनुरुप यथार्थ र उचित चित्रण गर्ने वित्तीय विवरणहरु तयार एवं प्रस्तुत गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहेको छ। यी जिम्मेवारी अन्तर्गत वित्तीय विवरण गलत आँकडा, जालसाजी वा त्रुटीको कारणरहित छ भनी तयारी र प्रस्तुतिकरण गर्ने कार्यसँग सम्बन्धित नियन्त्रण प्रणालीको तर्जुमा गर्ने, लागू गर्ने र अद्यावधिक बनाई राख्ने, उपयुक्त लेखानीतिको छनौट गर्ने र लागू गर्ने तथा तत्कालिन अवस्थामा उपयुक्त लेखा अनुमानहरू गर्ने कार्यहरु पर्दछन्।

वित्तीय विवरण तयार गर्दा संस्थाले अविच्छन्नता (Going Concern) कायम गर्न सक्ने नसक्ने कुराको पहिचान गर्न व्यवस्थापन जिम्मेवार हुनेछ। साथै संस्था वा संस्थाको कारोबारहरू बन्द हुने अवस्थामा नजाँदासम्म अविच्छन्नताका आधारमा लेखा सिद्धान्तको प्रयोग तथा त्यसको खुलासा गर्न व्यवस्थापन पूर्ण रूपमा जिम्मेवार रहन्छ।

सुशासनसँग सम्बन्धित व्यक्तिहरू संस्थाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको नियमन गर्न जिम्मेवार हुन्छन्।

७. विषय उपर जोड

हामीले व्यवस्थापन पत्रमा उल्लेख गरे अनुसार र संस्थाले सहकारी संस्था संचालन, अनुगमन तथा लेखापरिक्षण मापदण्ड, प्रदेश सहकारी मापदण्ड २०७८ को दफा १५ अनुसार बचत तथा ऋणको कारोबार गर्ने प्रत्येक सहकारी संस्थाले कुल निक्षेप रकमको १५ प्रतिशत तरलता राख्दा हुने व्यवस्था रहेको देखिन्छ। यद्यपि संस्थामा २०८२ आषाढ मसान्तमा २० प्रतिशत तरलता रहेको देखिएकोले अधिक तरलतालाई उचित व्यवस्थापन गर्नुपर्ने। संस्थालाई नेपाल राष्ट्र बैंक २०५८ बमोजिम स्थापना भएको कर्जा सूचना केन्द्रको सदस्यता प्राप्त गरी ऋण कारोवारको सूचना आदानप्रदान गर्नुहुन र निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष ऐन, २०७३ बमोजिम स्थापना भएको निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषको सुरक्षित सदस्य संस्थाको रुपमा सदस्यता लिनुहुन सुझाव गरिन्छ।

त्यसैगरी प्रचलित कानुन बमोजिम लिलामी प्रकृयाबाट सकार भई आएको गैर बैकिङ सम्पत्तिलाई दुई वर्षभित्रमा त्यस्तो सम्पत्तिलाई तरलतामा रुपान्तरण गरी सक्नुपर्ने सहकारी कानुनी व्यवस्था भएकोमा गत दुई आ.व.भन्दा पहिलेदेखि नै लिलामी भई आएको गैर बैकिङ सम्पत्ति शीर्षक अन्तगर्त रहेको जग्गाको बिक्री वितरण गरी तरलतामा रुपान्तरण भएको देखिएन।

क्र.स.	विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
१	**गैर बैंकिङ्ग सम्पत्ति**	५५,९५७,११६.२२	३२,७३५,८५१.११

यसका अतिरिक्त पाउनुपर्ने ब्याज आम्दानी गत आ.व.को तुलनामा देहाय अनुसार २१।३२% सम्म वृद्धि भएको देखिएकोले संस्थाले भाखा नाघेका सदस्यहरु कर्जा असुलीमा विशेष कदम चाल्नुपर्ने देखिन्छ।

क्र.स.	विवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.	फरक	प्रतिशत
१	पाउनूपर्ने ब्याज आम्दानी	९८६८७४८९.३८	८१३४५९६९.१८	१७,३४१,५२०.२०	२१.३२%

७. वित्तीय विवरणहरु प्रति व्यवस्थापनको जिम्मेवारी

नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान अनुरुप यथार्थ र उचित चित्रण गर्ने वित्तीय विवरणहरू तयार एवम् प्रस्तुत गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहेको छ। यी जिम्मेवारी अन्तर्गत चाहे जालसाजी वा गल्तीबाट होस्, सारभूत किसिमले त्रूटिरहित वित्तीय विवरण तयारी, सम्बन्धित आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको तर्जुमा, कार्यान्वयन र सञ्चालन गर्ने कार्य, लेखा नीतिहरुको छनौट तथा लागू गर्ने एवम् परिस्थिति अनुसार लेखा सम्बन्धित महत्वपूर्ण अनुमान गर्नुपर्दछ।

वित्तीय विवरण तयार गर्दा व्यवस्थापनलाई संस्था विघटन गर्ने, सञ्चालन बन्द गर्ने वा सोबाहेक व्यवहारिक वैकल्पिक विकल्प नभएको अवस्थामा बाहेक, संस्था निरन्तर सञ्चालन हुने क्षमताको मूल्यांकन गर्ने, आवश्यक बमोजिमको खुलासा गर्ने र निरन्तरताको सिद्धान्तमा आधारित लेखा नीति प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने जिम्मेवारी संस्थाको व्यवस्थापनमा रहेको छ । सञ्चालक समिति संस्थाको वित्तीय सम्प्रेषण प्रक्रियाको रेखदेखको लागि जिम्मेवार छ ।

८. **वित्तीय विवरण लेखापरीक्षणमा लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी**

हाम्रो उद्देश्यहरू समग्रमा वित्तीय विवरणहरू जालसाजी वा त्रुटिको कारणले हुने सारभुत गलत आँकडारहित छ कि छैन भन्ने बारे उचित आश्वासन प्राप्त गर्नु हो, र हाम्रो राय समावेश गर्ने लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन जारी गर्नु हो । उचित आश्वासन एक उच्चस्तरको आश्वासन हो, तर यो प्रत्याभूति (Guarantee) छैन कि लेखापरीक्षण मान अनुसार सम्पन्न गरिएको लेखापरीक्षणले जहिले पनि सारभूत गलत आँकडा पत्ता लगाउँदछ । गलत आँकडाहरू जालसाजी वा त्रुटिबाट उत्पन्न हुन सक्दछन् र त्यसले एकल वा समष्टिमा, यदि प्रयोगकर्ताहरूको आर्थिक निर्णयमा प्रभाव पार्ने भएमा मात्र सारभूत रुपमा गलत रहेको मानिन्छ ।

हामीले नेपाल लेखापरीक्षण मान अनुसार लेखापरीक्षण कार्य गर्दा लेखापरीक्षण अवधिभर पेशागत विवेक (Professional Judgment) र व्यवसायिक सन्देह (Professional Skepticism) कायम गरेका छौं ।

यस क्रममा, हामीले :

- जालसाजी वा त्रुटिको कारणले वित्तीय विवरणहरु सारभूत रुपमा गलत आँकडासहितको प्रस्तुत हुन सक्ने जोखिम पहिचान गरी जोखिमको निर्धारण गरेको, जोखिमको प्रभाव अनुकूलको लेखापरीक्षण विधिको ढाँचा तयार गरी त्यसको प्रयोग गरेको र हाम्रो रायको लागि आवश्यक पर्याप्त र उपयुक्त प्रमाणहरु प्राप्त गरेका छौं । जालसाजी (fraud) मा मिलिभगत (Collusion), जालसाजी (forgery), जानाजान छोड्ने काम (intentional omission), गलत आँकडाको प्रस्तुती (wrong representation) वा आन्तरिक नियन्त्रणको उल्लंघन जस्ता कार्य समावेश हुन सक्ने जालसाजीको कारणले गर्दा हुने सारभूत गलत वर्णन पहिचान हुन नसक्ने जोखिम त्रुटिको कारणले हुने सारभूत गलत वर्णन पहिचान हुन नसक्ने जोखिम भन्दा बढि हुन्छ ।

- संस्थाको यथार्थ स्थितिको लागि उपयुक्त हुने लेखापरीक्षण विधि अवलम्बन गर्न लेखापरीक्षणसँग प्रासंगिक आन्तरिक नियन्त्रणको बारेमा बुझ्ने कार्य गरेका छौं, तर लेखापरीक्षणको क्रममा आन्तरिक नियन्त्रणको प्रभावकारिता बारे राय व्यक्त गर्ने उद्देश्य राखिएको हुँदैन ।

- संस्थाको वित्तीय विवरण तयार गर्दा व्यवस्थापनले प्रयोग गरेका लेखानीतिहरुको उपयुक्तता (Appropriateness) र लेखा अनुमानहरुको व्यवहारिकता (Reasonableness) तथा तीसँग सम्बन्धित खुलासाहरुको मूल्याङ्कन गरेका छौं ।

- व्यवस्थापनले प्रयोग गरेको अनवरत सञ्चालन मान्यतामा आधारित लेखाको उपयुक्तताको बारे, र लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त प्रमाणहरुको आधारमा संस्था अनवरत सञ्चालन मान्यतामा आधारित रही सञ्चालन हुन सक्ने घटना वा अवस्थाको सारभूत अनिश्चितता रहेको वा नरहेको निष्कर्ष निकालेका छौं । हाम्रो निष्कर्षको आधारमा सारभूत अनिश्चितता रहेमा, व्यवस्थापनले वित्तीय विवरणमा सो सन्दर्भमा गरेको खुलासा तर्फ शेयरधनीहरुको ध्यानाकर्षण गराउने जिम्मेवारी हामीमा रहेको छ, साथै व्यवस्थापनले गरेको खुलासा अपर्याप्त भएमा हाम्रो प्रतिवेदन परिमार्जन गर्नुपर्ने

हुन्छ । हाम्रो निष्कर्ष लेखापरीक्षकको प्रतिवदेन जारी गर्ने मिति सम्म हामीले प्राप्त गरेको लेखापरीक्षण प्रमाणमा आधारित हुन्छ । तथापि भविष्यका घटना तथा अवस्थाको कारण पनि संस्थाको अनवरत सञ्चालन मान्यता खण्डित हुन सक्छ ।

- व्यवस्थापनबाट वित्तीय विवरणमा गरिएका खुलासाहरु लगायत वित्तीय विवरणको समग्र प्रस्तुतीकरण, संरचना र सामग्रीको मूल्याङ्कन गरेका छौं ।

- लेखापरीक्षकको रायव्यक्त गर्न संस्थाको वित्तीय जानकारी वा व्यवसायिक कृयाकलापसँग सम्बन्धित पर्याप्त र उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त गरेका छौं । हामी लेखापरीक्षणको निर्देशन, पर्यवेक्षण तथा कार्यसम्पादनको लागी जिम्मेवार छौं । हामी हाम्रो लेखापरीक्षण रायको लागि मात्र जिम्मेवार रहन्छौं ।

हामीले शासकीय भूमिका वहन गर्नेहरु समक्ष अन्य व्यहोराको अतिरिक्त लेखापरीक्षण गर्ने योजनाबद्ध क्षेत्र र समयावधिका साथै आन्तरिक नियन्त्रणमा रहेको कमजोरी लगायत लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त उल्लेखनीय टिप्पणीहरु सूचित गरेका छौं । शासकीय भूमिका वहन गर्नेहरु समक्ष हामीले लेखापरीक्षणको क्रममा स्वतन्त्रता सगँ सम्बन्धित प्रासंगिक आचारको पालना गरेको व्यहोरा उल्लेख गरी विवरण पेश गरेका छौं । यसका अतिरिक्त हाम्रो स्वतन्त्रतालाई प्रभावपार्ने सबै सम्बन्धहरु र अन्य व्यहोरा र आवश्यकता अनुसार स्वतन्त्रता जगेर्ना गर्न अवलम्बन गरिएका उपायहरुको बारेमा पनि सूचित गरेका छौं ।

९. अन्य कानूनी तथा नियामक निकायका आवश्यकता सम्बन्धी प्रतिवेदन

माथि उल्लेखित व्यहोराको अतिरिक्त हामीले गरेका लेखापरीक्षण तथा हामीलाई प्राप्त सूचना एवम् उपलब्ध स्पष्टिकरणको आधारमा निम्नानुसारको थप प्रतिवेदन पेश गर्दछौं ।

(क) हामीले लेखापरीक्षणका लागि आवश्यक ठानेका सबै सूचना तथा स्पष्टिकरणहरु यथाशीघ्र पायौ ।

(ख) वासलात, नाफा/नोक्सान हिसाब विवरण, तथा नगद प्रवाह विवरण र इक्विटीमा भएको परिवर्तन विवरण, नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान् (NFRS) बमोजिम तयार भएका छन् । प्रस्तुत विवरण संस्थाले राखेको हिसाब किताबहरुसंग दुरुस्त छन् ।

(ग) कार्यक्षेत्र बाहिर र गैर सदस्यसँग कारोबार गरेको देखिएन ।

(घ) हाम्रो बिचारमा संस्थाले आफ्नो हिसाब किताब प्रचलित कानुन अनुसार ठीक सँग राखेको छ ।

(ङ) बचत तथा ऋणको कारोबार गर्ने संस्थाको PEARLS का आधारमा वित्तीय अवस्थाको आवधिक रुपमा विश्लेषण गरेको छ ।

(च) शेयर सदस्यहरुलाई शेयर लगानीको १८ प्रतिशतसम्म मात्र लाभांश बाँड्न पाइने प्रावधान पालना गरेको छ ।

(छ) समितिका पदाधिकारी र व्यवस्थापकले लिएको पारिश्रमिक तथा अन्य सुविधाहरु र सोको विवरण वित्तीय विवरणमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

(ज) समितिका पदाधिकारी र व्यवस्थापकले लिएको पेश्की रकम, पेश्की लिएको देखिएन ।

(झ) समितिका पदाधिकारी, व्यवस्थापक तथा कर्मचारीको नाममा रहेको ऋण रकम ब्याजदर, ऋणको किसिम, भुक्तानीको अवस्था वित्तीय विवरढाको अनुसूची १३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

(ञ) निजी कम्पनी वा फर्ममा ऋण वा शेयर लगानी गरेको देखिएन ।

(ट) ढुकुटी, कारोबार काउन्टर र मार्गस्थल नगदको बिमा व्यवस्था भएको देखिन्छ ।

(ठ) संस्थाले गरेको कारोबार त्यसको अख्तियारीभित्र रहेको र यी कारोबार सन्तोषजनक रुपम भएको

देखिन्छ ।

(ढ) संस्थाको सञ्चालक समिति वा कुनै सञ्चालक वा संस्थाको कुनै कर्मचारीले लेखा सम्बन्धी कुनै ऐन, कानुन विरुद्ध काम गरेको वा संस्थालाई कुनै हानी नोक्सानी वा बेहिसाब गरेको देखिँदैन ।

(ण) लेखापरीक्षणको सिलसलिामा उपलब्ध गराइएका स्पष्टिकरण र सूचनाहरुको आधारमा संस्था व्यवस्थापन वा नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायबाट कारवाही गरिरहेका विषयहरु बाहेक एवं व्यवस्थापन पत्रमा उल्लेखित विषयवस्तुहरु बाहेक संस्थाको व्यवस्थापनबाट उपलब्ध गराइएको व्यवस्थापन प्रतिनिधि पत्र (Management Representation Letter) समेतको आधारमा, सञ्चालक समिति वा प्रतिनिधि वा कुनै कर्मचारीले कानुन विरुद्ध लेखासँग सम्बन्धित कुनै कामकाज गरेको तथा कम्पनीको सम्पत्ति हिनामिना गरेको वा कम्पनीलाई जानाजान हानी नोक्सानी गराएको वा शेयरधनीको हित विपरित हुने काम गरेको व्यहोरा हाम्रो जानकारीमा आएन ।

(त) राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणले २०८२।०२।०९ मा जारी गरेको बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाको सञ्चालन सम्बन्धमा जारी गरिएको नियामकीय मापदण्ड, २०८२ तथा प्रचलित सहकारी ऐन कानुन अनुसार अवधिक रुपमा नियामक निकायमा विवरण बुझाउनु पर्ने ।

१०. **थप जानकारी**

मिति २०८२/०७/१९ गतेको संस्थाको सञ्चालक समितिको बैठकको निर्णयबाट आ.व. २०८१/८२ को वित्तीय विवरण स्वीकृत भएको छ भने सो वित्तीय विवरण सहकारी ऐन २०७४ को दफा ७५(४) अनुसार लेखापरीक्षण प्रतिवेदन आगामी साधारण सभामा पेश गरी अनुमोदन गर्नुपर्नेछ ।

P. Aryal & Associates Chartered Accountants Kathmandu Nepal

सि.ए. प्रदिप अर्याल
पि. अर्याल एण्ड एसोसिएट्स
चार्टड एकाउन्टेन्ट्स
स्थान : काठमाण्डौ म.न.पा.११ थापाथली, काठमाण्डौ नेपाल
मिती : २०८२।०७।२५ (११ नोभेम्बर २०२५)
UDIN NO: 251125CA016712KUJX

वित्तीय विवरण सम्बन्धी टिप्पणीहरू तथा प्रमुख लेखा नीतिहरू

आ.व. २०८१/८२

संस्थाको परिचय

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड वि.सं. २०५७ सालमा डिभिजन सहकारी कार्यालय भद्रपुर झापामा दर्ता भई स्थापना भएको संस्था हो । यसको केन्द्रिय कार्यालय बिर्तामोड न.पा. ४, झापामा रहेको छ । यसको दर्ता नं. ३१।७।(१८२) ०५७।५८ रहेको छ भने आन्तरिक राजश्व कार्यालय भद्रपुरबाट ३००९९३५४९ स्थायी लेखा नम्बर प्राप्त गरेको छ । यसले वि.सं. २०६१ देखि विपन्न वर्गमा लक्षित गरी सहकारी तथा लघुवित्त कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ ।

कार्यक्षेत्र : ३ जिल्ला । झापा, मोरङ र इलाम
स्वीकृत सेवाकेन्द्र : ४६ वटा, सञ्चालनमा रहेको : ४१ वटा (झापा - ३१, मोरङ - ८, इलाम २)
सदस्य संख्या : जम्मा ६०,७५० (गत आ.व.५६,४०९ जना)
ऋणी संख्या : जम्मा १५,०६४ (गत आ.व.१५,३५० जना)
कर्मचारी संख्या : जम्मा ३५८, महिला २४६, पुरुष ११२ (गत आ.व. ८१, महिला २६५, पुरुष ११६)

संचलानमा रहेका सेवा केन्द्रहरु:

गत आ.व.को अन्त्यसम्ममा ४१ वटा सेवाकेन्द्र रहेको संस्थामा चालू आ.व.को अन्त्यसम्ममा आइपुग्दा सेवाकेन्द्र बिस्तार ४१ वटा नै रहेका छन् भने आगामी आ.व.देखि सञ्चालन गर्ने गरी थप ५ वटा सेवा केन्द्र प्रदेश सहकारी रजिस्ट्रारको कार्यालयबाट स्वीकृति लिएको छ । सेवा केन्द्रको विवरण देहाय अनुसार रहेको छ ।

क्र.स	सेवाकेन्द्रको नाम	ठेगाना
१	विर्तामोड सेवाकेन्द्र	विर्तामोड न.पा. ४, झापा
२	गरामनी सेवाकेन्द्र	विर्तामोड न.पा. ८, झापा
३	भद्रपुर सेवाकेन्द्र	भद्रपुर न.पा. ७, झापा
४	बुधवारे सेवाकेन्द्र	बुद्धशान्ती न.पा. ३, झापा
५	राजगढ सेवाकेन्द्र	बाहृदशी गा.पा. ३, झापा
६	पथरीया सेवाकेन्द्र	कचनकवल गा.पा. ३, झापा
७	शरणामती सेवाकेन्द्र	झापा गा.पा. ३, झापा
८	ईटाभट्टा सेवाकेन्द्र	मेचीनगर न.पा. ७, झापा
९	झिलझिले सेवाकेन्द्र	शिवसताक्षी न.पा. ८, झापा
१०	लखनपुर सेवाकेन्द्र	कमल गा.पा. ५, झापा
११	जुरोपानी सेवाकेन्द्र	गौरादह न.पा. ७, झापा
१२	खुदुनावारी सेवाकेन्द्र	अर्जुनधारा न.पा. २, झापा
१३	गोलधाप सेवाकेन्द्र	हल्दिवारी गा.पा. १, झापा
१४	मंगलवारे सेवाकेन्द्र	हल्दिवारी गा.पा. २, झापा

१५	सुरुङा सेवाकेन्द्र	कन्काई न.पा. ३, झापा
१६	शनिश्चरे सेवाकेन्द्र	अर्जुनधारा न.पा. ८, झापा
१७	धुलावारी सेवाकेन्द्र	मेचीनगर न.पा. १३, झापा
१८	दमक सेवाकेन्द्र	दमक न.पा. ५, झापा
१९	बनियानी सेवाकेन्द्र	कचनकवल गा.पा. ६, झापा
२०	शिवगञ्ज सेवाकेन्द्र	शिवसताक्षी न.पा. ६, झापा
२१	महानन्द चोक सेवाकेन्द्र	अर्जुनधारा न.पा. ६, झापा
२२	चारआली सेवाकेन्द्र	मेचीनगर न.पा. १०, झापा
२३	लक्ष्मीपुर सेवाकेन्द्र	अर्जुनधारा न.पा. ५, झापा
२४	उर्लावारी सेवाकेन्द्र	उर्लावारी न.पा. ७, मोरङ
२५	दाम्राभिट्टा सेवाकेन्द्र	रतुवामाई न.पा. ८, मोरङ
२६	मधुमल्ला सेवाकेन्द्र	मिक्लाजुङ गा.पा. ९, मोरङ
२७	सोमवारे सेवाकेन्द्र	भद्रपुर न.पा. १, झापा
२८	क्याम्पा सेवाकेन्द्र	कमल गा.पा. २, झापा
२९	बैगुनधुरा सेवाकेन्द्र	गौरादह न.पा. ९, झापा
३०	कृषिथोक सेवाकेन्द्र	विर्तामोड न.पा. ५, झापा
३१	हर्कटे सेवाकेन्द्र	रोङ् गाउंपालिका, इलाम
३२	शैनिकमोड सेवाकेन्द्र	विर्तामोड न.पा. ३ झापा
३३	मोरङ मंगलबारे सेवाकेन्द्र	उर्लावारी न.पा. ३ मोरङ्
३४	नमुना सेवाकेन्द्र	दमक न.पा. ३ झापा
३५	गौरादह सेवाकेन्द्र	गौरादह न.पा. १, झापा
३६	मोरङ सोमबारे सेवाकेन्द्र	रौतामाई न.पा. १० मोरङ्
३७	भृकुटि सेवाकेन्द्र	मेचिनगर न.पा. २, झापा
३८	बुट्टावारी सेवाकेन्द्र	विर्तामोड न.पा. ६ झापा
३९	बेलवारी सेवाकेन्द्र	बेलवारी न.पा. ३, मोरङ्
४०	फिक्कल सेवाकेन्द्र	सुर्योदय न.पा. १०, इलाम
४१	पथरी सेवाकेन्द्र	पथरी शनिश्चरे न.पा. १०, मोरङ्

यस संस्थाले सहकारी मूल्य मान्यताको अनुसरण गर्दै, विपन्न वर्गका व्यक्तिहरुमा बचत गर्ने भावनाको विकास गरी स-सानो रुपमा छरिएर रहेको पूँजीलाई एकीकृत गर्ने र सोही पूँजीबाट सहुलियत दरमा सदस्यलाई ऋण लगानी गरी विपन्न वर्गका व्यक्तिहरुको आर्थिक स्तर उकास्ने, संस्थामा आबद्ध सदस्यहरुलाई स्वावलम्बी, पारस्परिक सहयोग मितव्ययिताको अभिबृद्धि गरी नियमित बचत गर्ने बानी प्रर्वद्धन गर्ने, नियमित रुपमा सदस्यबाट निक्षेप प्राप्त गर्नुका

साथै उनीहरुले गरेको निक्षेपमा समय सापेक्ष उचित दरमा ब्याज दिने, आफ्नो उद्देश्य पूरा गर्नका लागी समान उद्देश्य भएको स्थानिय क्षेत्रीय, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय संस्थाहरुसँग सहयोगात्मक भावना राख्ने जस्ता कार्यहरु संस्थाको प्राथमिक उद्देश्यमा रहेका छन् ।

त्यसैगरी सहकारी ऐन २०७४ अनुसार, कार्यक्षेत्रमा आधारित र सदस्य केन्द्रित भई आफ्ना सदस्यहरूको आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक समृद्धि हासिल गर्नु संस्थाको प्रमुख उद्देश्य रहेको छ ।

१. लेखाङ्कनका आधार

१.१. अनुपालन सम्बन्धी उद्घोषण

सहकारीको छुट्टाछुट्टै वित्तीय विवरणहरू नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थानको लेखामान बोर्ड (ASB) द्वारा जारी गरिएको नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS) अनुसार तयार पारिन्छ । सहकारीको सहयोगी, सहायक वा संयुक्त व्यवस्थाको रूपमा वर्गीकृत संस्थाहरूमा कुनै लगानी नभएकोले समेकित वित्तीय विवरणहरू तयार पारिँदैन ।

चालु वर्षको वर्गीकरण/खुलासासँग मेल खाने गरी आवश्यक परेमा अघिल्लो वर्षको तथ्याङ्कलाई पुनः समूहबद्ध/पुनः वर्गीकृत गरिन्छ ।

१.२. समीक्षा अवधि र वित्तीय स्वीकृति

सहकारीले नेपाली पात्रोमा आधारित नेपाली आर्थिक वर्षलाई साउन १ गतेबाट सुरु भएर आषाढ महिनाको अन्तिम दिनमा अन्त्य गर्दछ ।

वित्तीय विवरणहरूको तयारी र प्रस्तुतीकरणको जिम्मेवारी सञ्चालक समितिले स्वीकार गर्दछ ।

१.३. कार्यात्मक र प्रस्तुतिकरण मुद्रा

वित्तीय विवरणहरू नेपाली रुपैयाँ (NPR) मा प्रस्तुत गर्दछ जुन सहकारी सञ्चालन हुने प्राथमिक आर्थिक वातावरणको मुद्रा हो । प्रस्तुत गरिएको वित्तीय जानकारीलाई अन्यथा उल्लेख गरिएको ठाउँमा बाहेक नजिकको रुपैयाँमा शून्यान्त गर्दछ ।

१.४. अनुमान, मान्यता र निर्णयको प्रयोग

वित्तीय विवरणहरू तयार गर्न व्यवस्थापनले सम्पत्ति, दायित्व, आय र खर्चको लेखाङकन गरिएको रकमलाई असर गर्ने लेखा नीतिहरूको प्रयोगमा निर्णय, अनुमान र अनुमानहरू गर्न आवश्यक पर्दछ । वास्तविक परिणामहरू यी अनुमानहरू भन्दा फरक हुन सक्छन् । ऐतिहासिक अनुभव र अन्य कारकहरूको आधारमा अनुमान र निर्णयहरूमा निरन्तर मूल्याङ्कन गरिन्छ, जसमा वास्तविक मानिने भविष्यका घटनाहरूको अपेक्षाहरू पनि समावेश छन् । लेखा अनुमानहरूमा संशोधनहरू वर्तमान र भविष्यका अवधिहरूमा सम्भावित रूपमा पहिचान गरिन्छ ।

१.५. लेखा नीतिहरूमा परिवर्तनहरू

वित्तीय विवरणहरूमा प्रस्तुत गरिएका लेखा मापदण्डहरूद्वारा विचलनहरू स्पष्ट रूपमा अनिवार्य गरिएको अवस्थामा बाहेक सबै अवधिहरूमा लेखा नीतिहरू निरन्तर रूपमा लागू हुन्छन् ।

१.६. छुट (Discounting)

यदि छुट महत्वपूर्ण छ र NFRS द्वारा आवश्यक छ भने गैर-चालू सम्पत्ति र दायित्वहरू छुट दिइन्छ ।

२. महत्वपूर्ण लेखा नीतिहरू

२.१. मापनको आधार

निम्न सारभूत वस्तुहरू बाहेक सहकारीको वित्तीय विवरणहरू ऐतिहासिक लागतको आधारमा तयार पर्दछ,

वस्तुहरू	मापनको आधार
अन्य दीर्घकालीन कर्मचारी लाभ दायित्वहरू	योजना सम्पत्तिको वास्तविक मुल्य घटाएर परिभाषित लाभ दायित्वहरूको वर्तमान मूल्य
सम्पत्ति तथा उपकरण-जग्गा	वास्तविक मुल्य
कर्मचारीहरूलाई ऋण	वास्तविक मुल्य भनेको बजार ब्याजदरमा छुट दिइएको सम्झौतागत नगद प्रवाह हो ।
लगानी धितोपत्रहरू	वास्तविक मुल्य

२.२. वित्तीय सम्पत्ति र वित्तीय दायित्वहरू

पहिचान

जब वित्तीय कारोबारको करारीय प्रावधानहरूको पक्ष बन्छ तब सहकारीले वित्तीय सम्पत्ति र वित्तीय दायित्वहरूको पहिचान गर्दछ । सबै वित्तीय सम्पत्ति र दायित्वहरू प्रारम्भिक मान्यतामा वास्तविक मूल्यमा मापन गरिन्छ । वित्तीय सम्पत्ति र वित्तीय दायित्वहरूको सम्बन्धमा लेनदेन लागतहरू, नाफा वा नोक्सान (FVTPL) मार्फत वास्तविक मूल्यमा बोकेका बाहेक, प्रारम्भिक मान्यतामा वास्तविक मूल्यमा थपिन्छन् । वित्तीय सम्पत्ति र वित्तीय दायित्वहरू, जुन नाफा वा नोक्सान (VTPL) मार्फत वास्तविक मूल्यमा लेखाङ्कित हुन्छन्, को सम्बन्धमा लेनदेन लागतहरू जब जब खर्च हुन्छन् नाफा र नोक्सानको विवरणमा लेखाङकन गरिन्छ ।

वर्गीकरण र मापन

वित्तीय सम्पत्ति र दायित्वहरू पछि वित्तीय सम्पत्तिहरू व्यवस्थापन गर्ने व्यापार मोडेल र वित्तीय सम्पत्तिहरूको अनुबंधात्मक नगद प्रवाह विशेषताहरूको आधारमा परिशोधित लागत वा वास्तविक मूल्यमा मापन गरिन्छ ।

वित्तीय सम्पत्तिहरू

NFRS ९ द्वारा आवश्यक अनुसार वित्तीय सम्पत्तिहरूलाई तीन वर्गमा वर्गीकृत गरिएको छ

क. परिशोधित लागतमा मापन गरिएको (**Measured at amortized cost:**):

वित्तीय सम्पत्तिहरू जुन एक व्यावसायिक मोडेल भित्र राखिन्छन् जसको उद्देश्य केवल साँवा र ब्याजको भुक्तानी हुने सम्झौतागत नगद प्रवाहहरू सङ्कलन गर्न वित्तीय सम्पत्तिहरू राख्नु हो, पछि प्रभावकारी ब्याज दर (EIR) विधि प्रयोग गरेर परिशोधित लागतमा मापन गरिन्छ, यदि कुनै क्षयीकरण छ भने, EIR को परिशोधन र क्षयीकरणबाट उत्पन्न हुने नोक्सान, यदि कुनै छ भने, नाफा र नोक्सानको विवरणमा पहिचान गरिएको छ ।

ख. **OCI** मार्फत वास्तविक मूल्यमा मापन गरिएको:

वित्तीय सम्पत्तिहरू जुन एक व्यावसायिक मोडेल भित्र राखिन्छन् जसको उद्देश्य दुवै द्वारा प्राप्त गरिन्छ, वित्तीय सम्पत्तिहरू बेच्ने र सम्झौतागत नगद प्रवाहहरू सङ्कलन गर्ने जुन केवल मूलधन र ब्याजको भुक्तानी हो, पछि अन्य विस्तृत आय मार्फत वास्तविक मूल्यमा मापन गरिन्छ । वास्तविक मूल्यको उतारचढावहरू अन्य विस्तृत आय (OCI) मा पहिचान गरिन्छ ।

सहकारीले OCI मार्फत उपकरणको वास्तविक मूल्यमा परिवर्तन ल्याउन अपरिवर्तनीय चुनाव गर्ने व्यापारको

लागि नभई दीर्घकालीन रणनीतिक लगानीको रूपमा राखिएका इक्विटी उपकरणहरूलाई अन्य विस्तृत आय मार्फत वास्तविक मूल्यमा मापन गर्दछ ।

ग. नाफा वा नोक्सान मार्फत वास्तविक मूल्यमा मापन गरिएको:
सहकारीले, यदि सम्पत्तिहरू व्यापारको लागि राखिएको छ वा नाफा वा नोक्सान मार्फत वास्तविक मूल्यमा तोकिएको छ भने, नाफा वा नोक्सान मार्फत वास्तविक मूल्यको रूपमा वित्तीय वर्गीकरण गर्दछ ।
परिशोधित लागतमा वित्तीय सम्पत्तिको रूपमा वर्गीकृत र अन्य वित्तीय सम्पत्ति FVTOCI मा वर्गीकृत नगरिएको वित्तीय सम्पत्तिहरू FVTPL मा वित्तीय सम्पत्तिको रूपमा वर्गीकृत गरिएको छ ।

वित्तीय दायित्वहरू
वित्तीय दायित्वहरूलाई NFRS ९ को आवश्यकता अनुसार दुई वर्गमा वर्गीकृत गरिएको छ:

क. वित्तीयनाफा वा नोक्सान मार्फत वास्तविक मूल्यमा दायित्वहरू:
नाफा वा नोक्सान मार्फत वास्तविक मूल्यमा वित्तीय दायित्वहरूमा व्यापारको लागि राखिएको वित्तीय दायित्वहरू र नाफा वा नोक्सान मार्फत वास्तविक मूल्यमा प्रारम्भिक मान्यतामा तोकिएको वित्तीय दायित्वहरू समावेश छन् । प्रारम्भिक मान्यतामा, लेनदेन लागत अधिग्रहणमा प्रत्यक्ष रूपमा सम्बन्धित हुन्छ जुन नाफा वा नोक्सानको विवरणमा व्यय भएको रूपमा पहिचान गरिन्छ । वास्तविक मूल्यमा पछिल्ला परिवर्तनहरू नाफा वा नोक्सानमा पहिचान गरिन्छ ।

ख. परिशोधितमा मापन गरिएको वित्तीय दायित्वहरू लागत:
नाफा वा नोक्सान बाहेक वास्तविक मूल्यमा मापन गरिएका सबै वित्तीय दायित्वहरूलाई प्रभावकारी ब्याज विधि प्रयोग गरेर परिशोधित लागतमा मापन गरिएको रूपमा वर्गीकृत गरिन्छ ।

पहिचान रद्द गर्ने
सहकारीले वित्तीय सम्पत्तिबाट नगद प्रवाहमा सम्झौता अधिकार समाप्त हुँदा वा सम्पत्तिबाट नगद प्रवाह प्राप्त गर्ने सम्झौता अधिकार हस्तान्तरण गर्दा वित्तीय सम्पत्तिलाई मान्यताबाट वञ्चित गर्दछ ।
सम्झौतामा निर्दिष्ट दायित्व समाप्त भएपछि, रद्द गर्दा वित्तीय दायित्वको मान्यता खारेज हुन्छ । वा म्याद सकिन्छ ।

वास्तविक मूल्यको निर्धारण
वित्तीय साधनको वास्तविक मूल्य भनेको मापन मितिमा बजार सहभागीहरू बीचको व्यवस्थित लेनदेनमा सम्पत्ति बेच्न प्राप्त हुने वा दायित्व हस्तान्तरण गर्न भुक्तानी गरिने मूल्य हो ।
सहकारीले वर्णन गरिए अनुसार वास्तविक मूल्य-तहगतको तीन तहहरू (Levels) पालना गर्दछ :

Level १: एकै प्रकारको लागि सुचिकृत (असमायोजित) मूल्यहरू सक्रिय बजारहरूमा सम्पत्ति वा दायित्वहरू;
Level २: वास्तविक मूल्य मापनमा महत्त्वपूर्ण इनपुटहरू प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा अवलोकन योग्य छन् वा मूल्याङ्कनहरू सक्रिय बजारहरूमा समान उपकरणको लागि सूचीकृत गरिएको वा निष्क्रिय बजारहरूमा समान वा समान उपकरणको लागि सूचीकृत गरिएको मूल्यहरू; र
Level ३: वास्तविक मूल्य मापनमा महत्त्वपूर्ण इनपुटहरू अवलोकन गर्न नसकिने हुन्छन् ।

प्रभार (Impairment) (NAS ३९ अनुसार जरुरी संशोधन)
सहकारीले प्रत्येक रिपोर्टिङ मितिमा व्यक्तिगत रूपमा महत्वपूर्ण ऋणको समीक्षा गर्दछ ताकि प्रभार हानी

नाफा वा नोक्सानको विवरणमा प्रदान गरियोस । प्रभार निर्धारण गर्दा भविष्यको नगद प्रवाहको रकम र समयको अनुमानमा व्यवस्थापनको निर्णय व्यापक रूपमा प्रयोग गरिन्छ । यी अनुमानहरू धेरै कारकहरूको बारेमा अनुमानहरूमा आधारित छन् र त्यसैले वास्तविक परिणामहरू फरक हुन सक्छन्, जसको परिणामस्वरूप भविष्यमा गरिएका प्रावधानहरूमा परिवर्तनहरू हुन सक्छन् ।

व्यक्तिगत प्रभार प्रावधान हानिको लागि व्यक्तिगत रूपमा मूल्याङ्कन गरिएका वित्तीय सम्पत्तिहरूमा लागू हुन्छ र व्यवस्थापनको उत्तम अनुमानमा भविष्यमा प्राप्त हुने अपेक्षा गरिएको नगद प्रवाहको वर्तमान मूल्यमा आधारित हुन्छ । यी नगद प्रवाहहरूको अनुमान गर्दा, व्यवस्थापनले ऋणीको वित्तीय अवस्था र कुनै पनि अन्तर्निहित धितोको खुद प्राप्तियोग्य मूल्य सहित कारकहरूको संख्याको बारेमा निर्णय गर्छ । प्रत्येक क्षतिग्रस्त सम्पत्तिलाई नगद प्रवाहको पुन: प्राप्तियोग्य रकम अनुमान गर्न यसको योग्यतामा मूल्याङ्कन गरिन्छ । निम्नका लागि सामूहिक क्षति व्यवस्था स्थापित गरिएको छ:

- परिपक्वतासम्म राखिएका, व्यक्तिगत रूपमा महत्वपूर्ण नमानिने एकरूप ऋण लगानी र लगानी धितोपत्रहरूको समूहहरू;र
- सम्पत्तिहरूको समूह जुन व्यक्तिगत रूपमा महत्वपूर्ण छन् तर ती व्यक्तिगत रूपमा क्षतिग्रस्त भएका छैनन् ।

सामूहिक हानी तथ्याङ्कीय मोडेलिङ प्रयोग गरेर गरिन्छ जस्तै मभाबगति सम्भावनाको ऐतिहासिक प्रवृत्ति, पुन:प्राप्तिको समय, र हालको आर्थिक र बजार अवस्थाले ऐतिहासिक प्रवृत्तिले सुझाव दिएको भन्दा बढी क्षतिको वारेन्टी दिन सक्छ ।

NFRS ९ अनुसार Expected Credit Loss को मापन

NFRS ९ ले प्रारम्भिक मान्यतापछि क्रेडिट गुणस्तरमा परिवर्तनको आधारमा प्रभार (impairment) को लागि 'तीन-चरण' (three Stages) मोडेलको रूपरेखा प्रस्तुत गर्दछ जुन तल संक्षेपमा दिइएको छ :

- प्रारम्भिक मान्यतामा क्रेडिट-क्षतिगस्त नभएको वित्तीय साधनलाई 'Stage 1' मा वर्गीकृत गरिएको छ र सहकारीद्वारा यसको क्रेडिट जोखिम निरन्तर निगरानी गरिन्छ ।
- प्रारम्भिक मान्यता पहिचान भएदेखि ऋण जोखिममा उल्लेखनीय वृद्धि ('SICR') भएमा, वित्तीय साधनलाई 'Stage 2' मा सारिएको छ तर अझै क्रेडिट-क्षतिगस्त मानिएको छैन । सहकारीले क्रेडिट जोखिममा उल्लेखनीय वृद्धि कहिले भएको छ भनेर कसरी निर्धारण गर्छ भन्ने विवरण तलको नोटमा दिएको छ ।
- यदि वित्तीय साधन क्रेडिट-क्षतिगस्त छ भने, वित्तीय साधनलाई त्यसपछि 'Stage 3' मा सारिएको छ । सहकारीले क्रेडिट-क्षतिगस्त (impaired) र default लाई कसरी परिभाषित गरिन्छ भन्ने विवरण तलको नोटमा दिएको छ ।
- 'Stage 1' मा रहेका वित्तीय उपकरणहरूको ECL लाई आगामी १२ महिनाभित्रमा हुने default का घटनाहरूबाट हुने सम्भावित जीवनभरको अपेक्षित क्रेडिट घाटाको अंश बराबरको रकममा मापन गरिन्छ । 'Stage 2' वा 'Stage 3' मा रहेका उपकरणहरूको ECL लाई जीवनभरको आधारमा अपेक्षित क्रेडिट घाटाको आधारमा मापन गरिन्छ ।
- NFRS ९ अनुसार ECL मापन गर्ने एउटा व्यापक अवधारणा यो हो कि यसले परिलक्षित जानकारीलाई विचार गर्नुपर्छ ।
- खरिद गरिएको वा उत्पत्ति गरिएको क्रेडिट-क्षतिगस्त वित्तीय सम्पत्तिहरू ती वित्तीय सम्पत्तिहरू हुन् जुन प्रारम्भिक मान्यतामा क्रेडिट-क्षतिगस्त हुन्छ । तिनीहरूको ECL सधैं जीवनभरको आधारमा मापन गरिन्छ (Stage 3)

सामूहिक आधारमा ECL मापन गर्दा सहकारीले कसरी उपयुक्त समूहहरू निर्धारण गर्छ भन्ने बारेमा थप व्याख्या पनि प्रदान गरिएको छ ।

ऋण जोखिममा उल्लेखनीय वृद्धि Significant Increase in Credit Risk -SICR_

निम्न मध्ये कुनै पनि संकेत स्पष्ट हुँदा सहकारीले वित्तीय सम्पत्तिलाई ऋण जोखिममा उल्लेखनीय वृद्धि भएको मान्दछ:

- वित्तीय सम्पत्ति भुक्तानी मिति भन्दा ३० दिन भन्दा बढी बितिसक्यो ।
- पुनर्संरचना/पुनःतालिकीकरणको लागि सदस्यबाट आवेदन ।
- ऋणीले वित्तीय कठिनाइहरूको सामना गरिरहेको छ भन्ने संकेत गर्ने अन्य कुनै सूचक ।

Default र क्रेडिट-क्षतिगस्त

सहकारीले वित्तीय साधनलाई मभाबगति को रूपमा परिभाषित गर्दछ, जुन क्रेडिट-क्षतिगस्तको परिभाषासँग पूर्ण रूपमा मिल्दोजुल्दो हुन्छ, जब यसले निम्नमध्ये एक वा बढी मापदण्डहरू पूरा गर्दछ :

- ऋणीले आफ्नो सम्झौता भुक्तानीको ९० दिन भन्दा बढी समय बिताएमा
- ऋणीको मृत्यु भएमा
- ऋणी टाट पल्टिएमा
- ऋणीलाई क्रेडिट इन्फर्मेसन ब्यूरो (CIB) द्वारा कालोसूचीमा राखिएमा
- ऋणी टाट हुने सम्भावना बढ्दै गएमा

ECL मापन - इनपुट, मान्यता र अनुमान प्रविधिहरूको व्याख्या

अपेक्षित क्रेडिट घाटा (ECL) १२-महिना वा जीवनकालको आधारमा मापन गरिन्छ जुन प्रारम्भिक मान्यता पछि क्रेडिट जोखिममा उल्लेखनीय वृद्धि भएको छ वा सम्पत्तिलाई क्रेडिट-क्षतिगस्त मानिन्छ कि छैन भन्ने आधारमा निर्भर गर्दछ । अपेक्षित क्रेडिट घाटा default को सम्भाव्यता (PD), default मा एक्सपोजर (EAD), र default मा दिइएको घाटा (LGD) को छुट (discounted) उत्पादन हो, जसलाई निम्न रूपमा परिभाषित गरिएको छ :

- PD ले ऋणीको आफ्नो वित्तीय दायित्व (माथि "default र क्रेडिट-क्षतिगस्त परिभाषा" अनुसार) मा default हुने सम्भावनालाई प्रतिनिधित्व गर्दछ, या त अर्को १२ महिना (१२ महिना PD), वा दायित्वको बाँकी जीवनकाल (लाइफटाइम PD) मा ।
- EAD सहकारीले default को समयमा, अर्को १२ महिना (१२ महिना EAD) वा बाँकी जीवनकाल (लाइफटाइम EAD) मा तिर्न अपेक्षा गरेको रकममा आधारित छ ।
- default क्षति (LGD) ले सहकारीको मभाबगति जोखिममा घाटाको हदको अपेक्षालाई प्रतिनिधित्व गर्दछ । LGD प्रतिपक्षको प्रकार, दावीको प्रकार र वरिष्ठता र धितो वा अन्य क्रेडिट समर्थनको उपलब्धता अनुसार फरक हुन्छ । LGD default को समयमा प्रति एकाइ जोखिमको प्रतिशत घाटा (EAD) को रूपमा व्यक्त गरिन्छ । LGD १२-महिना वा जीवनभरको आधारमा गणना गरिन्छ, जहाँ १२-महिनाको LGD अर्को १२ महिनामा default भएमा हुने अपेक्षित घाटाको प्रतिशत हो र जीवनभर LGD ऋणको बाँकी अपेक्षित जीवनभरमा default भएमा हुने अपेक्षित घाटाको प्रतिशत हो ।

ECL प्रत्येक भविष्यको महिनाको लागि र प्रत्येक व्यक्तिगत एक्सपोजर वा सामूहिक खण्डको लागि PD, LGD र EAD लाई प्रक्षेपण गरेर निर्धारण गरिन्छ । यी तीनलाई एकसाथ गुणन गरिन्छ र बाँच्ने सम्भावनाको लागि समायोजन गरिन्छ (अर्थात् एक्सपोजर पहिलेको महिनामा अग्रिम वा default गरिएको छैन) । यसले प्रभावकारी रूपमा प्रत्येक भविष्यको महिनाको लागि ECL गणना गरिन्छ, जुन त्यसपछि रिपोर्टिङ मितिमा छुट (discounted) दिइन्छ र संक्षेप गरिन्छ । ECL गणनामा प्रयोग गरिएको छुट दर सुरुवाती प्रभावकारी ब्याज दर वा त्यसको अनुमान हो ।

ECL मोडेलहरूमा समावेश गरिएको परिलक्षित जानकारी

SICR को मूल्याङ्कन र ECL को गणना दुवैले परिलक्षित जानकारी समावेश गर्दछ। सहकारीले ऐतिहासिक विश्लेषण गरेको छ र प्रत्येक Portfolio को लागि क्रेडिट जोखिम र अपेक्षित क्रेडिट घाटालाई असर गर्ने प्रमुख आर्थिक सुचकहरू पहिचान गरेको छ।

यी आर्थिक सुचकहरू र PD, EAD / LGD मा तिनीहरूको सम्बन्धित प्रभाव वित्तीय उपकरण अनुसार फरक हुन्छ। यस प्रक्रियामा विशेषज्ञको निर्णय पनि लागू गरिएको छ। यी आर्थिक सूचकहरू ("आधार आर्थिक परिदृश्य") को पूर्वानुमान सहकारीले अर्थ मन्त्रालयद्वारा जारी गरिएको आर्थिक सर्वेक्षण प्रतिवेदनको आधारमा सङ्कलन गर्दछ।

२.३. व्यापारिक सम्पत्तिहरू

वित्तीय सम्पत्तिहरूलाई व्यापारिक सम्पत्ति (व्यापारको लागि राखिएको) को रूपमा वर्गीकृत गरिन्छ यदि तिनीहरू मुख्यतया निकट अवधिमा बिक्रीको उद्देश्यले प्राप्त गरिएका छन्, वा पहिचान गरिएका वित्तीय उपकरणहरूको पोर्टफोलियोको भाग बन्छन् जुन सँगै व्यवस्थित गरिन्छ र जसको लागि छोटो अवधिको नाफा लिने हालसालैको ढाँचाको प्रमाण छ। सहकारीले प्रतिपक्षहरूसँग सम्झौता व्यवस्थामा प्रवेश गर्दा तिनीहरू व्यापार मितिमा पहिचान गर्दछ, र सामान्यतया बेच्दा तिनीहरूको पहिचान रद्द गरिन्छ। तिनीहरूलाई सुरुमा वास्तविक मूल्यमा मापन गरिन्छ, लेनदेन लागतलाई नाफा वा नोक्सानमा लिइन्छ। तिनीहरूको वास्तविक मूल्यमा पछिल्ला परिवर्तनहरूलाई खुद व्यापार आयु मा नाफा वा नोक्सानमा पहिचान गरिन्छ। यद्यपि, सहकारीसँग आषाढ २०८२ को अन्त्यमा व्यापारिक सम्पत्तिको रूपमा मान्यता पाउन त्यस्ता सम्पत्तिहरू छैनन्।

२.४. सम्पत्ति तथा उपकरण

पहिचान र मापन: सम्पत्ति तथा उपकरणहरू लागतमा संचित मूल्यह्रास र क्षयिकरण भएमा घटाई मापन गरिन्छ। लागतमा सम्पत्तिको अधिग्रहणसँग प्रत्यक्ष रूपमा सम्बन्धित खर्चहरू समावेश हुन्छन्।

मूल्यह्रास: सहकारीले आयकर ऐन, २०५८ द्वारा तोकिएको मूल्यह्रास दरहरू लागु गर्दै लिखित मूल्य विधि अपनाएर सम्पत्ति तथा उपकरणको मूल्यह्रास गर्दछ। सम्पत्ति तथा उपकरणका महत्त्वपूर्ण वस्तुहरूको वर्तमान र तुलनात्मक अवधिको लागि सम्पत्तिको मूल्यह्रासको लागि प्रयोग गरिने दरहरू निम्नानुसार छन् :

स.नं.	विवरणहरू	मूल्यह्रास दरहरू(समदर)	उपयोग आयु(बर्ष)
१	भवनहरू	५ %	
२	कार्यालय उपकरण, फर्निचर र कम्प्युटरहरू	२५ %	
३	सवारी साधनहरू	२० %	
४	अन्य सम्पत्तिहरू	१५ %	
५	सुरक्षित भल्टहरू	१५ %	
६	सफ्टवेर तथा वेबसाइट	२० %	

सहकारीले आफ्नो जग्गाको पुनर्मूल्याङ्कन मोडेल अपनाउँछ। वास्तविक मूल्यहरू सामान्यतया प्रत्येक तिन वर्षमा एक पेशेवर मूल्याङ्कनकर्ताको रिपोर्टको आधारमा निर्धारण गरिन्छ। सहकारीले सम्पत्ति तथा उपकरणका अन्य वर्गहरूको लागि लागत मोडेल अपनाउँछ। सम्पत्ति तथा उपकरणका वस्तुहरू लागतमा संचित मूल्यह्रास र कुनै पनि संचित क्षयिकरण घटाई मापन गरिन्छ।
नयाँ खरिद गरिएको सम्पत्तिको मूल्यह्रास बीजकको मितिमा गणना गरिन्छ र लागत रु.२००० भन्दा कम भएको सम्पत्तिलाई नाफा नोक्सान विवरणमा उक्त अवधिको लागि खर्चको रूपमा लेखाङ्कन गरिन्छ।

२.५. ख्याति/अमूर्त सम्पत्तिहरू

व्यापार संयोजनमा (Business Combination) प्राप्त पहिचान योग्य खुद सम्पत्तिको वास्तविक मूल्य भन्दा अधिग्रहण लागतको कुनै पनि अतिरिक्ततालाई ख्यातिको रूपमा मान्यता दिइन्छ। ख्यातिलाई कुनै पनि संचित क्षयिकरणलाई कम लागतमा मापन गरिन्छ। यदि घटनाहरू वा परिस्थितिहरूमा परिवर्तनहरूले बोक्ने मूल्यमा क्षति पुग्न सक्छ भनेर संकेत गर्छ भने, वार्षिक रूपमा वा बढी पटक क्षतिको लागि ख्यातिको समीक्षा गरिन्छ। अमूर्त सम्पत्तिहरू छुट्याउन सकिने वा सम्झौता वा अन्य कानुनी अधिकारहरूबाट उत्पन्न हुँदा ख्यातिबाट अलग पहिचान गरिन्छ, र तिनीहरूको वास्तविक मूल्य विश्वसनीय रूपमा मापन गर्न सकिन्छ। यी अमूर्त सम्पत्तिहरूलाई तिनीहरूको अनुमानित उपयोगी जीवनकालमा ऐतिहासिक लागत कम क्षयिकरण/परिशोधनमा मान्यता दिइन्छ।
सहकारीसँग हाल सफ्टवेयर अमूर्त सम्पत्तिको रूपमा छ र यसलाई समदरमा विधिमा २०% मा परिशोधन गरिन्छ।

२.६. बिक्रीको लागि राखिएको गैर-चालू सम्पत्तिहरू

बिक्रीको लागि राखिएको गैर-चालू सम्पत्तिहरूमा सम्पत्ति र उपकरणको रूपमा वर्गीकृत गरिएका बाहेक जग्गा वा जग्गा र भवनहरू र गैर-चालू सम्पत्तिहरू समावेश छन्। बिक्री, सामान्यतया, यसमा सहकारीले गैर-बैंकिङ सम्पत्तिको रूपमा अधिग्रहण गरेको तर प्रतिवेदन मितिमा बिक्री नभएको जग्गा, जग्गा र भवन समावेश हुन्छ।
बिक्रीको लागि राखिएको गैर-चालू सम्पत्तिहरू यसको लागत रकम र बेच्नको लागि वास्तविक मूल्य मध्ये जुन कम जुन कम हुन्छ हरूमा त्यसमा मापन गरिन्छ। वास्तविक मूल्यलाई विश्वसनीय रूपमा मापन गर्न नसकिने हुनाले यसको लागत रकम नै कम मानि लेखाङ्कित छन्।

२.७. आयकर

कर खर्चमा चालु कर र स्थगित कर समावेश हुन्छन्।

चालु कर

चालू कर भनेको नाफा वा नोक्सान विवरणमा पहिचान गरिएको आयकर खर्च हो, जुन हदसम्म यो इक्विटी वा OCI मा प्रत्यक्ष रूपमा मान्यता प्राप्त वस्तुहरूसँग सम्बन्धित छ, जुन अवस्थामा यसलाई इक्विटी वा अन्य व्यापक आयमा मान्यता दिइएको छ। चालू कर भनेको चालू वर्षको सन्दर्भमा आन्तरिक राजस्व विभागलाई अपेक्षित वा भुक्तानी गरिएको रकम हो, कर दरहरू र लागू गरिएको वा वस्तुगत रूपमा लागु गरिएको कर कानूनहरू प्रयोग गरेर र अघिल्ला वर्षहरूको सम्बन्धमा तिर्नुपर्ने करमा कुनै पनि समायोजन गणना गरेर निकालिन्छ।

स्थगित कर

सम्पत्ति तथा दायित्वहरुको वित्तीय विवरणमा गणना गरिएको रकम तथा आयकर ऐनका हिसाबले गणना गरिएको रकममा हुने भिन्नतालाई वासलातमा स्थगन कर सम्पत्ति वा स्थगन कर दायित्वका रुपमा लेखाङ्कन गरी प्रत्येक वर्ष यस्तो सम्पत्ति वा दायित्वमा हुने परिवर्तनलाई नाफा नोक्सान हिसाबमा स्थगन कर आय वा

स्थगन कर खर्च को लेखाङ्कन गरिन्छ ।
स्थगन कर सम्पत्तिलाई भविष्यमा हुने करयोग्य आयमा दावी गर्न सकिने पर्याप्त विश्वसनीय आधार नभएसम्म सम्पत्तिको रुपमा पहिचान गरिँदैन । स्थगन कर सम्पत्ति वा दायित्वको मापन गर्दा उक्त सम्पत्तिबाट प्राप्ति हुने वा दायित्व राफसाफ हुने बखतमा लागू हुन सक्ने कर दरको आधारमा गरिन्छ ।

२.८. जारी गरिएको निक्षेप, ऋण धितोपत्र र अधीनस्थ दायित्वहरू

निक्षेप:

सदस्यहरूद्वारा निक्षेपहरू सुरुमा वास्तविक मूल्यमा पहिचान गरिन्छ, कारोबारको लागत वित्तीय दायित्वमा घटाई नकि नाफा र नोक्सान मार्फत वास्तविक मूल्यमा पहिचान गरिन्छ । किनकि, कारोबारको लागत निकैकम हुने भएकाले जब यि खर्चहरु हुन्छन् तब यिनीहरुलाई नाफा र नोक्सानमा पहिचान गरिन्छ । निक्षेप मापनको लागि लेनदेन मूल्यलाई वास्तविक मूल्य मानिन्छ ।

२.९. प्रावधानहरू, अन्य दायित्वहरू आकस्मिक दायित्वहरू

यदि कुनै विगतको घटनाको परिणामस्वरूप, सहकारीसँग हालको कानुनी वा रचनात्मक दायित्व छ जुन भरपर्दो रूपमा अनुमान गर्न सकिन्छ भने र दायित्व तिर्नुको लागि आर्थिक लाभको बहिर्गमन आवश्यक पर्ने सम्भावना छ भने, प्रावधानलाई मान्यता दिइन्छ । मान्यता प्राप्त रकम रिपोर्टिङ मितिमा हालको दायित्व तिर्नुको लागि आवश्यक विचारको उत्तम अनुमान हो, त्यस मितिमा दायित्व वरिपरि रहेका जोखिम र अनिश्चितताहरूलाई ध्यानमा राख्दै प्रावधानहरू प्रत्येक रिपोर्टिङ मितिमा समीक्षा गरिन्छ र हालको सर्वोत्तम अनुमानलाई प्रतिबिम्बित गर्न समायोजन गरिन्छ र यदि स्रोतहरूको बहिर्गमनको सम्भावना छैन भने उल्टाइन्छ ।
आकस्मिक दायित्वहरू ती दायित्वहरू हुन् जसको लागि यो दायित्व बन्ने वा नहुने बारे अनिश्चित छ किनकि यो कुनै घटनाको घटनामा निर्भर गर्दछ । अनिश्चित भविष्यको घटना र यी रकमहरू ब्यालेन्स शीट बाहिरका वस्तुहरू हुन् र जब कुनै सम्भावित दायित्व हुन्छ जसलाई स्रोतहरूको बहिर्गमन आवश्यक पर्न सक्छ तर सम्भवत: नहुन सक्छ तब खुलासा गरिन्छ ।
सहकारीले सम्झौताबाट प्राप्त गर्ने अपेक्षित लाभ सम्झौता अन्तर्गतको दायित्व पूरा गर्ने अपरिहार्य लागतभन्दा कम हुँदा बोझिलो सम्झौताको प्रावधानलाई मान्यता दिइन्छ ।

२.१०. आयको पहिचान

आर्थिक लाभ सहकारीमा प्रवाहित हुने सम्भावना भएको हदसम्म आयलाई मान्यता दिइन्छ र यसको मूल्य विश्वसनीय रूपमा मापन गर्न सकिन्छ । आयको मान्यताको लागि निम्न विशिष्ट मान्यता मापदण्डहरू पनि पूरा गरिनेछ:

ब्याज आम्दानी

परिशोधित लागतमा मापन गरिएका सबै वित्तीय उपकरणहरूको लागि, बिक्रीको लागि उपलब्ध र नाफा वा नोक्सान, ब्याज आम्दानी वा खर्च मार्फत वास्तविक मूल्यमा तोकिएका वित्तीय उपकरणहरूको रूपमा वर्गीकृत ब्याज वाहक वित्तीय सम्पत्तिहरू प्रभावकारी ब्याज दर (EIR) प्रयोग गरेर रेकर्ड गरिन्छ । EIR भनेको वित्तीय उपकरणको अपेक्षित जीवन वा छोटो अवधिमा, जुन उपयुक्त हुन्छ, वित्तीय सम्पत्ति वा वित्तीय दायित्वको खुद वहन रकममा अनुमानित भविष्यको नगद भुक्तानी वा प्राप्तिहरूलाई ठ्याक्कै छुट (discount) गर्ने दर हो । प्रभावकारी ब्याज दरको गणनामा आवश्यक ठानेमा मात्र प्रभावकारी ब्याजको अभिन्न अंग हुने सबै शुल्कहरू र शुल्कहरू भुक्तानी गरिएको वा प्राप्त गरिएको शुल्क समावेश हुन्छ । ऋणको जीवनकालमा यसरी पहिचान गरिएको आय प्रभावकारी ब्याज विधि अन्तर्गत प्राप्त हुने आम्दानीको लगभग बराबर हुने भएकाले र प्रत्यक्ष रूपमा नाफा र नोक्सानको विवरणमा पहिचान हुने भएकाले यस्ता शुल्कहरू परिशोधित हुँदैनन् ।

नाफा विवरणमा पहिचान गरिएको ब्याज आम्दानीर नोक्सानीमा निम्न समावेश छन् :

- प्रभावकारी ब्याजदर विधिमा गणना गरिएको परिशोधित लागतमा मापन गरिएको वित्तीय सम्पत्तिको ब्याज आम्दानी, क्षतिगस्त ऋण बाहेका । यी वित्तीय सम्पत्तिहरूमा नेफ्स्कुन, राष्ट्रिय सहकारी बैंक र जिल्ला सहकारी संघ लगागतका ऐनले निर्दिश्ट गरेका संघको धितोपत्रहरूमा लगानी गरिन्छ ।
- वास्तविक मूल्यमा मापन गरिएको लगानी धितोपत्रको ब्याज गणना प्रभावकारी ब्याजदरमा गरिन्छ ।
- सबै व्यापारिक सम्पत्तिहरूमा ब्याज आम्दानीलाई समूहको व्यापारिक सञ्चालनसँग आकस्मिक मानिन्छ र खुद व्यापारिक आम्दानीमा व्यापारिक सम्पत्ति र दायित्वहरूको वास्तविक मूल्यमा अन्य सबै परिवर्तनहरूसँग प्रस्तुत गरिन्छ ।
- हालसम्म सञ्चालन ऋणबाट प्राप्त तर आर्जित नभएको ब्याज आम्दानीलाई चालू वर्षको ब्याज आम्दानीमा मान्यता दिइएको छ ।

शुल्क र कमिशनको आम्दानी

सेवा प्रदान गरिसकेपछि शुल्क र कमिसनहरू सामान्यतया प्रोदभावीको आधारमा लेखाङकन गरिन्छ ।

लाभांश आम्दानी

इक्विटी शेयरबाट प्राप्त लाभांश आम्दानीलाई जब लाभांश प्राप्त गर्ने अधिकार प्राप्त हुन्छ तब लेखाङकन गरिन्छ ।

नेट ट्रेडिङ आम्दानी

खुद व्यापार आय (व्यापारको लागि राखिएको) वित्तीय सम्पत्तिबाट वास्तविक मूल्यमा परिवर्तनबाट हुने सबै लाभ र नोक्सान, सम्बन्धित पूँजीगत लाभ/नोक्सान र लाभांश समावेश गर्दछ । व्यापारिक खर्च व्यापारिक आयबाट घटाइन्छ र व्यापारिक खर्चको खुद रकम नाफा र नोक्सानको विवरणमा लेखाङकन गरिन्छ ।

अनुदान आय

सहकारीले अनुदानले क्षतिपूर्ति गर्ने उद्देश्यले गरेको सम्बन्धित लागतको लागि खर्च पहिचान गर्ने अवधिमा आयसँग सम्बन्धित अनुदानहरूलाई व्यवस्थित आधारमा नाफा वा नोक्सान विवरणमा पहिचान गर्दछ । सम्पत्तिसँग सम्बन्धित अनुदानहरूलाई स्थगित अनुदान आयको रूपमा मान्यता दिइन्छ । स्थगित अनुदान आयलाई उपयोगी जीवनमा सम्बन्धित सम्पत्तिमा लगाइएको मूल्यह्रासको अनुपातमा सम्बन्धित सम्पत्तिको उपयोगी जीवनमा नाफा वा नोक्सान विवरणमा परिशोधन गरिन्छ ।

२.११. ब्याज खर्च

निक्षेप सहित परिशोधन लागतमा मापन गरिएका सबै वित्तीय दायित्वहरूमा ब्याज खर्चलाई प्रभावकारी ब्याजदर विधि प्रयोग गरि नाफा वा नोक्सानको विवरणमा पहिचान गरिन्छ ।

नाफा वा नोक्सान मार्फत वास्तविक मूल्यमा मापन गरिएका सबै वित्तीय दायित्वहरूको ब्याज खर्चलाई जब खर्च हुन्छ तब खर्च भनेर मान्यता दिइन्छ ।

२.१२. कर्मचारी लाभहरू

अल्पकालीन कर्मचारी लाभ

सहकारीले छोटो अवधिको कर्मचारी लाभहरूमा मुख्यतया प्रचलित कानून अन्तर्गत प्रदान गरिएको ज्याला, तलब, भत्ता, बोनस र अन्य कर्मचारी सम्बन्धित खर्चहरू समावेश हुन्छन् । छोटो अवधिको कर्मचारी लाभहरू छुट बिनाको आधारमा मापन गरिन्छ र सम्बन्धित सेवा प्रदान गर्दा नाफा र नोक्सानको विवरणमा शुल्क लगाइन्छ ।

अल्पकालीन पारिश्रमिक सहितको बिदाहरू

सहकारीले कर्मचारीहरूलाई प्रत्येक वर्ष १२ दिनको आकस्मिक र धार्मिक बिदा, ५ दिनको जबरजस्ती बिदा प्रदान गर्दछ । यी बिदाहरू संचित नहुने र निहित हुँदैनन् । यसका साथै, सहकारीले आफ्नो नियम अनुसार ४५ दिनको मातृत्व बिदा, १५ दिनको पितृत्व बिदा र शोक बिदा प्रदान गर्दछ ।अन्य बिदा संस्थाको आन्तरिक नीति तथा प्रचलीत श्रम ऐन तथा कानुन् अनुसार हुनेछ ।

रोजगारीपछि कर्मचारी लाभहरू

परिभाषित योगदान योजनाहरू

रोजगारी पछिको लाभ योजना जस अन्तर्गत सहकारीले छुट्टै संस्थालाई निश्चित योगदान तिर्छ र भविष्यमा रकम तिर्न कुनै कानुनी वा रचनात्मक दायित्व राख्दैन, परिभाषित योगदान योजनाहरू अन्तर्गत वर्गीकृत गरिन्छ । परिभाषित योगदान योजनाहरूमा योगदानलाई कर्मचारीहरूले सेवा प्रदान गर्दा नाफा वा नोक्सानमा पहिचान गरिन्छ ।

सामाजिक सुरक्षा कोष योगदान

सामाजिक सुरक्षा कोष सहकारीले छनोट गरेको परिभाषित योगदान योजना हो । श्रम ऐन, २०७४ को अनुपालनमा, सहकारीले सबै कर्मचारीहरूको आधारभूत तलब र ग्रेड रकमको २०% कोषमा योगदान गर्दछ र ११% कर्मचारीहरूको तलबबाट कटौती गरि जम्मा ३१% सामाजिक सुरक्षा कोषमा जम्मा गरिन्छ जुन सरकारद्वारा सञ्चालित कोष हो । सहकारीको यी योजनाहरू अन्तर्गत आवधिक योगदानको दायित्व बाहेक अरू कुनै दायित्व छैन ।

परिभाषित लाभ योजनाहरू

परिभाषित लाभ योजना भनेको परिभाषित योगदान योजना बाहेक रोजगारी पछिको लाभ योजना हो । परिभाषित लाभ योजनाहरूको सन्दर्भमा सहकारीको खुद दायित्व प्रत्येक योजनाको लागि कर्मचारीहरूले हाल र अघिल्लो अवधिमा आफ्नो सेवाको बदलामा कमाएको भविष्यको लाभको रकम अनुमान गरेर छुट्टाछुट्टै गणना गरिन्छ । त्यो लाभलाई यसको वर्तमान मूल्यमा निर्धारण गरिन्छ । कुनै पनि अपरिचित विगतको सेवा लागत र कुनै पनि योजना सम्पत्तिको वास्तविक मूल्य कटौती गरिन्छ । वर्तमान मुल्यमा गणना गर्नको लागि छुट दर (discounting rate) को प्रयोग गरिन्छ र छुट दर भनेको कर्पोरेट बन्डहरूमा हुने ब्याजको लाभ हो जसको परिपक्वता मिति सहकारीको दायित्वको सर्तहरू सँग लगभग नजिक हुन्छन् र उक्त ब्याज परिभाषित लाभ योजना भुक्तानी हुने मुद्रामा मूल्याङ्कन गरिन्छ । परिभाषित लाभ दायित्वलाई प्रक्षेपित एकाइ क्रेडिट (projected credit unit) विधि प्रयोग गरेर योग्य बीमाङ्कीयको रिपोर्टको आधारमा पहिचान गरिन्छ । सहकारीले OCI मा तुरुन्तै परिभाषित लाभ योजनाहरूबाट उत्पन्न हुने सबै बीमांकीय लाभ र नोक्सानलाई मान्यता दिन्छ र कर्मचारी लाभमा परिभाषित लाभ योजनाहरूसँग सम्बन्धित सबै खर्चहरू नाफा र नोक्सानमा खर्चमा लेखाङ्कन गरिन्छ । जब गणनाले समूहको लागि सम्भावित सम्पत्तिमा परिणाम दिन्छ, मान्यता प्राप्त सम्पत्तिहरू योजनाबाट भविष्यमा हुने कुनै पनि फिर्ता वा योजनामा भविष्यमा हुने योगदानमा कटौतीको रूपमा उपलब्ध आर्थिक लाभहरूको वर्तमान मूल्यमा सीमित हुन्छन् । आर्थिक लाभहरूको वर्तमान मूल्य गणना गर्न कुनै पनि लागू हुने न्यूनतम कोष आवश्यकताहरूलाई विचार गरिन्छ ।

खुद परिभाषित लाभ दायित्वको मापनमा बीमाङ्कीय लाभ र नोक्सान समावेश भएको छ । योजना सम्पत्तिमा (Planned Assest) प्रतिफल (ब्याज आय बाहेक) र सम्पत्ति सीमाको प्रभाव (यदि ब्याज बाहेक कुनै छ भने) इऋक्ष मा तुरुन्तै पहिचान गरिन्छ । सहकारीले वार्षिक अवधिको सुरुमा परिभाषित लाभ दायित्व मापन गर्न प्रयोग गरिएको छुट दर तत्कालीन खुद परिभाषित लाभ दायित्व (सम्पत्ति) मा लागू गरेर अवधिको लागि खुद परिभाषित दायित्व (सम्पत्ति) मा खुद ब्याज खर्च (आय) निर्धारण गर्दछ, योगदान र लाभ भुक्तानीको परिणामस्वरूप अवधिमा खुद परिभाषित लाभ दायित्व (सम्पत्ति) मा भएको कुनै पनि परिवर्तनलाई ध्यानमा राख्दै खुद ब्याज खर्च र परिभाषित लाभ योजनाहरूसँग सम्बन्धित अन्य खर्चहरूलाई नाफा र नोक्सान

विवरणमा व्यक्तिगत खर्चको रूपमा मान्यता दिइन्छ ।

अन्य दीर्घकालीन कर्मचारी लाभहरू

अन्य दीर्घकालीन कर्मचारी लाभहरू छोटो अवधि, सेवानिवृत्ति पछि वा समाप्ति लाभको रूपमा वर्गीकृत गरिएका बाहेक कर्मचारी लाभहरू हुन् । यस्ता लाभहरूको सम्बन्धमा सहकारीको खुद दायित्व प्रत्येक योजनाको लागि छुट्टाछुट्टै गणना गर्दछ । वर्तमान र अघिल्लो अवधिमा कर्मचारीहरूलाई उनीहरूको सेवाको बदलामा प्राप्त भविष्यका लाभहरूको रकम अनुमान गरेर त्यो लाभलाई यसको वर्तमान मूल्य निर्धारण गरिन्छ । कुनै पनि अपरिचित विगतको सेवा लागत र कुनै पनि योजना सम्पत्तिको वास्तविक मूल्य कटौती गरिन्छ । छुट दर भनेको कर्पोरेट बन्डहरूमा हुने व्याजको लाभ हो जसको परिपक्वता मिति सहकारीको दायित्वको सर्तहरू सँग लगभग नजिक हुन्छन् र उक्त व्याज परिभाषित लाभ योजना भुक्तानी हुने मुद्रामा मूल्याङ्कन गरिन्छ । प्रक्षेपित एकाइ क्रेडिट विधि प्रयोग गरी योग्य बीमाङ्कीयको प्रतिवेदनको आधारमा दायित्वलाई मान्यता दिइन्छ । सहकारीले नाफा वा नोक्सानको विवरणमा अन्य दीर्घकालीन कर्मचारी लाभहरूको पुनः मापनमा बीमाङ्कीय लाभ/नोक्सान सहित सबै खर्चहरूलाई लेखाङ्कन गर्दछ ।

२.१३. पट्टाहरू

समूहले संचयी क्याच-अप दृष्टिकोण प्रयोग गरेर NFRS १६ लागू गरेको छ र त्यसैले तुलनात्मक जानकारी पुनः उल्लेख गरिएको छैन र NAS १७ अन्तर्गत प्रस्तुत गरिएको छ । NAS १७ र NFRS १६ दुवै अन्तर्गत लेखा नीतिहरूको विवरण तल छुट्टाछुट्टै प्रस्तुत गरिएको छ ।

कुनै करारले प्रतिफल प्राप्त हुने गरी निश्चित अवधिको लागि सम्पत्तिको प्रयोगमा नियन्त्रण गर्ने अधिकार प्रदान गरेमा त्यस्तो करार बहाल हुन्छ । करार लागु हुने मितिमा सहकारीले सम्पत्तिको प्रयोगको अधिकार (Right-of-use asset) र बहाल दायित्व (Lease liability) को पहिचान गर्दछ । त्यस्तो सम्पत्तिको प्रयोगको अधिकारको मापन लागतमा गरिन्छ भने बहाल दायित्वको मापन भविष्यमा हुने बहाल अन्तर्गतका भुक्तानीहरुलाई सापटिको दरले डिस्काउन्टिङ गरिन्छ ।

सहकारीले श्रावण १, २०८० देखि NFRS 16 "Leases" अनुसार पट्टा दायित्व (Lease liability) लाई भविष्यमा हुने पट्टा अन्तर्गतका भुक्तानीहरुको सापटिको दरले डिस्काउन्टिङ गरी वर्तमान मूल्यमा तथा लेखाङ्कन गरिएको छ । सो अनुरुप गत बर्षका मूल्यहरु पनि समायोजन गरिएको छ ।

नाफा तथा नोक्सान विवरणमा गत बर्ष संचालन बहाल खर्चलाई अन्य संचालन खर्चको रुपमा लेखाङ्कन गरिएकोमा यस बर्ष सम्पत्तिको प्रयोगको अधिकारको ह्रास खर्च र पट्टा दायित्वको ब्याज खर्चको रुपमा लेखाङ्कन गरिएको छ । पट्टा दायित्वको मूल्याङ्कन गर्न सापटिको दरको निमित्त सामान्यतया औषत फण्कोलागतको प्रतिशतको दर लिने नीति रहेको छ ।

पट्टा दायित्वको मापनमा समावेश गरिएको पट्टा भुक्तानीहरू समावेश छन् :

- निश्चित पट्टा भुक्तानीहरू (पर्दाथमा निश्चित भुक्तानीहरू सहित), प्राप्त गर्न सकिने कुनै पनि पट्टा प्रोत्साहनहरू बाहेक;
- सुरुमा सुरुवात मितिमा सूचकांक वा दर प्रयोग गरेर मापन गरिएको, सूचकांक वा दरमा निर्भर परिवर्तनशील पट्टा भुक्तानीहरू,
- अवशिष्ट (Residual) मूल्य ग्यारेन्टी अन्तर्गत पट्टा लिने व्यक्तिले भुक्तानी गर्नुपर्ने अपेक्षा गरिएको रकम,
- यदि भाडामा लिने व्यक्तिले विकल्पहरू प्रयोग गर्ने कुरामा वास्तविक रूपमा निश्चित छ भने, खरिद विकल्पहरूको मूल्य र
- यदि पट्टा अवधिले पट्टा समाप्त गर्ने विकल्पको अभ्यासलाई प्रतिबिम्बित गर्दछ भने, पट्टा समाप्त गरेबापत जरिवानाको भुक्तानी ।

पछि लीज दायित्व मा ब्याज प्रतिबिम्बित गर्ने रकम बढाएर (प्रभावकारी ब्याज विधि प्रयोग गरेर) र लीज भुक्तानी प्रतिबिम्बित गर्ने रकम घटाएर लीज दायित्व मापन गरिन्छ ।

सहकारीले लीज दायित्वको पुनः मापन गर्छ (र सम्बन्धित प्रयोगको अधिकार सम्पत्तिमा सम्बन्धित समायोजन गर्छ) जबः

- भाडा अवधि परिवर्तन भएको छ वा खरिद विकल्पको अभ्यासको मूल्याङ्कनमा परिवर्तन भएको कुनै महत्त्वपूर्ण घटना वा परिस्थितिमा परिवर्तन भएको छ, यस्तो अवस्थामा संशोधित छुट दर प्रयोग गरेर संशोधित भाडा भुक्तानीहरूमा छुट दिएर भाडा दायित्व पुनः मापन गरिन्छ ।
- सूचकांक वा दरमा परिवर्तन वा ग्यारेन्टी गरिएको अवशिष्ट मूल्य अन्तर्गत अपेक्षित भुक्तानीमा परिवर्तनको कारणले गर्दा पट्टा भुक्तानीहरू परिवर्तन हुन्छन्, जसमा अपरिवर्तित छुट दर प्रयोग गरेर संशोधित पट्टा भुक्तानीहरूमा छुट दिएर पट्टा दायित्व पुनः मापन गरिन्छ (जबसम्म पट्टा भुक्तानी परिवर्तन फ्लोटिंग ब्याज दरमा परिवर्तनको कारणले हुन्छ, जुन अवस्थामा संशोधित छुट दर प्रयोग गरिन्छ) ।
- पट्टा सम्झौता परिमार्जन गरिन्छ र पट्टा परिमार्जनलाई छुट्टै पट्टाको रूपमा गणना गरिँदैन, यस्तो अवस्थामा पट्टा दायित्व परिमार्जनको प्रभावकारी मितिमा संशोधित छुट दर प्रयोग गरेर संशोधित पट्टा भुक्तानीहरूमा छुट दिएर परिमार्जित पट्टाको पट्टा अवधिको आधारमा पुनः मापन गरिन्छ ।

प्रयोगको अधिकार सम्पत्तिमा सम्बन्धित पट्टा दायित्वको प्रारम्भिक मापन, सुरु हुने दिनमा वा अगाडि गरिएको पट्टा भुक्तानी, प्राप्त कुनै पनि पट्टा प्रोत्साहन र कुनै पनि प्रारम्भिक प्रत्यक्ष लागतहरू समावेश छन् । तिनीहरूलाई पछि लागतमा संचित मूल्यह्रास र क्षयिकरण नोक्सानीमा घटाई मापन गरिन्छ ।
जब सहकारीले भाडामा लिइएको सम्पत्ति भत्काउन र हटाउन, यो अवस्थित साइटलाई पुनर्स्थापित गर्न वा भाडाको सर्तहरू र नियमहरू द्वारा आवश्यक अवस्थामा अन्तर्निहित सम्पत्तिलाई पुनर्स्थापित गर्न लागतको लागि दायित्व वहन गर्दछ, ल्ब्क ३७ अन्तर्गत एक प्रावधान पहिचान गरिन्छ र मापन गरिन्छ । लागतहरू प्रयोगको अधिकार सम्पत्तिसँग सम्बन्धित हदसम्म, लागतहरू सम्बन्धित प्रयोगको अधिकार सम्पत्तिमा समावेश गरिन्छ, जबसम्म ती लागतहरू वस्तु उत्पादन गर्न खर्च गरिएको हुँदैन ।

२.१४. शेयर पूँजी र रिजर्भ

शेयर पूँजी

जारी गरिएका वित्तीय उपकरणहरूलाई इक्विटीको रूपमा वर्गीकृत गरिन्छ । जब नगद, अन्य वित्तीय सम्पत्तिहरू स्थानान्तरण गर्ने वा उपलब्ध संख्यामा आफ्नै इक्विटी उपकरणहरू जारी गर्ने कुनै सम्झौता दायित्व हुँदैन । NAS ३२ वित्तीय उपकरणहरू-प्रस्तुतिको अनुच्छेद १६A र १६B द्वारा निर्दिष्ट मापदण्ड पूरा गर्ने राख्न मिल्ने (puttable) उपकरणहरूलाई पनि इक्विटीको रूपमा वर्गीकृत गरिन्छ । नयाँ शेयर जारी गर्न प्रत्यक्ष रूपमा जिम्मेवार वृद्धिशील लागतहरू इक्विटीमा आयबाट कर कटौतीको रूपमा देखाइन्छ ।
साधारण शेयरहरूमा इक्विटीको रूपमा वर्गीकृत लाभांशलाई घोषणा गरिएको अवधिमा इक्विटीमा मान्यता दिइन्छ ।
शेयर निष्कासन खर्च जुन जारी गर्दा बेवास्ता गर्न सकिन्छ, सोही वर्षमा इक्विटीमा लेखाङ्कन गरिएको छ र इक्विटीमा भएको परिवर्तनको विवरणमा खुलासा गरिएको छ र कर प्रभाव पनि खुलासा गरिएको छ ।

वैधानिक कोषहरू

यस कोषमा रकममा कानूनद्वारा कायम रकम समावेश छ ।

साधारण जगेडा कोष

सहकारी ऐन, २०७४ र सहकारी नियमावली, २०७५ को प्रावधान अनुसार, आर्थिक वर्षको खुद नाफाको २५% साधारण जगेडा कोषमा स्थानान्तरण गरिन्छ। स्थिर सम्पत्तिको बिक्रीबाट प्राप्त हुने नाफा र सम्पत्तिसँग सम्बन्धित अनुदानमा परिशोधित स्थगित आम्दानी पनि यस कोषमा स्थानान्तरण गरिन्छ।

संरक्षित पूँजी फिर्ता कोष

सहकारी ऐन, २०७४ र सहकारी नियमावली, २०७५ को प्रावधान अनुसार; साधारण जगेडा कोषमा विनियोजन पछि बाँकी वर्षको खुद नाफाको २५% संरक्षण कोषमा स्थानान्तरण गरिएको छ।

सहकारी प्रवर्द्धन कोष

सहकारी ऐन, २०७४ र सहकारी नियमावली, २०७५ को व्यवस्था अनुसार; साधारण जगेडा कोषमा विनियोजन पछि बाँकी वर्षको खुद नाफाको ०.५% सहकारी प्रवर्द्धन कोषमा स्थानान्तरण गरिएको छ। यो कोष भूमि व्यवस्थापन, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय अन्तर्गतको सहकारी विभागद्वारा व्यवस्थापन गरिएको छ।

अन्य कोषहरू

सहकारी ऐन, २०७४ र सहकारी नियमावली, २०७५ को व्यवस्था अनुसार, संस्थाको कानून, नियमावली र उपनियम बमोजिम सञ्चालक समितिको निर्णय बमोजिम साधारण जगेडा कोष, संरक्षण पूँजी फिर्ता कोष र सहकारी प्रवर्द्धन कोषमा विनियोजन पछि बाँकी नाफाको रकम देहाय बमोजिम विनियोजन गरिएको छ:

विवरण	बाँडफाड
शेयर लाभांश कोष	६५%
घाटा पुर्ति कोष	५%
सहकारी शिक्षा कोष	१०%
संस्था विकाश कोष	५%
स्थिरीकरण कोष	५%
सदस्य उपचार कोष	५%
जेष्ठनागरिक तथा छात्रवृद्धी कोष	५%
जम्मा	**१०० %**

२.१५. प्रति शेयर आम्दानी (EPS)

सहकारीले आफ्नो साधारण शेयरको लागि आधारभूत (Basic) र फितलो (diluted) प्रति शेयर आम्दानी (EPS) तथ्याङ्क प्रस्तुत गर्दछ। आधारभूत EPS सहकारीको साधारण इक्विटी होल्डरहरूलाई हुने नाफा र नोक्सानलाई अवधिभर बाँकी रहेको साधारण शेयरको भारित औसत संख्याले भाग गरेर गणना गरिन्छ। पातलो EPS सबै फितलो सम्भावित (dilutive) साधारण शेयरहरूको प्रभावको लागि साधारण इक्विटी होल्डरहरूलाई हुने नाफा र नोक्सान र बाँकी रहेको साधारण शेयरको भारित औसत संख्या दुवै समायोजन गरेर निर्धारण गरिन्छ।

५. खुलासा र थप जानकारी

५.१. जोखिम व्यवस्थापन

विशेष गरी, सहकारी कार्यक्रमले आफ्ना सदस्यहरूलाई वित्तीय सेवाहरू प्रदान गर्दछ। ग्रामीण घरपरिवारका मानिसहरूमा चेतना र व्यावसायिक सीपको कमी भएकोले, उनीहरूसँगको कारोबारमा वास्तविक लगनशीलता र हेरचाह आवश्यक पर्दछ। यस प्रकारको वित्तीय सेवा पनि जोखिमको बढी जोखिममा हुन्छ किनकि व्यक्तिलाई यस्ता सेवाहरूप्रति सचेत र सक्षम बनाएर वित्तीय सेवाहरू प्रदान गर्नुपर्छ। त्यसैले, सहकारीले

वर्तमान र सम्भावित भविष्यका जोखिमहरूलाई कम गर्न जोखिमको पहिचान गरिएको छ र पर्याप्त नियन्त्रण प्रणाली अपनाइएको छ। प्रभावकारी जोखिम व्यवस्थापन ढाँचा प्राप्त गर्न र व्यवसायसँग सम्बन्धित जोखिमहरू समावेश गर्न बलियो जोखिम व्यवस्थापन क्षमताहरू अनिवार्य छन्, क्रेडिट जोखिम, सञ्चालन जोखिम, बजार जोखिम र तरलता जोखिम पहिचान गर्न, नियन्त्रण र व्यवस्थापन गर्न पूर्ण रूपमा कार्यात्मक लेखा सुपरिवेक्षण समिति जिम्मेवार छ। लेखा सुपरिवेक्षण समितिले दैनिक व्यवसाय सञ्चालनबाट उत्पन्न हुने विश्वव्यापी, बृहत्, सूक्ष्म र विभागीय स्तरको जोखिमको साथै आवधिक रूपमा निरीक्षण गर्दछ र वरिष्ठ व्यवस्थापन, लेखा सुपरिवेक्षण समिति र संचालक समितिको निरीक्षणमा राखिन्छ र प्रतिवेदनहरू छलफल गरि उपयुक्त भएमा निर्देशन जारी गरिन्छ।

लेखा सुपरिवेक्षण समितिः

लेखा सुपरिवेक्षण समिति वार्षिक साधारण सभाद्वारा नियुक्त एक स्वतन्त्र समिति हो, जसको जोखिम व्यवस्थापन ढाँचाको कार्यान्वयन र सहकारीको समग्र आन्तरिक लेखापरीक्षणको निरीक्षण गर्ने जिम्मेवारी बोकेको हुन्छ। समितिले सहकारीले आफ्नो जोखिम र व्यावसायिक गतिविधिहरू, जोखिम व्यवस्थापन, अनुपालन ढाँचा र यसलाई समर्थन गर्ने शासन संरचनामा ग्रहण गर्न सक्षम र इच्छुक जोखिम भोकको सन्दर्भमा निरीक्षण जिम्मेवारीहरू पूरा गर्न सञ्चालक समितिलाई सहयोग गर्दछ। यसले यसको अखण्डता, शुद्धता र व्यावहारिकता सुनिश्चित गर्न वित्तीय डेटाको समय-समयमा समीक्षा गर्दछ। यसले व्यवसायको सुव्यवस्थित र विवेकपूर्ण आचरण सुनिश्चित गर्न आन्तरिक नियन्त्रण र जोखिम व्यवस्थापन प्रणाली पर्याप्त छ वा छैन भनेर पनि समीक्षा गर्दछ। समितिले समग्र जोखिम व्यवस्थापन संरचनाको समीक्षा गर्ने र जोखिम व्यवस्थापन प्रणालीको प्रभावकारिताको अनुगमन गर्ने हो। सो कार्यकोलानी लेखा सुपरिवेक्षण समितिमा र आन्तरिक लेखापरिक्षण बिभाग रहेको छ।

जोखिम प्रशासन

सहकारीले उद्यम स्तरमा सहकारीमा उत्पन्न हुने जोखिम न्यूनीकरण गर्न नीति र प्रक्रियाहरू लागू गर्दछ र स्वामित्व मानसिकता, क्षमता निर्माण कार्यक्रमहरू, राम्रोसँग परिभाषित कार्य जिम्मेवारीहरू र राम्रो नैतिक संस्कृति बसालेर कर्मचारीहरूमा जोखिम व्यवस्थापन संस्कृति जगाएको छ। सञ्चालक समिति सञ्चालन जोखिम र ऋण जोखिम सम्बन्धी नीतिहरू स्थापना र अनुपालनको लागि जिम्मेवार छ।
सहकारीको जोखिम प्रशासन संरचना यस्तो छ कि सहकारीको जोखिम कम्बल भित्र जोखिम कायम राख्ने जिम्मेवारी बोर्डबाट उपयुक्त कार्यात्मक, ग्राहक व्यवसाय, वरिष्ठ व्यवस्थापन र समितिहरूमा खसालिएको छ। सञ्चालक समितिले उत्कृष्ट अभ्यासहरू अनुरूप जोखिम पहिचान, जोखिम मूल्याङ्कन, जोखिम न्यूनीकरण, र नियन्त्रण/अनुगमनको नीति र प्रक्रियाहरू निर्धारण गरेको छ र प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरेको छ। सहकारीको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिता बोर्ड, यसका समितिहरू, वरिष्ठ व्यवस्थापन र लेखा सुपरिवेक्षण समितिद्वारा नियमित रूपमा समीक्षा गरिन्छ।

तरलता जोखिम

तरलता जोखिम भनेको छोटो अवधिको वित्तीय मागहरू पूरा गर्ने क्षमतासँग सम्बन्धित जोखिम हो। यो सामान्यतया प्रक्रियामा पूँजी र/वा आम्दानीको क्षति बिना सुरक्षा वा ठोस सम्पत्तिलाई नगदमा रूपान्तरण गर्न असमर्थताको कारणले हुन्छ। सामान्य र तनावपूर्ण दुवै परिस्थितिहरूमा नगद प्रवाहको समयमा बेमेलको परिणामस्वरूप, सहकारीले आफ्नो भुक्तानी दायित्वहरू पूरा गर्न असमर्थ हुन सक्ने सम्भावनाको कारणले तरलता जोखिम उत्पन्न हुन्छ। तरलता सम्पत्ति स्थितिहरूको लागि आवश्यक कोष स्वीकार्य सर्तहरूमा सहकारीलाई उपलब्ध नभएको अवस्थामा यस्ता परिस्थितिहरू हुन सक्छन्। तरलताको अभावका कारण, संस्थाहरूले ग्राहकको माग अनुसार ऋण दिन सक्दैनन्, तिनीहरूले बचत र अन्य कानुनी दायित्वहरू समयमै चुक्ता गर्न सक्दैनन्। त्यसैले, सहकारीले यस्तो अवस्थालाई रोक्नको लागि समयमै आफ्नो आवश्यकता अनुसार तरलता व्यवस्थापन गरेको छ।

ब्याजदर जोखिम

ब्याजदर जोखिम भनेको समग्र ब्याजदरमा परिवर्तनले बन्ड वा अन्य निश्चित(दर लगानीको मूल्य घटाउने सम्भावना हो । सहकारीले ब्याजदरबाट उत्पन्न हुने जोखिमलाई कम गर्न निम्न उपायहरू अपनाउँछः
ब्याजदरमा परिवर्तनबाट प्रभावित सम्पत्ति र दायित्वहरू मात्र सम्पत्ति र दायित्वहरूमा समावेश गरिएको छ । सम्पत्ति र दायित्वको भुक्तानी अवधि नमिल्ने परिस्थितिमा भिन्नताको विश्लेषण गर्दा, नगद मौज्दात र ब्याज नतिरेको रकम समावेश गरिएको छ ।

क्रेडिट जोखिम

ऋण जोखिम भनेको ऋणीले स्वीकार गरेको सर्त अनुसार कुनै पनि ऋणीले ऋण तिर्न नसक्ने सम्भावना हो । ऋण कुनै पनि वित्तीय संस्थाको मुख्य सम्पत्ति वा आम्दानीको स्रोत हो । ऋणीले ऋण लिँदा ऋणीले सहमति जनाएको ऋण तिर्न नसक्दा वित्तीय संस्थाको भविष्य खतरामा पर्छ । त्यसैले, जोखिममा रहेको ऋणको अवस्थाको बारेमा जानकारी प्राप्त गर्न प्रभावकारी सूचकहरूको अध्ययन गर्नु आवश्यक छ । लगानी गरिएको ऋणको नोक्सानी रोक्न र यससँग सम्बन्धित जोखिमहरूलाई कम गर्न, जोखिम कम गर्न मानक ऋण वितरण प्रक्रिया पालना गरिन्छ । ऋण स्वीकृत गर्ने र लगानी गर्ने प्रक्रियामा संलग्न प्रत्येक कर्मचारीलाई निश्चित जिम्मेवारी तोकिएको हुनाले, सम्बन्धित कर्मचारीले वास्तविक जोखिम(मूल्याङ्कन गरेपछि ऋण लगानी गर्नुपर्छ । निम्न प्रक्रियाहरू/अभ्यासहरू पालना गरिएको छः

- माग गरिएको ऋणको आवश्यकता र चुक्ता क्षमताको विश्लेषण गर्नु,
- ऋणीहरूको अनुशासनात्मक रेकर्डको आधारमा ऋणमा लगानी गर्नु,
- ऋण लिएको पछिल्ला महिनाहरूमा उधारिएको कोषको उपयोगिताको निगरानी गर्ने र कोष आय आर्जन गर्ने गतिविधिहरू/व्यवसायहरूमा प्रयोग भएको सुनिश्चित गर्ने,
- सदस्यहरूलाई बचत बढाउन प्रेरित गर्ने,
- व्यावसायिक ऋणको लागि ऋण आवेदनको समयमा ऋणीले गरेको व्यवसाय र आम्दानी र खर्चको विवरण लिने,
- सुरक्षित सम्पत्तिको आवश्यक कागजातहरू लिने, यदि धितो ऋण हो भने,
- सहकारी निर्देशिका अनुसार ऋण वर्गीकरण गर्नुहोस् र नोक्सान व्यवस्था मिलाउने,
- यसको उपनियम बमोजिमको सीमा भित्र ऋणको वितरण,
- ऋणको निरन्तर अनुगमन र निरीक्षण गर्ने ।

सञ्चालन जोखिम

संस्थाको दैनिक कार्य सञ्चालनको क्रममा उत्पन्न हुने जोखिमलाई सञ्चालन जोखिम भनिन्छ । यस कार्यक्रममा साना तर ठूलो संख्यामा कारोबार गरिएको छ, विकेन्द्रीकृत कार्य विधि अपनाइएको छ, क्षेत्र विस्तारमा बढी ध्यान दिइएको छ, लागत घटाउन प्राथमिकता दिइएको छ, एकीकृत सूचना प्रणालीको अभाव, पूर्वाधारको अभावमा ग्रामीण क्षेत्रमा कार्यक्रमहरूको विस्तार र ग्राहकहरूको आवश्यकता अनुसार सेवा प्रदान गर्न उपयुक्त प्रविधिको अभावका कारण यस कार्यक्रममा सञ्चालन जोखिमको सम्भावना सधैं रहन्छ । संस्थाले दैनिक कार्य सञ्चालनका लागि विभिन्न जिम्मेवारीहरू पूरा गर्न आवश्यक कर्मचारीहरूको व्यवस्था गरेको छ । सबै कर्मचारीहरूले संस्थाले तोकेको नीति नियम भित्र कार्य प्रक्रियामा आफ्नो पद जिम्मेवारी पूरा गर्नुपर्छ । तर कहिलेकाहीं कर्मचारीहरूको लापरवाही र व्यक्तिगत स्वार्थका कारण नीति नियमभन्दा बाहिर जाँदा संस्था जोखिममा पर्छ । यस प्रकारको जोखिमले संस्थाको आम्दानी घटाउने, संस्थाको क्रेडिट जोखिम (प्रतिष्ठा जोखिम) बढ्ने सम्भावना हुन्छ । सञ्चालन जोखिम आन्तरिक कारकहरूको कारणले हुने भएकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई बलियो बनाएमा मात्र यो जोखिम कम गर्न सकिन्छ ।

बजार जोखिम

सहकारीले बजार जोखिमलाई बजार स्तरमा ब्याजदर वा धितोपत्रको मूल्य (इक्विटी), विदेशी विनिमय दर र ती मूल्यहरूको अस्थिरतामा प्रतिकूल परिवर्तनको कारणले सहकारीको आम्दानी वा आर्थिक मूल्यमा क्षति हुने सम्भावनाको रूपमा मान्यता दिन्छ ।

बजारको अवस्था र माग बुझेपछि, सञ्चालक समिति र व्यवस्थापनले बजारको सम्भावना र अवस्था अनुरूप कार्यक्रमहरू ल्याउँछन्, र माथिदेखि तलसम्मका कर्मचारीहरूलाई उनीहरूको क्षमताको आधारमा उपयुक्त जिम्मेवारी प्रदान गरेर जोखिम कम गर्छन् । यसका लागि आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई सुदृढ पारिएको छ ।

बजार विश्लेषणमा निम्न कुराहरू विचार गरिएको छः

- प्रतिस्पर्धीहरूको सेवा (कार्यक्रम) र ब्याजदरहरूको बारेमा जानकारी
- संस्थाप्रति सदस्यहरूको दृष्टिकोण
- यस सहकारीप्रति अन्य संस्थाहरूको धारणा
- सेवाको लागत
- नीति नियमहरूमा परिवर्तनबाट हुने उतारचढावहरू
- अन्य संस्थाहरूले आफ्ना ग्राहकहरूलाई आकर्षित गर्न अपनाएका रणनीतिहरू
- ग्राहकले छोड्ने/राहने दर

संस्थागत वा रणनीतिक जोखिम

कम्पनीको मूल्य निर्धारण गर्ने क्रममा रणनीतिक जोखिम प्रायः एक प्रमुख कारक हुन्छ, विशेष गरी यदि कम्पनीले छोटो अवधिमा तीव्र गिरावट अनुभव गर्छ भने अवलोकन गर्न सकिन्छ। यो र अनुपालन जोखिममा यसको प्रभावको कारण, यो आधुनिक जोखिम व्यवस्थापनमा एक प्रमुख कारक हो। यो जोखिम व्यवस्थापन गर्न, निम्न कुराहरू विचार गरिएको छः

- देशको समग्र आर्थिक र सामाजिक वातावरण अनुसार रणनीतिहरू तय वा परिमार्जन गरिएको छ,
- आफ्ना प्रतिस्पर्धीहरूले प्रदान गर्ने सेवाहरू र उनीहरूको स्थितिको बारेमा जानकार रहँदै,
- हाम्रा ग्राहकहरूको अपेक्षा र चाहनालाई नभुल्दै सकेसम्म धेरै सेवा सुविधाहरू प्रदान गर्ने
- स्रोत परिचालनमा उपयुक्त रणनीतिहरू अपनाउने,

आन्तरिक नियन्त्रण जोखिम

बोर्ड र व्यवस्थापन जोखिम व्यवस्थापन गर्न र आफ्नो व्यवसाय र वित्तीय गतिविधिहरूलाई नाफामुखी व्यावसायिक अवसरहरूलाई अधिकतम बनाउन, नोक्सान वा प्रतिष्ठामा क्षति पुर्याउन सक्ने जोखिमहरूबाट बच्न वा कम गर्न, लागू हुने कानून र नियमहरूको पालना सुनिश्चित गर्न र बाह्य घटनाहरूको लागि लचिलोपन बढाउन सक्षम बनाउने तरिकाले नियन्त्रण गर्न प्रतिबद्ध छ । यो प्राप्त गर्न, सञ्चालक समिति र व्यवस्थापनले जोखिम पहिचान, जोखिम मूल्याङ्कन, जोखिम न्यूनीकरण र नियन्त्रण/अनुगमनको नीति र प्रक्रियाहरू अपनाएको छ ।

सहकारीको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिता सञ्चालक समिति, व्यवस्थापन र लेखा सुपरिवेक्षण समितिद्वारा नियमित रूपमा समीक्षा गरिन्छ । लेखा सुपरिवेक्षण समितिले वर्षभरि संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिताको समीक्षा गरेको छ र उपयुक्त भएमा सञ्चालक समितिलाई प्रतिक्रिया प्रदान गरेको छ । संस्थाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीमा स्वतन्त्रता कायम राख्न संस्थाले चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स फर्मलाई आन्तरिक लेखा परीक्षकको रूपमा नियुक्त गरेको छ । आन्तरिक लेखा परीक्षक विभागले आफ्नो व्यवसाय/इकाई लेखा परीक्षकको कार्यक्रम मार्फत नीति/मानकहरूको अनुपालन र संस्थाभरि आन्तरिक नियन्त्रण संरचनाहरूको प्रभावकारिताको निगरानी गर्दछ । आन्तरिक लेखा परीक्षक कार्य जोखिम-आधारित मूल्याङ्कन पद्धतिद्वारा निर्धारण गरिए अनुसार सबैभन्दा ठूलो जोखिमका क्षेत्रहरूमा केन्द्रित छ । आन्तरिक लेखा

परीक्षक प्रतिवेदनहरू त्रैमासिक रूपमा निर्देशक सञ्चालक समितिलाई पठाइन्छ। सबै लेखा परीक्षकहरूको निष्कर्ष तत्काल सुधारात्मक उपायहरू सुरु गर्न प्रमुख कार्यकारी अधिकृत र व्यवसाय प्रमुखहरूलाई रिपोर्ट गरिन्छ।

अनुपालन जोखिम

सहकारी जवाफदेहिता, पारदर्शिता र व्यावसायिक नैतिकताको क्षेत्रमा उत्कृष्ट अभ्यासहरू र बजार मापदण्डहरू पालना गर्न प्रतिबद्ध छ। यसले दुर्व्यवहारको शून्य सहनशीलताको लक्ष्य राख्छ। दैनिक सञ्चालनमा तीन पङ्क्तिको रक्षा मोडेलले सहकारीमा अनुपालन र अखण्डता जोखिमको लागि भूमिका र जिम्मेवारीहरू परिभाषित गर्दछ। रक्षाको पहिलो पङ्क्ति सम्बन्धित सहकारी विभागहरू र एकाइहरूसँग छ, जुन अनुपालन जोखिमहरू पहिचान गरिएको, बुझिएको र व्यवस्थापन र अनुगमन र अनुपालन अधिकारीलाई रिपोर्ट गरिएको सुनिश्चित गर्न जिम्मेवार छन्। रक्षाको दोस्रो पङ्क्ति अनुगमन र अनुपालन अधिकारीसँग छ, जसले अनुपालन र अखण्डता जोखिमहरूको मूल्याङ्कन र अनुगमन गर्दछ र व्यवस्थापनसँग यसको नियन्त्रण गतिविधिहरू समन्वय गर्दछ। अनुगमन र अनुपालन अधिकारीले व्यवस्थापकलाई रिपोर्ट गर्दछ। रक्षा पङ्क्ति अनुपालन कार्यले संस्था, यसको सञ्चालन र कर्मचारी सदस्यहरूको व्यक्तिगत आचरणसँग सम्बन्धित मामिलाहरूमा अनुपालन जोखिमहरू पहिचान गर्न, मूल्याङ्कन गर्न, अनुगमन गर्न र रिपोर्ट गर्न सहकारीलाई सहयोग गर्दछ।

५.२. वित्तीय सम्पत्ति र दायित्वहरूको वास्तविक मूल्य

वास्तविक मूल्य भनेको बजार-आधारित मापन हो, कुनै संस्था-विशिष्ट मापन होइन। केही सम्पत्ति र दायित्वहरूको लागि, अवलोकनयोग्य बजार लेनदेन वा बजार जानकारी उपलब्ध हुन सक्छ। अन्य सम्पत्ति र दायित्वहरूको लागि, अवलोकनयोग्य बजार लेनदेन र बजार जानकारी उपलब्ध नहुन सक्छ। यद्यपि, दुवै अवस्थामा वास्तविक मूल्य मापनको उद्देश्य एउटै हो - वर्तमान बजार अवस्थाहरू अन्तर्गत मापन मितिमा बजार सहभागीहरू बीच सम्पत्ति बेच्न वा दायित्व हस्तान्तरण गर्न व्यवस्थित लेनदेन हुने मूल्य अनुमान गर्नु हो। (अर्थात्, सम्पत्ति धारण गर्ने वा दायित्व तिर्नुपर्ने बजार सहभागीको दृष्टिकोणबाट मापन मितिमा निकास मूल्य)।

वास्तविक मूल्यहरू निम्न पदानुक्रम अनुसार निर्धारण गरिन्छः

स्तर १:

स्तर १ इनपुटहरू सक्रिय बजारहरूमा सूचिकृत मूल्यहरू (समायोजित नगरिएका) हुन् जुन समान सम्पत्ति वा दायित्वहरूको लागि मापन मितिमा संस्थाले पहुँच गर्न सक्छ। व्यापारको लागि राखिएको र बिक्रीको लागि उपलब्ध लगानीहरू स्तर १ इनपुटहरू प्रयोग गरेर रेकर्ड गरिएको छ।

स्तर २ :

स्तर २ इनपुटहरू स्तर १ भित्र समावेश गरिएका सूचिकृत मूल्यहरू बाहेकका इनपुटहरू हुन् जुन सम्पत्ति वा दायित्वको लागि प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा अवलोकन गर्न सकिन्छ।

स्तर ३ : स्तर ३ इनपुटहरू सम्पत्ति वा दायित्वको लागि अवलोकन गर्न नसकिने इनपुटहरू हुन्।

तलको तालिकाले वास्तविक मूल्य पदानुक्रमको स्तर अनुसार वास्तविक मूल्यमा रेकर्ड गरिएका वित्तीय उपकरणहरूको विश्लेषण देखाउँछः

	३१ आषाढ २०८२			३१ आषाढ २०८१		
विवरण	स्तर १	स्तर २	स्तर ३	स्तर १	स्तर २	स्तर ३
सम्पत्ति तथा उपकरण-जग्गा						

लगानी धितोपत्रहरू						
कर्मचारीहरूलाई ऋण						
जम्मा						

सम्बन्धित पक्षको खुलासा

सम्बन्धित पक्ष अन्तरगत संचालकहरु, ले.सु.स.संयोजक, ले.सु.स. सदस्य र प्रमुख व्यवस्थापकीय कर्मचारीहरूको लगायत पर्दछन् ।

सम्बन्धित पक्षसँग भएका कारोबारका उदाहरणहरू (NAS २४ अनुसार (ASB नेपाल)

सञ्चालक समितिका सदस्यहरू, लेखा सुपरिवेक्षण समिति र प्रमुख व्यवस्थापकीय कर्मचारीहरूलाई संस्थाको सम्बन्धित पक्षको रूपमा पहिचान गरिन्छ ।

NAS २४ अनुसार निम्न पक्षहरूलाई सम्बन्धित पक्ष लेनदेनको रूपमा पहिचान गरिएको छ र ति करोवार बित्तिय बिवरणमा खुलासा गरिन्छ :

क्र.सं.	लेनदेनको प्रकार	विवरण / उदाहरण
1	वस्तुहरूको खरिद वा बिक्री (तयार वा अपूर्ण)	सहकारी र यसको सहायक सहकारीबीच कच्चा पदार्थ वा तयार मालको बिक्री ।
2	सम्पत्ति तथा अन्य सम्पत्तिको खरिद वा बिक्री	जग्गा, भवन वा उपकरणको खरिद वा बिक्री सम्बन्धित पक्षसँग ।
3	सेवाको उपलब्धता वा प्राप्ति	व्यवस्थापन वा परामर्श सेवा सम्बन्धित सहकारीबाट प्राप्त गर्ने वा उपलब्ध गराउने ।
4	भाडा सम्झौता (Lease)	निर्देशक वा सम्बन्धित सहकारीबाट कार्यालय भवन भाडामा लिने ।
5	अनुसन्धान तथा विकास (R&D) सम्बन्धी स्थानान्तरण	समूहभित्र अनुसन्धान तथा विकास कार्य वा नतिजाको आदानप्रदान ।
6	लाइसेन्स सम्झौता अन्तर्गत स्थानान्तरण	ट्रेडमार्क वा पेटेन्ट सम्बन्धित सहकारीलाई लाइसेन्समा दिने ।
7	वित्तीय व्यवस्था अन्तर्गत स्थानान्तरण	ऋण, अग्रिम, वा पूँजी लगानी (नगद वा वस्तुका रूपमा) ।
8	जमानत वा धितो उपलब्ध गराउने	मूल सहकारीले सहायक सहकारीको ऋणमा जमानत दिने ।
9	भविष्यमा घट्न सक्ने घटनासँग सम्बन्धित प्रतिवद्धता (Executory Contract)	भविष्यमा कुनै सर्त पूरा भएमा वस्तु वा सेवा खरिद गर्ने सम्झौता ।
10	अरूको तर्फबाट दायित्व भुक्तानी गर्ने वा गराउने	मूल सहकारीले सहायक सहकारीको आपूर्तिकर्तालाई भुक्तानी गर्ने ।

संचालक र प्रमुख व्यवस्थापकीय कर्मचारीहरूको सूची

सञ्चालक समितिका सदस्यहरू, लेखा समिति र प्रमुख व्यवस्थापकीय कर्मचारीहरूलाई संस्थाको सम्बन्धित पक्षको रूपमा पहिचान गरिएको छ ।

NAS २४ अनुसार निम्न पक्षहरूलाई सम्बन्धित पक्ष लेनदेनको रूपमा पहिचान गरिएको छ :

स.नं.	नाम	सम्बन्ध	नियुक्तिको मिति	अवकाश मिति
१	टस बहादुर श्रेष्ठ	अध्यक्ष	२०८०/०९/०४	२०८४/०३/३२
२	राम कुमार गौतम	उपाध्यक्ष	२०८१/०८/१४	२०८४/०३/३२
३	भुपाल वस्नेत	सचिव	२०८०/०९/०४	२०८४/०३/३२
४	एकराज विष्ट	कोषाध्यक्ष	२०८०/०९/०४	२०८४/०३/३२
५	भगिरथा आचार्य	सदस्य	२०८०/०९/०४	२०८४/०३/३२
६	निर्मला पाठक लुईटेल	सदस्य	२०८०/०९/०४	२०८४/०३/३२

७	दिलकेशर थापा	सदस्य	२०८०/०९/०४	२०८४/०३/३२
८	मिरादेवी अधिकारी ओली	सदस्य	२०८०/०९/०४	२०८४/०३/३२
९	गिरिराज भट्टराई	सदस्य	२०८०/०९/०४	२०८४/०३/३२
१०	तोयानाथ चापागाईं	सदस्य	२०८०/०९/०४	२०८४/०३/३२
११	खगेन्द्र प्रसाद पौडेल	सदस्य	२०८०/०९/०४	२०८४/०३/३२
१२	देवीमाया तामाङ	सदस्य	२०८०/०९/०४	२०८४/०३/३२
१३	ईश्वर कुमार खत्रि	सदस्य	२०८०/०९/०४	२०८४/०३/३२
१४	मन कुमार वेघा	ले.सु.स.संयोजक	२०८०/०९/०४	२०८४/०३/३२
१५	निलम प्रधान	ले.सु.स. सदस्य	२०८०/०९/०४	२०८४/०३/३२
१६	पदम कुमार श्रेष्ठ	ले.सु.स. सदस्य	२०८१/०८/१४	२०८४/०३/३२

संचालकहरु, लेखा सुपरिवेक्षण समिति र प्रमुख व्यवस्थापकीय कर्मचारीहरूसँगको कारोबार र भुक्तानी
सञ्चालक समितिको भत्ता र सुविधा

विवरण	चालु वर्ष	गत वर्ष
बैठक भत्ता	६,८८,०००/-	६,४०,०००/-
सञ्चार र इन्धन सुविधाहरू	२,८९,९३६/-	२,८०,४८०/-
दुर्घटना बीमा प्रिमियम (बीमा गरिएको रकम:	१५,००,०००/-	१५,००,०००/-
अध्यक्ष भत्ता	४,२०,०००/-	४,२०,०००/-
कुल	**१३,९७,९३६/-**	**१३,४०,४८०/-**
ऋण, अग्रिम र अन्य प्राप्य/भुक्तानीयोग्य रकमहरू	-	-
प्राप्तिहरू रद्द गरिएको	-	-

लेखा सुपरिवेक्षण समितिको भत्ता र सुविधा

विवरण	चालु वर्ष	गत वर्ष
बैठक भत्ता	१,२३,०००/-	१,४५,०००/–
सञ्चार र इन्धन सुविधाहरू	४३,२००/-	४३२००/-
दुर्घटना बीमा प्रिमियम (बीमा गरिएको रकम:	१५,००,०००/-	१५,००,०००/-
अध्यक्ष भत्ता	-	-
कुल	**१,६६,२००/-**	**१,८८,२००/-**
ऋण, अग्रिम र अन्य प्राप्य/भुक्तानीयोग्य रकमहरू	-	-
प्राप्तिहरू रद्द गरिएको	-	-

प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको पारिश्रमिक र सुविधाहरू

विवरण	चालु वर्ष	गत वर्ष
आधारभूत तलब	६,७०,०००/–	६,६०,०००/–

ग्रेड	५,४००/-	-
चाडबाड भत्ताहरू	५६,४५०/-	५५,०००/-
भत्ता	१,८५,०००/-	१,८०,०००/-
सञ्चय कोष र सामाजिक सुरक्षा कोष योगदान	६७,५४०/-	६६,०००/-
औषधि उपचार खर्च	५६,४५०/-	५५,०००/-
संचित बिदा भुक्तानीहरू	२८,२२५/-	७३३३/-
बोनस	७९,४३३/-	९७,८३९/-
उपदान	५७,४०६/-	५६,१००/-
इन्धन खर्च	४८,०९४/-	४६,९७५/-
पोषाक खर्च	-	४०००/-
अतिरिक्त	३९००/-	३९००/-
आवास सुविधा	-	-
कुल खर्च	१२,५७,८९८/-	१२,३२,१४७/-
ऋण, अग्रिम र अन्य प्राप्य/भुक्तानीयोग्य रकमहरू	-	-
प्राप्तिहरू रद्द गरियो	-	-

माथिका अतिरिक्त, सहकारीले सहकारीको वित्तीय नीति अनुसार यात्रा भत्ता जस्ता अन्य सुविधाहरू पनि प्रदान गर्दछ ।

५.४. खण्ड विश्लेषण (Segment Analysis)

सहकारीको सञ्चालन केन्द्रीय रूपमा प्रधान कार्यालयबाट नै हुने गर्दछ । सबै रणनीतिक, वित्तीय र सञ्चालन नीतिहरू र सञ्चालनहरू प्रधान कार्यालयबाट नियन्त्रित र निर्देशित हुन्छन् । सहकारी विभिन्न प्रदेशहरूमा सञ्चालित छन् । यद्यपि यसको एकल क्षेत्राधिकार छ । सहकारीको व्यवस्थापनको लागि सहायक समर्थन सेवाहरू द्वारा समर्थित विभिन्न प्रकारका सञ्चालनहरूमा आधारित छ ।

सहकारीले निम्न खण्डहरूलाई रिपोर्टयोग्य ठानेको छ :

क. बचत र निक्षेप खण्डमा निक्षेप सङ्कलन र कर्जा सम्बन्धित गतिविधिहरू जस्ता कार्यहरू समावेश छन्,

ख. कृषि खण्डमा रासायनिक मल, बाली र बिरुवाहरूको लागि बीउ वितरण सम्बन्धित गतिविधिहरू समावेश छन् ।

ग. व्यापार खण्डमा खाना पकाउने ग्यास र मौसमी कृषि उत्पादनहरू जस्ता सामानहरूको लागि उचित मूल्य पसलहरू सञ्चालन गर्ने समावेश छ ।

५.५. मर्जर र प्राप्ति : सहकारीले मर्जर वा प्राप्तिको लागि कुनै सम्झौता गरेको भए खुलासा गरिने छ ।

५.६. गैर-समावेशित संस्थाहरूको थप खुलासा : सहकारीको कुनै सहायक र सहयोगी सहकारीहरू छैनन् । त्यसैले, थप खुलासा आवश्यक छैन ।

५.७. रिपोर्टिङ मिति पछिका घटनाहरू : NAS १० "रिपोर्टिङ अवधि पछि हुने घटनाहरू" अनुसार समायोजन आवश्यक पर्ने कुनै पनि घटनाहरू रिपोर्टिङ अवधि पछि अवलोकन गरिँदैन ।

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

बिर्तामोड ४, झापा

वित्तीय स्थितीको विवरण (वासलात)

२०८२ साल आषाढ मसान्त सम्मको

रकम रूपैयाँमा

सम्पत्ति	नोट	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
नगद तथा नगद समान	४.१	६८२,४४६,८१२.१६	५७८,३०६,३२६.९६	४७४,२६१,७१३.५२
बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात	४.२	-	-	-
सदस्यहरुको ऋण लगानी	४.३	३,७४९,४८८,४२६.१८	३,६३८,२६६,७५९.५८	३,५८९,१४४,२१७.३५
कर्मचारीको ऋण लगानी	४.४	८२,९२३,५८१.९१	८२,५४७,८४५.८१	८२,९१९,२६३.९१
वित्तीय लगानी हिसाब	४.५	९,५८९,२००.००	९,४०२,४००.००	९,४०२,२००.००
चालु कर सम्पत्ति	४.६	४,०९३,२९१.९७	३,०२०,४६६.९१	१,८०९,१२९.२२
बिक्रिको लागि राखिएको गैर चालु सम्पत्ति	४.७	५५,९५७,११६.२२	३८,४०२,८९१.८१	-
सम्पत्ति तथा उपकरण	४.८	१०९,१८२,२५१.६५	११०,२०६,७१५.८४	१५२,०७७,९४६.३७
सम्पत्ति प्रयोग गर्ने अधिकार	४.९	३५,९३२,५९९.४६	-	-
ख्याती तथा अमूर्त सम्पत्ति	४.१०	१,४५५,१०१.६४	९१२,०२८.३२	१,११५,३५८.६२
स्थगन कर सम्पत्ति	४.११	६५१,८७३.०५	१६८,८९४.५२	३३३,७१६.८६
अन्य सम्पत्ति	४.१२	५,९७१,५८९.०५	११,९७७,७८५.७४	३,७४३,७२६.९१
कुल सम्पत्ति		४,७३७,६९१,८४४.३०	४,४७३,२१२,११५.४९	४,३१४,८०७,२८२.७६
दायित्वहरू				
सदस्यबाट बचत र निक्षेप दायित्व	४.१३	३,४९६,८४२,७९९.१०	२,७८८,३९४,११०.११	२,१८५,८०५,४७९.६३
कर्जा सापटी	४.१४	९९,३७१,४२०.०८	६४६,२४२,८५५.४२	१,१५३,०६३,५६४.८६
कर्मचारी लाभहरूकोलागि प्रावधान	४.१५	१०,६२१,८५६.००	८,२४२,९४४.००	६,३७१,६८७.००
चालू कर दायित्व	४.६	-	-	-
पट्टा दायित्व	४.१६	३५,१०१,२४२.९६	-	-
स्थगन कर दायित्व	४.१७	-	-	-
अन्य दायित्व	४.१८	२२२,४७५,२८४.२८	२२१,४७२,७४२.१०	२१५,५६७,९९३.८६
कुल दायित्व		३,८६४,४१२,६०२.४२	३,६६४,३५२,६५१.६३	३,५६०,८०८,७२५.३५
पुँजी				
शेयर पुँजी	४.१९	५५८,५३८,०००.००	५१९,३७५,७००.००	४८८,०२१,७००.००
साधारण जगेडा कोष	४.२०	१६८,२२७,४७२.२९	१५४,६६९,१४६.६०	१३३,८०१,६७१.६८
संरक्षित पुँजी फिर्ता कोष		६,८९६,८४२.३५	१३,८८८,२२१.०४	१८,३९८,८१०.४८
एन.एफ.आर.एस.समायोजन कोष		५४,१९७,५३५.०७	२१,७०८,४१२.७४	१७,७७९,१८०.२५
अन्य वैधानिक कोषहरू	४.२१	८५,४१९,३९२.१८	९९,२१७,९८३.४७	९५,९९७,१९५.०१
संचित मूनाफा		-	-	-
कुल पूँजी		८७३,२७९,२४१.८८	८०८,८५९,४६३.८५	७५३,९९८,५५७.४२
कुल पुँजी तथा दायित्व		४,७३७,६९१,८४४.३०	४,४७३,२१२,११५.४९	४,३१४,८०७,२८२.७६
भैपरी आउने दायित्व तथा प्रतिबद्धता		-	-	-
प्रति शेयर खुद सम्पत्ति		१५६.३५	१५५.७४	१५४.५०

मुख लेखानीति तथा टिप्पणीहरू यस वित्तीय विवरणका अभिन्न अंग हुन् ।

आजको मितिको संलग्न प्रविवेदन अनुसार

एकराज बिष्ट
कोषाध्यक्ष

भूपाल बस्नेत
सचिव

टसबहादुर श्रेष्ठ
अध्यक्ष

आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा

कुमार याक्सो
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

लक्ष्मीनारायण भट्टराई
लेखा विभाग प्रमुख

मनकुमार बेघा
लेखा सु.स.संयोजक

सि.ए. प्रदिप अर्याल
पि. अर्याल एण्ड एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
बिर्तामोड ४, झापा
नाफा नोक्सान विवरण
श्रावण १, २०८१ देखि आषाढ ३२, २०८२ सम्मको

रकम रूपैयाँमा

विवरण	नोट	आ.व.२०८१/२०८२	आ.व.२०८०/२०८१ (संशोधित)
ब्याज आम्दानी	४.२२	५५१,७७०,०२८.०३	५८०,४५६,४७३.४६
ब्याज खर्च	४.२३	२७८,८२४,७४९.४८	३२५,४५४,११५.३०
खुद ब्याज आम्दानी		२७२,९४५,२७८.५५	२५५,००२,३५८.१६
शूल्क तथा कमिशन आम्दानी	४.२४	२०,१११,८२७.१९	२४,५५७,००२.८७
शूल्क तथा कमिशन खर्च	४.२५	२२९,२५७.३४	२३०,९५२.६०
खुद शूल्क तथा कमिशन आम्दानी		१९,८८२,५६९.८५	२४,३२६,०५०.२७
खुद ब्याज, शुल्क तथा कमिशन आम्दानी		२९२,८२७,८४८.४०	२७९,३२८,४०८.४३
खुद व्यापार आम्दानी	४.२६	-	-
अन्य सन्चालन आम्दानी	४.२७	१,५४९,३८१.६५	७,०६९,५९०.१६
जम्मा सन्चालन आम्दानी		२९४,३७७,२३०.०५	२८६,३९७,९९८.५९
कर्जाको क्षति (प्रभार)/विपयर्य तथा अन्य हानी	४.२८	२७,३८०,९९६.३३	१७,४३६,०३३.४२
खूद सन्चालन आम्दानी		२६६,९९६,२३३.७२	२६८,९६१,९६५.१७
सन्चालन खर्च			
कर्मचारी खर्च	४.२९	१५८,४४१,८८७.८४	१४८,३८४,०९६.११
अन्य सन्चालन खर्च	४.३०	३०,५६४,९६२.४३	३४,७६८,१०८.३९
ह्रास कट्टि र परिशोधन खर्च	४.३१	११,३९७,६६४.६४	७,८९१,७१६.९०
सन्चालन नाफा		६६,५९१,७१८.८१	७७,९१८,०४३.७७
गैर संचालन आम्दानी	४.३२	६,७११,९०८.४१	७,३५९,८४०.६७
गैर संचालन खर्च	४.३३	-	-
आयकर अघिको नाफा		७३,३०३,६२७.२२	८५,२७७,८८४.४४
आयकर खर्च	४.७	३,५४८,३६७.१७	८,२३३,८६४.१२
चालू कर		४,०३१,३४५.७०	८,०६९,०४१.७८
स्थगन कर खर्च/(आम्दानी)		(४८२,९७८.५३)	१६४,८२२.३४
यस अवधिको नाफा		६९,७५५,२६०.०५	७७,०४४,०२०.३२

प्रति शेयर आम्दानी

आधारभुत प्रति शेयर आम्दानी (Basic EPS)		१२.४९	१४.८३
डाइलूटेड प्रति शेयर आम्दानी (Diluted EPS)		१२.४९	१४.८३

मुख लेखानीति तथा टिप्पणीहरू यस वित्तीय विवरणका अभिन्न अंग हुन्।

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

एकराज विष्ट
कोषाध्यक्ष

भूपाल बस्नेत
सचिव

टसबहादुर श्रेष्ठ
अध्यक्ष

आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा

कुमार याक्सो
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

लक्ष्मीनारायण भट्राई
लेखा विभाग प्रमुख

मनकुमार बेघा
लेखा सु.स.संयोजक

सि.ए. प्रदिप अर्याल
पि. अर्याल एण्ड एशोसिएट्स
चार्टड एकाउन्टेन्टस

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
बिर्तामोड ४, झापा
अन्य विस्तृत आम्दानीको विवरण
श्रावण १, २०८१ देखि आषाढ ३२, २०८२ सम्मको

रकम रूपैयाँमा

विवरण	नोट	आ.व.२०८१/२०८२	आ.व.२०८०/२०८१ (संशोधित)
यस वर्षको नाफा		६९,७५५,२६०.०५	७७,०४४,०२०.३२
आयकर पछिको अन्य विस्तृत आम्दानी		-	-
क) नाफा/(नोक्सान) मा पुनः वर्गीकरण नगरिने			
फेयर भ्यालुमा मुल्याङ्कन गरिएका इक्विटी उपकरणका लगानी बाट भएका नाफा/(नोक्सान)		-	-
पुनः मुल्याङ्कन बाट भएका नाफा/(नोक्सान)		-	-
परिभाषित लाभ योजनाबाट बिमाङ्कित नाफा/(नोक्सान)		-	-
माथि उल्लेख गरिएको बुँदाको आयकर		-	-
नाफा/(नोक्सान) मा पुनः वर्गीकरण नगरिने खुद अन्य विस्तृत आम्दानी		-	-
ख) नाफा/(नोक्सान) मा पुनः वर्गीकरण गरिएका वा गर्न लायक			
हेजिङ्गबाट भएको नगद प्रवाहको नाफा/(नोक्सान)		-	-
सटही नाफा/(नोक्सान) (विदेशी सञ्चालनको वित्तीय सम्पत्तिको रुपान्तरणमा भएको)		-	-
माथि उल्लेख गरिएको बुँदाको आयकर		-	-
नाफा/(नोक्सान) पुनः वर्गिकरण		-	-
नाफा/(नोक्सान) मा पुनः वर्गीकरण गरिएका वा गर्न लायक अन्य विस्तृत आम्दानी		-	-
ग) इक्विटी तरिकाबाट लेखाङ्कित सहायक निकायको अन्य विस्तृत आम्दानीको अंश		-	-
यस वर्षको आयकर पछिको अन्य विस्तृत आम्दानी		-	-
जम्मा विस्तृत आम्दानी		६९,७५५,२६०.०५	७७,०४४,०२०.३२

एकराज विष्ट
कोषाध्यक्ष

भूपाल बस्नेत
सचिव

टसबहादुर श्रेष्ठ
अध्यक्ष

आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा

कुमार याक्सो
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

लक्ष्मीनारायण भट्टराई
लेखा विभाग प्रमुख

मनकुमार बेघा
लेखा सु.स.संयोजक

सि.ए. प्रदिप अर्याल
पि. अर्याल एण्ड एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

बिर्तामोड ४, झापा

नगद प्रवाह विवरण

श्रावण १, २०८१ देखि आषाढ ३२, २०८२ सम्मको

रकम रुपैयाँमा

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)
कारोबार संचालनबाट नगद प्रवाह		
व्याज आम्दानी	५१९,२८०,९०५.७०	५७४,३८१,३०६.९७
शुल्क तथा कमिशन प्राप्ती	२०,१०२,५२९.१२	२४,५५७,००२.८७
अन्य सञ्चालन गतिविधिबाट प्राप्त	८,२६१,२९०.०६	१४,४२९,४३०.८३
व्याज खर्च	(२७८,८२४,७४९.४८)	(३२५,४५४,११५.३०)
नगद शूल्क तथा कमिशन खर्च	(२२९,२५७.३४)	(२३०,९५२.६०)
नगद कर्मचारी खर्च	(१५३,९१७,४११.००)	(१४८,३८४,०९६.११)
अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च	(१०५,०५३,१५८.६१)	(८५,४२३,६०९.०३)
सञ्चालन सम्पत्ति र दायित्वको घटबढ अघिको संचालक नगद प्रवाह	**९,६२०,१४८.४४**	**५३,८७४,९६७.६३**
सञ्चालन सम्बन्धी सम्पत्तिमा कमी/(वृद्धि)		
ऋण लगानी	(५३,६२२,१२०.७०)	(२५,६११,३४२.३२)
कर्मचारी ऋण लगानी	(३७५,७३६.१०)	३७१,४१८.१०
अन्य सम्पत्ति	९,०३४,६८६.३४	(९,२८०,५६४.१७)
सञ्चालन सम्बन्धी चालु दायित्वमा (कमी)/वृद्धि		
सदस्यबाट बचत र निक्षेप दायित्व	७०८,४४८,६८८.९९	६०२,५८८,६३०.४८
अन्य दायित्व	८,५३७,९२४.१६	७,७३६,००५.२५
आयकर अगाडिको कार्यगत गतिविधिबाट खुद नगद प्रवाह		
आयकर भुक्तानी	(२३,९२५,७९३.६१)	(८,२३३,८६४.१२)
कुल सञ्चालन गतिविधिबाट नगद प्रवाह	**६५७,७१७,७९७.५२**	**६२१,४८५,२५०.८४**
लगानी कारोबारमा नगद प्रवाह		
लगानी सम्पत्ति (खरिद)/बिक्री	(१८६,८००.००)	(२००.००)
स्थीर सम्पत्तिको खरिद(खरिद)/बिक्री	१५,४५८,६०२.१३	४९,७६२,९४७.४३
अमुर्त सम्पत्तिको बिक्रीबाट प्राप्त	९१२,०२८.३२	२०३,३३०.३०
गैर चालु सम्पत्ति (खरिद)/बिक्री	(१७,५५४,२२४.४१)	(३८,४०२,८९१.८१)
लाभांश तथा संरक्षण पुँजीकोष प्राप्ती	-	-
कुल लगानी गतिविधिको नगद प्रवाह	**(१,३७०,३९३.९६)**	**११,५६३,१८५.९२**
वित्तीय कारोबारमा नगद प्रवाह		
कर्जा सापटीबाट प्राप्त/(फिर्ता)	(५४६,८७१,४३५.३४)	(५०६,८२०,७०९.४४)
शेयर पुंजीबाट प्राप्त/(फिर्ता)	३९,१६२,३००.००	३१,३५४,०००.००
लाभांश भुक्तानी	-	-
कोषमा थप/(उपयोग)	(४४,४९७,७८२.०२)	(५३,५३७,११३.९५)
कुल वित्तीय गतिविधिबाट नगद प्रवाह	**(५५२,२०६,९१७.३६)**	**(५२९,००३,८२३.३९)**
नगद तथा नगद समानमा भएको खुद वृद्धि (कमी)	१०४,१४०,४८६.२०	१०४,०४४,६१३.३८
सुरु मौज्दात रहेको नगद तथा नगद समान	५७८,३०६,३२६.९०	४७४,२६१,७१३.५२
नगद तथा नगद समानमा विनिमय दरको उतार चढावको असर	-	-
नगद तथा नगद समानको अन्तिम मौज्दात	**६८२,४४६,८१३.१०**	**५७८,३०६,३२६.९०**

ख लेखानीति तथा टिप्पणीहरू यस वित्तीय विवरणका अभिन्न अंग हुन् ।

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

बिर्तामोड ४, झापा

इक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण

श्रावण १, २०८१ देखि आषाढ ३२, २०८२ सम्मको

रकम रुपैयाँमा

विवरण	शेयर पुँजी	साधारण जगेडा कोष	संरक्षित पुंजी फिर्ता कोष	सहकारी प्रवर्धन कोष	एन.एफ.आर.एस.समायोजन कोष	अन्य नियमनकारी कोषहरु	सञ्चित मुनाफा	जम्मा
श्रावण १, २०८० सालको मौज्दात	४३७,४०४,१००	१३३,८०१,६७१.६८	१८,३९८,८१०.५	६१४,१४०	-	९५,३८३,०५४.५६	१७,७७९,१८०	७०३,३८०,९५७.५
NFRS समायोजन बमोजिम समायोजन/पुनःस्थापना	-	-	-		१७,८२४,६६०.२५	-	-	१७,८२४,६६०.२५
श्रावण १, २०८० सालको मौज्दात (संशोधित)	४३७,४०४,१००	१३३,८०१,६७१.६८	१८,३९८,८१०.५	६१४,१४०	१७,८२४,६६०.२५	९५,३८३,०५४.५६	१७,७७९,१८०	७२१,२०५,६१७.७३
यस वर्षको विस्तृत आम्दानी आ.व २०८०/८१					-			
नाफा	-	-	-		-	-	७७,०४४,०२०	७७,०४४,०२०.३२
आयकर पश्चातको अन्य विस्तृत आम्दानी	-	-	-		-	-	-	-
फेयर भ्यालूमा मूल्याङ्कन गरिएका इक्विटी उपकरणका								
लगानी बाट भएका नाफा/(नोक्सान)	-	-	-			-	-	-
पुनः मूल्याङ्कन बाट भएका नाफा/(नोक्सान)	-	-	-			-	-	-
परिभाषित लाभ योजनाबाट विमाङ्कित नाफा/(नोक्सान)	-	-	-			-	-	-
कुल विस्तृत आम्दानी	-	-	-			-	७७,०४४,०२०	७७,०४४,०२०.३२
कोष बाँडफाँड	-	१८,३१९,९०२.५४	१३,७३९,९२६.९१	२७४,७९९	६,०७५,१६६.४९	४०,७८०,१५९.८४	(९४,८२३,२०१)	(१५,६३३,२४६.२५)
जगेडा कोषमा स्थानान्तरण	-	२,५४७,५७२.३८	-		-	-	-	२,५४७,५७२.३८
कोषबाट भुक्तानी	-	-	(१८,२५०,५१६.३६)	(६१४,१४०)	-	-	-	(१८,८६४,६५६.१८)
इक्विटीमा देखाईएको शेयरधनी सँगको कारोबार								-
शेयरमा परिवर्तन	८१,९७१,६००.००	-	-			-	-	८१,९७१,६००.००
अन्य कोषमा स्थानान्तरण	-	-	-			-	-	-
बाँकि शुरु मौज्दात	-	-	-	-	-	-	-	-
आषाढ २०८१ को अन्तिम समायोजित मौज्दात	५१९,३७५,७००.०	१५४,६६९,१४६.६०	१३,८८८,२२१.०४	२७४,७९९	२३,८९९,८२६.७४	१३६,१६३,२१४.४०	-	८४८,२७०,९०८

श्रावण १, २०८१ सालको मौज्दात	५१९,३७५,७००.०	१५४,६६९,१४६.६०	१३,८८८,२२१.०४	२७४,७९९	२३,८९९,८२६.७४	१३६,१६३,२१४.४०	–	८४८,२७०,९०८
समायोजन	–	–	–	–	–	–	–	–
कोषबाट भुक्तानी	–	४,३६२,५३५.८९	(१३,८८८,२२१.०)	(२७४,७९९)	(२,१९१,४१४.००)	(७१,९१७,३२७.८०)	–	(८३,९०९,२२६.१७)
समायोजित श्रावण १, २०८१ सालको मौज्दात	५१९,३७५,७००.०	१५९,०३१,६८२.४९	–	–	२१,७०८,४१२.७४	६४,२४५,८८६.६०	–	७६४,३६१,६८१.८३
यस वर्षको विस्तृत आम्दानी आ.व २०८१/८२								
नाफा	–	–	–			–	६९,७५५,२६०	६९,७५५,२६०.०५
आयकर पश्चातको अन्य विस्तृत आम्दानी	–	–	–			–	–	–
फेयर भ्यालूमा मूल्याङ्कन गरिएका इक्विटी उपकरणका								
लगानी बाट भएका नाफा/(नोक्सान)	–	–	–			–	–	–
पुनः मूल्याङ्न बाट भएका नाफा/(नोक्सान)	–	–	–			–	–	–
परिभाषित लाभ योजनाबाट विमाङ्कित नाफा/(नोक्सान)	–	–	–			–	–	–
कुल विस्तृत आम्दानी	–	–	–			–	६९,७५५,२६०	६९,७५५,२६०.०५
कोष बाँडफाँड	–	९,१९५,७८९.८०	६,८९६,८४२.३५	१३७,९३७	३२,४८९,१२२.३३	२१,०३५,५६८.७३	–	६९,७५५,२६०.०५
जगेडा कोषमा स्थानान्तरण	–	–	–	–		–	(६९,७५५,२६०)	(६९,७५५,२६०.०५)
इक्विटीमा देखाईएको शेयरधनी सँगको कारोबार								–
शेयरमा परिवर्तन	३९,१६२,३००.००	–	–			–	–	३९,१६२,३००.००
शेयर फिर्ता	–	–	–			–	–	–
शेयर धनीलाई नगद लाभांश वितरण	–	–	–			–	–	–
अन्य कोषमा स्थानान्तरण	–	–	–			–	–	–
अन्य	–	–	–			–	–	–
आषाढ २०८२ को अन्तिम मौज्दात	५५८,५३८,०००	१६८,२२७,४७२.२९	६,८९६,८४२.३५	१३७,९३७	५४,१९७,५३५.०७	८५,२८१,४५५.३३	–	८७३,२७९,२४१.८८

प्रमुख लेखानीति तथा टिप्पणीहरू यस वित्तीय विवरणका अभिन्न अंग हुन् ।

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा

एकराज विष्ट
कोषाध्यक्ष

भूपाल बस्नेत
सचिव

टसबहादुर श्रेष्ठ
अध्यक्ष

कुमार याक्सो
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

लक्ष्मीनारायण भट्टराई
लेखा विभाग प्रमुख

मनकुमार वेघा
लेखा सु.स.संयोजक

सि ए. प्रदिप अर्याल
पि. अर्याल एण्ड एसोसिएट्स
चार्टड एकाउन्टेन्ट्स

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
बिर्तामोड, न.पा.४,(झापा)

अन्य वैधानिक कोषहरु

श्रावण १, २०८१ देखि आषाढ ३२, २०८२ सम्मको

रकम(रु)

विवरण	शेयर लाभांश कोष	घाटापूर्ति कोष	सहकारी शिक्षा कोष	संस्थागत विकास कोष	स्थिरीकरण कोष	सदस्य उपचार कोष	जेष्ठनागरिक तथा छात्रबृद्धी कोष	स्थगनकर कोष	जम्मा
श्रावण १, २०८० सालको मौज्दात	२८,३१७,०५८.२०	१९,९४९,२२८.४९	६,०३८,७९६.२७	१२,२७५,५२०.७४	२,१७८,२३५.२५	१४,८६९,१७३.८६	११,४२१,३२४.९१	३३३,७१६.८६	९५,३८३,०५४.५६
नाफाबाट बाँडफाँड	२६,६१४,२३८.४२	२,०४७,२४९.११	४,०९४,४९८.२२	२,०४७,२४९.११	२,०४७,२४९.११	२,०४७,२४९.११	२,०४७,२४९.११	(१६४,८२२.३४)	४०,७८०,१५९.८
कोषमा सारिएको रकम	-	-	-	-	-	-	-		-
कोषबाट भुक्तानी	(२८,३१७,०५८.२०)	०.००	(५,६२२,५६८.४४)	(३५३,११८.२८)	(२,१७८,२३५.२५)	०.००	(७४९,०५०.००)	(०.००)	(३७,२२०,०३०.१५)
अन्य समायोजन	-	-	-	-					-
आषाढ २०८१ को अन्तिम मौज्दात	२६,६१४,२३८.४२	२१,९९६,४७७.६०	४,५१०,७२६.०५	१३,९६९,६५१.५७	२,०४७,२४९.१	१६,९१६,४२२.९७	१२,७१९,५२४.०२	१६८,८९४.५२	९८,९४३,१८४.२५
कोषबाट भुक्तानी (समायोजन)	(२६,६१४,२३८.४२)	०.००	(४,५०७,४५७.१३)	(६००,०००.००)	(२,०४७,२४९.१)	०.००	(९२८,३५३.००)	-	(३४,६९७,२९७.६५)
समायोजित आषाढ २०८१ को सुरु मौज्दात	-	२१,९९६,४७७.६०	३,२६८.९२	१३,३६९,६५१.५७	-	१६,९१६,४२२.९७	११,७९१,१७१.०२	१६८,८९४.५२	६४,२४५,८८६.६०
नाफाबाट बाँडफाँड	१३,३५९,१८३.६३	१,०२७,६२९.५१	२,०५५,२५९.०२	१,०२७,६२९.५१	१,०२७,६२९.५१	१,०२७,६२९.५१	१,०२७,६२९.५१	४८२,९७८.५३	२१,०३५,५६८.७३
कोषमा सारिएको रकम	-	-	-	-					-
अन्य समायोजन	-	-	-	-					-
आषाढ २०८२ को अन्तिम मौज्दात	१३,३५९,१८३.६३	२३,०२४,१०७.११	२,०५८,५२७.९४	१४,३९७,२८१.०८	१,०२७,६२९.५१	१७,९४४,०५२.५	१२,८१८,८००.५३	६५१,८७३.०५	८५,२८१,४५५.३३

आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा

एकराज बिष्ट कोषाध्यक्ष	भूपाल बस्नेत सचिव	टसबहादुर श्रेष्ठ अध्यक्ष	कुमार याक्सो प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	लक्ष्मीनारायण भट्टराई लेखा विभाग प्रमुख	मनकुमार बेघा लेखा सु.स.संयोजक	सि.ए. प्रदिप अर्याल मि. अर्याल एण्ड एसोसिएट्स चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

बिर्तामोड ४, झापा

नाफाको बाँडफाँड हिसाब

श्रावण १, २०८१ देखि आषाढ ३२, २०८२ सम्मको

रकम(रु)

विवरण	बाँडफाँड दर	आ.व.२०८१/२०८२	आ.व.२०८०/२०८१ समायोजित
यस आ.व.को नाफा/नोक्सान		६९,७५५,२६०.०५	७७,०४४,०२०.३२
परिभाषित लाभ योजनाबाट विमाङ्कित नाफा/(नोक्सान)		-	-
वास्तविक मुल्य नाफा		-	-
जम्मा		६९,७५५,२६०.०५	७७,०४४,०२०.३२
सञ्चित मुनाफा मौज्दात		-	-
स्थगित अनुदान		-	-
एन.एफ.आर.एस.समायोजन कोष		(३२,४८९,१२२.३३)	(६,०७५,१६६.४९)
स्थगनकर कोष		(४८२,९७८.५३)	१६४,८२२.३४
बाँड फाँड योग्य नाफा		३६,७८३,१५९.१९	७१,१३३,६७६.१७
साधारण जगेडा कोष	२५%	९,१९५,७८९.८०	१७,७८३,४१९.०४
साधारण जगेडा कोष पछिको रकम		२७,५८७,३६९.३९	५९,२६०,६०१.२८
संरक्षित पुँजी फिर्ता कोष	२५%	६,८९६,८४२.३५	१४,८१५,१५०.३२
सहकारी प्रवर्धन कोष	०.५०%	१३७,९३६.८५	२९६,३०३.०१
अन्य कोषहरुमा वितरण योग्य रकम		२०,५५२,५९०.२०	४४,१४९,१४७.९५
शेयर लाभांश कोष	६५%	१३,३५९,१८३.६३	२८,६९६,९४६.१७
घाटा पुर्ति कोष	५%	१,०२७,६२९.५१	२,२०७,४५७.४०
सहकारी शिक्षा कोष	१०%	२,०५५,२५९.०२	४,४१४,९१४.८०
संस्था विकाश कोष	५%	१,०२७,६२९.५१	२,२०७,४५७.४०
स्थिरीकरण कोष	५%	१,०२७,६२९.५१	२,२०७,४५७.४०
सदस्य उपचार कोष	५%	१,०२७,६२९.५१	२,२०७,४५७.४०
जेष्ठनागरिक तथा छात्रवृद्धी कोष	५%	१,०२७,६२९.५१	२,२०७,४५७.४०
जम्मा	१००%	-	-

एकराज विष्ट
कोषाध्यक्ष

भूपाल बस्नेत
सचिव

टसबहादुर श्रेष्ठ
अध्यक्ष

आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा

कुमार याक्सो
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

लक्ष्मीनारायण भट्टराई
लेखा विभाग प्रमुख

मनकुमार बेघा
लेखा सु.स.संयोजक

सि.ए. प्रदिप अर्याल
पि. अर्याल एण्ड एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

बिर्तामोड, न.पा.४,(झापा)

कोषमा भएको परिबर्तनको बिवरण

श्रावण १, २०८१ देखि आषाढ ३२, २०८२ सम्मको

सि नं.	कोषको बिवरण	शुरु मौज्दात	चालू आ.ब.मा भुक्तानी/प्राप्ती	बाँकी शुरु मौज्दात	चालू बर्षको थप	अन्तिम मौज्दात
१	साधारण जगेडा कोष	१५४,६६९,१४६.६०	४,३६२,५३५.८९	१५९,०३१,६८२.४९	९,१९५,७८९.८०	१६८,२२७,४७२.२९
२	संरक्षित पुंजी फिर्ता को	१३,८८८,२२१.०४	- १३,८८८,२२१.०४	-	६,८९६,८४२.३५	६,८९६,८४२.३५
३	सहकारी प्रवर्धन कोष	२७४,७९९.२२	- २७४,७९९.२२	-	१३७,९३६.८५	१३७,९३६.८५
४	शेयर लाभांश कोष	२६,६१४,२३८.४२	- २६,६१४,२३८.४२	-	१३,३५९,१८३.६३	१३,३५९,१८३.६३
५	घाटा पूर्ति कोष	२१,९९६,४७७.६०	०.००	२१,९९६,४७७.६०	१,०२७,६२९.५१	२३,०२४,१०७.११
६	सहकारी सदस्य शिक्षा कोष	४,५१०,७२६.०५	- ४,५०७,४५७.१३	३,२६८.९२	२,०५५,२५९.०२	२,०५८,५२७.९४
७	संस्था विकाश कोष	१३,९६९,६५१.५७	- ६००,०००.००	१३,३६९,६५१.५७	१,०२७,६२९.५१	१४,३९७,२८१.०८
८	स्थिरीकरण कोष	२,०४७,२४९.११	- २,०४७,२४९.११	-	१,०२७,६२९.५१	१,०२७,६२९.५१
९	सदस्य उपचार कोष	१६,९१६,४२२.९७	०.००	१६,९१६,४२२.९७	१,०२७,६२९.५१	१७,९४४,०५२.४८
१०	जेष्ठनागरिक तथा छात्रवृटी कोष	१२,७१९,५२४.०२	- ९२८,३५३.००	११,७९१,१७१.०२	१,०२७,६२९.५१	१२,८१८,८००.५३
११	स्थगनकर कोष	१६८,८९४.५२	-	१६८,८९४.५२	४८२,९७८.५३	६५१,८७३.०५
१२	एन.एफ.आर.एस.समायोजन कोष	२१,७०८,४१२.७४	-	२१,७०८,४१२.७४	३२,४८९,१२२.३३	५४,१९७,५३५.०७
	कुल जम्मा	२२३,०१२,२८६.७०	- ४४,४९७,७८२.०२	२२३,२७७,५६९.०९	९९,७५५,२६०.०५	३१४,७४१,२४१.८८

एकराज विष्ट
कोषाध्यक्ष

भूपाल बस्नेत
सचिव

टसबहादुर श्रेष्ठ
अध्यक्ष

आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा

कुमार याक्सो
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

लक्ष्मीनारायण भट्राई
लेखा विभाग प्रमुख

मनकुमार बेघा
लेखा सु.स.संयोजक

सि.ए. प्रदिप अर्याल
पि. अर्याल एण्ड एसोसिएट्स
चार्टड एकाउन्टेन्टस

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

बिर्तामोड ४, झापा

वित्तीय विवरण सम्बन्धी टिप्पणीहरू

रकम रूपैयाँमा

नगद तथा नगद समान — ४.१

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
नगद मौज्दात	-	-	-
बैंक मौज्दात	६२९,९३३,२४६.९२	३५१,६३१,२२७.९१	२८१,०५३,०२८.२७
अन्य	५२,५१३,५६६.२४	२२६,६७५,०९९.०५	१९३,२०८,६८५.२५
जम्मा	६८२,४४६,८१३.१६	५७८,३०६,३२६.९६	४७४,२६१,७१३.५२

नगद वा नगद समान भन्नाले आफूसँग भएको नगद मौज्दात, बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात, माग तथा अल्प सूचनामा प्राप्त हुने रकम र नगदमा रुपान्तरण हुने समयावधि तीन वा तीन महिना भन्दा कम समयमा परिपक्वता अवधि भएको अति तरल वित्तीय सम्पत्ति बुझिन्छ। सहकारीले अल्पकालिन प्रतिबद्धता पूरा गर्न प्रयोग गर्ने र वास्तविक मुल्य (Fair value) परिवर्तन हुन नगण्य जोखिम भएको वित्तीय सम्पत्ति नै नगद तथा नगद समान हो। वित्तीय अवस्थाको विवरणमा नगद र नगद समानलाई परिशोधित मूल्यमा राखिएको छ।

बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात — ४.२

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
आन्तरिक बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात	-	-	-
बाह्य बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात	-	-	-
घटाउने: प्रभारको लागि व्यवस्था	-	-	-
जम्मा	-	-	-

बैंक तथा वित्तीय संस्थासँगको प्लेसमेन्ट मौज्दातमा प्राप्ति मितिबाट तीन महिनाभन्दा बढीको परिपक्वता अवधि भएका स्वदेशी तथा विदेशी बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूसँगको प्लेसमेन्ट समावेश हुन्छ। रिपोर्टिङ मितिमा सहकारीको बैंक तथा वित्तीय संस्थासँग कुनै प्लेसमेन्ट छैन।

एकराज विष्ट
कोषाध्यक्ष

भूपाल बस्नेत
सचिव

टसबहादुर श्रेष्ठ
अध्यक्ष

आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा

कुमार याक्सो
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

लक्ष्मीनारायण भट्टराई
लेखा विभाग प्रमुख

मनकुमार बेघा
लेखा सु.स.संयोजक

सि.ए. प्रदिप अर्याल
पि. अर्याल एण्ड एसोसिएट्स
चार्टड एकाउन्टेन्ट्स

सदस्यहरुको ऋण लगानी

४.३

सहकारीले आफ्ना सदस्यहरुलाई विभिन्न कर्जा तथा अग्रिम सुविधाहरु प्रदान गर्दै आएको छ। यी सम्पत्तिहरू एक व्यापारिक मोडेल भित्र राखिएको छ जसको उद्देश्य वित्तीय सम्पत्तिहरू राख्नु हो जुन अनुबंधात्मक नगद प्रवाहहरू सङ्कलन गर्न हो जुन पूर्ण रूपमा मूल र ब्याजको भुक्तानी हो, पछि प्रभावकारी ब्याज दर (EIR) विधि प्रयोग गरी परिशोधित लागतमा मापन गरिन्छ, यदि कुनै प्रभावकारी ब्याज दर (EIR) को र प्रभार (Impairment) बाट उत्पन्न हुने घाटा, नाफा र नोक्सानको विवरणमा जनाईन्छ (recognised)।

सहकारीले ऋणको प्रभार (Impairment) मूल्याङ्कनको लागि वैकल्पिक विधि अपनाएको छ। तदनुसार, NFRS ९ अनुसार गणना गरिएको व्यक्तिगत र सामूहिक प्रभारको (Impairment) रकमलाई नेपाल राष्ट्र बैंकद्वारा पहिलो जारी निर्देशिका अन्तर्गत आवश्यक प्रभार (Impairment) प्रावधानसँग तुलना गरिन्छ , यी उपायहरूबाट प्राप्त हुने रकममध्ये जुन बढि हुन आउँछ त्यही रकम ऋण लागानीको लागि प्रभार (Impairment) रूपमा लिएको छ।

नेपाल राष्ट्र बैंकद्वारा जारी बैंक बचत तथा ऋणको कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाका लागि निर्देशन तथा मापदण्ड, २०८१ अनुसार निम्न उमेर म्याट्रिक्स प्रयोग गर्नको लागि प्रभार प्रदान गर्न आवश्यक छ।

विवरण	प्रभारको लागि प्रावधान
असल ऋण (भाखा ननाघेको भाखा नाघी ३ महिना व्यतीत नभएका)	१%
कमसल (३ देखि ६ महिनासम्म भाखा नाघेका)	२५%
शकास्पद ऋण (६ देखि १२ महिनासम्म भाखा नाघेका)	५०%
खराब ऋण (१२ महिनाभन्दा बढीले भाखा नाघेका)	१००%

सहकारीले NAS ३९ अनुसार "Incured Loss Model" प्रयोग गरेर समीक्षा अवधिको अन्त्यसम्म प्रभार हिसाब गरेको छ। सदस्यहरुलाई प्रदान गरिएको ऋण लागानी विवरण यस साथ प्रस्तुत गरिएको छन्।

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
व्यवसायिक कर्जा	२,५४६,९६९,३३२.२४	२,२८१,७००,७४३.०२	२,२१४,०२०,८२०.१४
सामुहिक कर्जा	६५०,४६०,१७५.०६	८९०,९२६,४९९.५३	९६०,९७६,६५७.४९
सवारी-साधन कर्जा	३,३६१,४०५.०७	३,८३३,१९०.३८	४,४०५,७१८.५०
उपचार कर्जा	५८३,४६९.२७	९६६,२६५.९२	१,०८५,३३२.५७
प्रकोप राहत कर्जा	१,७५६,९८१.७४	३,६०८,५२७.०९	५,६८६,३६४.००
सामाजिक कर्जा	-	४४,०१०.३६	५०,२०५.६३
बीमा कर्जा	२३१,८४९.१६	२१२,६४२.९०	२५२,१८४.६४
बचत कर्जा	१६८,०७५,०२०.०२	११६,६७४,४५९.४२	७९,१९९,४५१.९८
लघुवित्त कर्जा	४१२,८२२,१४७.२९	३८७,५३३,९७१.९०	३६६,४४३,९०७.०७
अन्य कर्जा	६२६,६०१.८६	-	२५६,१००.००
जम्मा	३,७८४,८८६,९८१.७१	३,६८५,५००,३१०.५२	३,६३२,३७६,७४२.०२
ब्याज प्राप्य	५६,३८८,९४९.०७	२३,८९९,८२६.७४	१७,८२४,६६०.२५
कुल ऋण लगानी	३,८४१,२७५,९३०.७८	३,७०९,४००,१३७.२६	३,६५०,२०१,४०२.२७
घटाउने : प्रभार व्यवस्था	९१,७८७,५०४.६०	७१,१३३,३७७.६८	६१,०५७,१८४.९२
जम्मा	३,७४९,४८८,४२६.१८	३,६३८,२६६,७५९.५८	३,५८९,१४४,२१७.३५

कर्जा सामान्यतया जग्गा तथा भवन, सदस्यहरुको व्यक्तिगत तथा सामूहिक जमानत, सहकारीमा रहेको मुद्दती निक्षेप लगायत विभिन्न धितोमा सुरक्षित गरिन्छ।

४.३.१ प्रभारको लागि व्यवस्था

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
नियामक आवश्यकताहरू अनुसारको प्रभार	९१,७८७,५०४.६०	७१,१३३,३७७.६८	६१,०५७,१८४.९२
NFRS ९/ NAS ३९ अनुसारको प्रभार	-	-	-
प्रभार व्यवस्था प्रदान गरिएको (माथिको मध्ये बढी)	**९१,७८७,५०४.६०**	**७१,१३३,३७७.६८**	**६१,०५७,१८४.९२**

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
श्रावण १ को मौज्दात	७१,१३३,३७७.६८	६१,०५७,१८४.९४	५९,२६१,४९८.६५
यस वर्षको प्रभार:			
यस वर्षको थप	२७,३८०,९९६.३३	१०,०७६,१९२.७५	१,७९५,६८६.२८
यस वर्ष असूली/विपयर्य	६,७२६,८६९.४१	-	-
अपलेखन		-	-
आषाढ अन्त्यको मौज्दात	९१,७८७,५०४.६०	७१,१३३,३७७.६८	६१,०५७,१८४.९४

४.३.२ नेपाल राष्ट्र बैंकद्वारा जारी निर्देशन अनुसार यस वर्षका ऋणहरुको उमेरद्वारा प्रभारको लागि व्यवस्था

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
उमेर अनुसार ऋणको प्रकार			
<u>सक्रिय ऋण</u>	३,७९७,९११,६५७.०२	-	-
असल ऋण (भाखा ननाघेका वा भाखा नाघी ३ महिना व्यतीत नभएका) (१%)	३,७९७,९११,६५७.०२	-	-
<u>निष्क्रिय ऋण</u>	१००,१९७,८३६.१९	-	-
कमसल ऋण (३ देखि ६ महिनासम्म भाखा नाघेका) (२५%)	३४,८८६,२४३.३५	-	-
शंकास्पद ऋण (६ देखि १२ महिनासम्म भाखा नाघेका) (५०%)	२५,३००,०६६.५१	-	-
खराब ऋण (१२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको) (१००%)	४०,०११,५२६.३३	-	-
जम्मा	७,६९६,०२१,१५०.२३		-
प्रभारको लागि व्यवस्था			
<u>सक्रिय ऋण</u>	३७,९७९,११६.५७	-	-
असल ऋण (भाखा ननाघेका वा भाखा नाघी ३ महिना व्यतीत नभएका) (१%)	३७,९७९,११६.५७	-	-
<u>निष्क्रिय ऋण</u>	५३,८०८,३८८.०३	-	-
कमसल ऋण (३ देखि ६ महिनासम्म भाखा नाघेका) (२५%)	१,१४६,८२८.४४	-	-
शंकास्पद ऋण (६ देखि १२ महिनासम्म भाखा नाघेका) (५०%)	१२,६५०,०३३.२६	-	-
खराब ऋण (१२ महिना भन्दा बढी भाखा नाघेको) (१००%)	४०,०११,५२६.३३	-	-
प्रभारको लागि व्यवस्था	९१,७८७,५०४.६०	-	-

एकराज विष्ट
कोषाध्यक्ष

भूपाल बस्नेत
सचिव

टसबहादुर श्रेष्ठ
अध्यक्ष

आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा

कुमार याक्सो
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

लक्ष्मीनारायण भट्टराई
लेखा विभाग प्रमुख

मनकुमार बेघा
लेखा सु.स.संयोजक

सि.ए. प्रदिप अर्याल
पि. अर्याल एण्ड एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

कर्मचारीको ऋण लगानी

४.४

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
कर्मचारीहरूलाई ऋण (कुल पाउनुपर्ने)	८२,९२३,५८१.९१	८२,५४७,८४५.८१	८२,९१९,२६३.९१
वास्तविक मुल्य समायोजन (ब्याजको सहुलियत दरसँग सम्बन्ति	-	-	-
कर्मचारीहरूलाई ऋणको परिशोधित लागत	**८२,९२३,५८१.९१**	**८२,५४७,८४५.८१**	**८२,९१९,२६३.९१**

कर्मचारीहरूलाई दिइने ऋण यस सहकारीको नीति अनुसार हुन्छ । हाल यस्ता ऋणहरू बजारको तुलनामा सहुलियत दरमा कर्मचारीहरूलाई प्रदान गरिएको छैन ।

वित्तीय लगानी हिसाब

४.५

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
परिशोधित लागत मा मापन गरिएको इक्विटीमा लगानी	-	-	-
FVTOCI मा मापन गरिएको इक्विटीमा लगानी	९,५८९,२००.००	९,४०२,४००.००	९,४०२,२००.००
Total	**९,५८९,२००.००**	**९,४०२,४००.००**	**९,४०२,२००.००**

सहकारीले शेयरमा गरको लगानी अन्य विष्तृत आम्दानी मार्फत उचित मूल्य (Fair Value) मा गरिन्छ । सुचिकृत नगरिएको इक्विटी धितोपत्र तथा शेयरहरूमा गरिएको लगानीको मूल्याङ्कन अंकित मूल्य (Face Value) मा गरिन्छ । सहकारीले केही संस्थाहरूको इक्विटी उपकरणहरूमा लगानी गरेको छ जुन व्यापारको लागि होइन तर दीर्घकालीन रणनीतिक लगानीको रूपमा राखिएको छ । सहकारीले अन्य विस्तृत आय (OCI) मार्फत उपकरणको वास्तविक मुल्यमा परिवर्तनहरू अन्य विस्तृत आम्दानी (FVTOCI) मार्फत वास्तविक मुल्यमा मापन गर्न अपरिवर्तनीय चुनाव गरेको छ ।

४.५.१: FVTOCI मा मापन गरिएको इक्विटीमा लगानी

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
इक्विटी उपकरणहरू			
सुचिकृत धितोपत्रहरू	-	-	-
सुचिकृत नभएका धितोपत्रहरू	९,५८९,२००.००	९,४०२,४००.००	९,४०२,२००.००
जम्मा	९,५८९,२००.००	९,४०२,४००.००	९,४०२,२००.००

४.५.३. इक्विटीमा लगानी सम्बन्धी जानकारी

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
सुचिकृत नभएकामा लगानी			
राष्ट्रिय सहकारी बैंक लिमिटेड	३,५४०,०००.००	३,५४०,०००.००	३,५४०,०००.००
झापा जिल्ला सहकारी संघ	३,०००,०००.००	२,८११,५००.००	२,८११,५००.००
जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लिमिटेड	१०,०००.००	१०,०००.००	१०,०००.००
नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रीय सहकारी संघ लि.	२,५३७,४००.००	२,५३७,४००.००	२,५३७,४००.००
नेपाल बहुद्देशीय सहकारी संस्था लिमिटेड	१,८००.००	३,३००.००	३,३००.००
पाथीभरा एग्रो प्रा.लि.	५००,०००.००	५००,०००.००	५००,०००.००
कर्णाली बेलटार मिल लगानी (खुद)	-	४,९३२,८१४.७८	
जम्मा	९,५८९,२००.००	१४,३३५,०१४.७८	९,४०२,२००.००

चालु कर सम्पत्ति ४.६

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
चालु कर सम्पत्ति			
यस वर्षको आयकर सम्पति	८,१२४,६३७.६८	११,०८९,५०८.६९	५,०६३,३४७.५६
पूर्व अवधिको कर सम्पत्ति	-	-	८१३,१८८.२०
चालु कर दायित्व			
यस वर्षको आयकर दायित्व	४,०३१,३४५.७०	८,०६९,०४१.७८	४,०६७,३९६.५३
पूर्व अवधिको कर दायित्व	-	-	-
जम्मा	४,०९३,२९१.९७	३,०२०,४६६.९१	१,८०९,१३९.२२

बिक्रिको लागि राखिएको गैर चालु सम्पत्ति ४.७

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
यस वर्षको सुरुवातको मौज्दात	३८,४०२,८९१.८१	-	-
यस वर्षको थप/(निसर्ग)	१७,५५४,२२४.४१	३८,४०२,८९१.८१	-
समायोजन	-	-	-
जम्मा	५५,९५७,११६.२२	३८,४०२,८९१.८१	-

बिक्रिको लागि राखिएको गैर चालु सम्पत्ति सम्पति तथा उपकरणमा समावेश भएका बाहेकका जग्गा र/वा भवन हुन्। सहकारीले सामान्यतया आफ्ना सदस्यहरूलाई जग्गा र/वा भवनको धितोमा ऋण प्रदान गर्दछ। ऋण चुक्ता नभएको अवस्थामा ऋण असुलीको लागि त्यस्ता सम्पत्तिहरू लिलामी मार्फत बिक्रीको लागि राखिन्छन्। कहिलेकाहीं, सम्पत्तिहरू त्यसरी प्राप्त नहुन सक्छन्। त्यस्तो अवस्थामा सहकारीले प्रचलित कानून अनुसार सम्पत्तिहरूको स्वामित्व ग्रहण गर्दछ। त्यस्ता सम्पत्तिहरू सामान्यतया बिक्रीको लागि राखिन्छन्, प्रयोगको लागि होइन र बिक्रिको लागि राखिएको गैर चालु सम्पत्तिको रूपमा वर्गीकृत गरिन्छ।

सहकारीले गैर-चालु सम्पत्तिहरूलाई यसको वहन रकम र वास्तविक मूल्यमा बिक्री लागत घटाई आएको रकम मध्ये जुन कम हुन्छ त्यसमा मापन गर्दछ। यी सम्पत्तिहरू बारम्बार सम्पत्ति लेनदेन नभएका क्षेत्रहरूमा अवस्थित छन्। त्यसैले, सम्पत्तिहरूको वास्तविक मूल्य विश्वसनीय रूपमा मापन गर्न नसकिने भएकोले, बिक्रिको लागि राखिएको गैर चालु सम्पत्तिलाई वास्तविक मुल्य धेरै मानी लागतमा मापन गरिएको छ।

लागत (नोट ४.७.१ हेर्नुहोला)	खरिद मिति	क्षेत्रफल	लागत
~~नितांमोड, वडा नम्बर ४ मा (कित्ता नं. १००७) को जग्गा~~			-
कित्ता नं.			-
कित्ता नं.			
जम्मा			-

			आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा
एकराज विष्ट कोषाध्यक्ष	भूपाल बस्नेत सचिव	टसबहादुर श्रेष्ठ अध्यक्ष	
कुमार याक्सो प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	लक्ष्मीनारायण भट्टराई लेखा विभाग प्रमुख	मनकुमार बेघा लेखा सु.स.संयोजक	सि.ए. प्रदिप अर्याल पि. अर्याल एण्ड एसोसिएट्स चार्टड एकाउन्टेन्ट्स

४.७.१.बिक्रिको लागि राखिएको गैर चालु सम्पत्ति

४.७.१

क्र.स	बिवरण	खरिद मिति	कित्ता नं.	क्षेत्रफल	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)
१	आशा गणेश	७६/०८/२०	८९५	१,६०८.४७	५५८,३०५.००	५५८,३०५.००
२	महंगी कुमारी महत्तो	२०७९/०१/२४	१,२०७	८७९५.८४	८८०,०००.००	८८०,०००.००
३	चन्द्र कुमारी खड्का	२०७९/०३/३०	८९८	५११.८१		६,०४४,००७.७३
			३८३४			
			३८३७			
			३८३९		६,०४४,००७.७३	
४	कोपिला कार्की	२०७९/०३/३०	२,४७७	३,८१९.१८		९७२,२१४.२७
					९७२,२१४.२७	
५	पर्शुराम पोखेल	७९/०३/३०	१७२९२	१२०.२४		४,१६८,०००.०
			२३४२			
			१७४३			
			२३४६			
			२३४८			
			१७४८		४,१६८,०००.००	
६	कुमारी मगर	२०७९/०३/३०	९३२	४,२४६.९२		१,२५१,०६२.६६
			९८६		१,२५१,०६२.६६	
७	संगिता कट्टेल	२०७९/०९/२९	६८८	८४.६५	६,६६३,०९५.५५	६,६६३,०९५.५५
८	पूर्ण कुमारी योङ्हाङ्ग	२०७९/०९/२९	४५५	१३९६.८५	५५६,८७५.५४	५५६,८७५.५४
९	टिकाराम सुवेदी	२०७९/०९/२९	३,५७६	३२४.००	२,२६०,९७०.६९	२,२६०,९७०.६९
१०	पुकार कार्की	२०७९/०९/२९	३७९	३३८.५८	५,५८१,०००.००	५,५८१,०००.००
११	हरी कुमार दियाली	८०/०१/१३	३११	३,८०९.५४	२,५७१,७३३.६४	२,५७१,७३३.६४
१२	भिम मल्लाह	२०७९/१०/२२	२७	२,८२७.५२	१,२२८,५८६.०३	१,२२८,५८६.०३
१३	नर माया लिम्बु	८०/०६/२६	९९८	६७७.२६	४,४५२,५३५.७०	-
			९९७			
		८२/०३/२८	६३३८	३,८०९.५४		-
			६३३६			
१४	मन बहादुर बेगा		६३३७		१७,७८०,०८२.६९	
		८२/०३/२८	५९५	२,८२७.५२		-
			५९३			
१५	दामेदर प्रसाद गैरापिप्ली	२०८२/०३/३२	४२९	६७७.२६	९८८६४६.७२	
	जम्मा				५५,९५७,११६.२२	३२,७३५,८५१.११
	गैर बैंकिङ् संपत्ति मा नोक्सानी व्यवस्था				-	-
	खुद संपत्ति				५५,९५७,११६.२२	३२,७३५,८५१.११

एकराज विष्ट
कोषाध्यक्ष

भूपाल बस्नेत
सचिव

टसबहादुर श्रेष्ठ
अध्यक्ष

आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा

कुमार याक्सो
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

लक्ष्मीनारायण भट्टराई
लेखा विभाग प्रमुख

मनकुमार बेघा
लेखा सु.स.संयोजक

सि.ए. प्रदिप अर्याल
पि. अर्याल एण्ड एसोसिएट्स
चार्टड एकाउन्टेन्ट्स

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
बिर्तामोड ४, झापा
वित्तीय विवरण सम्बन्धी टिप्पणीहरू
श्रावण १, २०८१ देखि आषाढ ३२, २०८२ सम्मको

सम्पत्ति तथा उपकरण ४.८

विवरण	जग्गा	भवन	कार्यालय उपकरण फर्निचर तथा	परिवहन साधन	मेसिनरि, औजार तथा	जम्मा
परल मोल						
१ श्रावण २०८० को मौज्दात	७९,२८४,७४०.००	१०,९३६,८००.९०	५१,१९६,०३४.५८	२,९९४.९२	१,५२९,२१३.५८	१४२,९४९,७८३.९८
NFRS का समायोजनहरू	-	-	-	-	-	-
१ श्रावण २०८० को मौज्दात (संशोधित)	७९,२८४,७४०.००	१०,९३६,८००.९०	५१,१९६,०३४.५८	२,९९४.९२	१,५२९,२१३.५८	१४२,९४९,७८३.९८
यस वर्ष थप:			४,६९२,८२६.९६		७,५००.००	
थप	-	-	-	-	-	-
यस वर्षको बिक्री	-	-	-	-	-	-
समायोजन र पुनःमुल्याङ्कन	-	-	-	-	-	-
आषाढ मसान्त २०८१ को मौज्दात	७९,२८४,७४०.००	१०,९३६,८००.९०	५५,८८८,८६१.५४	२,९९४.९२	१,५३६,७१३.५८	१४२,९४९,७८३.९८
यस वर्ष थप:						
थप	-	-	१,७८३,११०.६३	-	-	१,७८३,११०.६३
पुंजीकृत	-	-	-	-	-	-
यस वर्षको बिक्री	-	-	(२९१,२२६.५७)	-	-	(२९१,२२६.५७)
समायोजन र पुनःमुल्याङ्कन	-		-			-
आषाढ मसान्त २०८२ को मौज्दात	७९,२८४,७४०.००	१०,९३६,८००.९०	५७,३८०,७४५.६०	२,९९४.९२	१,५३६,७१३.५८	१४४,४४१,६६८.०४
ह्रासकट्टी तथा क्षयिकरण						
१ श्रावण २०८० को मौज्दात	-	-	-	-	-	-
यस वर्षको ह्रासकट्टी	-	१,९५१,४२१.८९	३०,५५०,१४२.२२	२,९९४.९२	७१४,००४.६६	३३,२१८,५६३.६९
यस वर्षको क्षयिकरण	-	-	-	-	-	-
आषाढ मसान्त २०८१ को मौज्दात	-	१,९५१,४२१.८९	३०,५५०,१४२.२२	२,९९४.९२	७१४,००४.६६	३३,२१८,५६३.६९
यस वर्षको ह्रासकट्टी	-	४४४,२४१.६९	६,०७०,५७७.४९	-	२२६,३६०.४८	६,७४१,१७९.६६
बिक्री	-	-	-	-	-	-
यस वर्षको क्षयिकरण	-	-	-	-	-	-
आषाढ मसान्त २०८१ को मौज्दात	-	२,३९५,६६३.५८	३६,६२०,७१९.७१	२,९९४.९२	९४०,३६५.१४	३९,९५९,७४३.३५
खुद किताबी मुल्य						
आषाढ मसान्त २०८० को मौज्दात	७९,२८४,७४०.००	१०,९३६,८००.९०	५१,१९६,०३४.५८	२,९९४.९२	१,५२९,२१३.५८	१४२,९४९,७८३.९८
आषाढ मसान्त २०८१ को मौज्दात	७९,२८४,७४०.००	८,९८५,३७९.०१	२५,३३८,७१९.३२	-	८२२,७०८.९२	११४,४३१,५४७.२५
आषाढ मसान्त २०८२ को मौज्दात	७९,२८४,७४०.००	८,५४१,१३७.३२	२०,७६०,०२५.८९	-	५९६,३४८.४४	१०९,१८२,२५१.६५

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

बिर्तामोड, न.पा.४,(झापा)

४.८.१. जाग्गा जमिनको बिवरण — ४.८.१

२०८२ साल आषाढ मसान्त सम्मको

क.स	सम्पति रहेको स्थान	खरिद मिति	कित्ता नं.	क्षेत्रफल	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)
१	कर्णाली बचत तथा ऋण स.स.लि.	२०७३/०३/२६	२२३.००	२०३.१८	१,०००,०००.००	१,०००,०००.००
२		२०७७/०६/२९	२७३.००	८४६.५८	३२,५००,०००.००	३२,५००,०००.००
३		२०७७/०६/२९	६०४ २६९	५०७.९३ ३३८.६३	१५,३००,०००.००	१५,३००,०००.००
४		२०७७/११/०१	१९४.००	४१०.५६	२८,४७९,७४०.००	२८,४७९,७४०.००
६		२०७८/०७/२५	१,९४८.००	६३.४९	७५७,०००.००	७५७,०००.००
७			२,७१४.००	३३८.५८	-	-
८		२०७८/०१/११	४,९६२.००	३७२.४९	१,२४८,०००.००	१,२४८,०००.००
	जम्मा				७९,२८४,७४०.००	७९,२८४,७४०.००

एकराज विष्ट
कोषाध्यक्ष

भूपाल बस्नेत
सचिव

टसबहादुर श्रेष्ठ
अध्यक्ष

आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा

कुमार याक्सो
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

लक्ष्मीनारायण भट्टराई
लेखा विभाग प्रमुख

मनकुमार बेघा
लेखा सु.स.संयोजक

सि.ए. प्रदिप अर्याल
पि. अर्याल एण्ड एसोसिएट्स
चार्टड एकाउन्टेन्ट्स

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

बिर्तामोड ४, झापा

वित्तीय विवरण सम्बन्धी टिप्पणीहरू

श्रावण १, २०८१ देखि आषाढ ३२, २०८२ सम्मको

सम्पत्ति प्रयोग गर्ने अधिकार ४.९

सम्पत्ति प्रयोग गर्ने अधिकार

विवरण	भवन	जम्मा
परल मोल	–	
यस वर्ष थप:	४०,४२४,१७४.३९	४०,४२४,१७४.३९
समापन		
समायोजन र पून:मुल्याङ्कन		
आषाढ मसान्त २०८२ को मौज्दात	४०,४२४,१७४.३९	४०,४२४,१७४.३९
ह्रासकट्टी तथा क्षयीकरण		
१ श्रावण २०८१ को मौज्दात	–	–
यस वर्षको ह्रासकट्टी	४,४९१,५७४.९३	४,४९१,५७४.९३
यस वर्षको क्षयीकरण	–	–
समायोजन	–	–
आषाढ मसान्त २०८१ को मौज्दात	४,४९१,५७४.९३	४,४९१,५७४.९३
आषाढ मसान्त २०८२ को मौज्दात	३५,९३२,५९९.४६	३५,९३२,५९९.४६
	–	–

सहकारीले आफ्नो शाखा कार्यालय भाडामा लिएको छ । भाडा सम्झौताहरू सहकारीले यसको शाखा कार्यालयहरूको लागि भाडामा लिएको भवन परिसरसँग सम्बन्धित छन् । आर्थिक वर्ष २०८१-८२ मा सहकारीको कुल ३९ परिसर भाडामा थियो । कुनै पनि भाडा सम्झौताले भाडा अवधिको अन्त्यमा खरिद विकल्प प्रदान गर्दैन र खरिद विकल्प समावेश गर्दैन ।

सहकारीले वर्षभरि निम्नानुसार परिमार्जित अग्रणी दृष्टिकोण (Prospective approach) प्रयोग गरेर एन्.एफ्.आर.एस् १६ पट्टाहरू (NFRS 16 Leases) लागू गऱ्यो ।

एकराज विष्ट
कोषाध्यक्ष

भूपाल बस्नेत
सचिव

टसबहादुर श्रेष्ठ
अध्यक्ष

आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा

कुमार याक्सो
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

लक्ष्मीनारायण भट्टराई
लेखा विभाग प्रमुख

मनकुमार बेघा
लेखा सु.स.संयोजक

सि.ए. प्रदिप अर्याल
पि. अर्याल एण्ड एसोसिएट्स
चार्टड एकाउन्टेन्ट्स

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
बिर्तामोड ४, झापा
वित्तीय विवरण सम्बन्धी टिप्पणीहरू
श्रावण १, २०८१ देखि आषाढ ३२, २०८२ सम्मको

ख्याती तथा अमूर्त सम्पत्ति ४.१०

विवरण	स्वफटवेयर		अन्य	जम्मा
	खरिद	विकासित		
परल मोल				
१ श्रावण २०८० को मौज्दात	२,५९०,७१२.२९	-	-	२,५९०,७१२.२९
यस वर्ष थप:				
थप	-	-	-	-
पुंजीकृत	-	-	-	-
यस वर्षको विक्री	-	-	-	-
समायोजन	-	-	-	-
आषाढ मसान्त २०८१ को मौज्दात	**२,५९०,७१२.२९**	**-**	**-**	**२,५९०,७१२.२९**
यस वर्ष थप:				
थप	-		-	-
पुंजीकृत	-		-	-
यस वर्षको विक्री	-		-	-
समायोजन	-		-	-
आषाढ मसान्त २०८२ को मौज्दात	**२,५९०,७१२.२९**	**-**	**-**	**२,५९०,७१२.२९**
परिशोधन र क्षयिकरण				
१ श्रावण २०८० को मौज्दात	७६७,३७०.३०	-	-	७६७,३७०.३०
वर्षको लागि परिशोधन शुल्क	-	-	-	-
यस वर्षको लागि क्षयिकरण	२०३,३३०.३०	-	-	२०३,३३०.३०
यस वर्षको विक्री	-	-	-	-
समायोजन	-	-	-	-
आषाढ मसान्त २०८१ को मौज्दात	**९७०,७००.६०**	**-**	**-**	**९७०,७००.६०**
यस वर्षको लागि क्षयिकरण				-
वर्षको लागि परिशोधन शुल्क	१६४,९१०.०५	-		१६४,९१०.०५
यस वर्षको विक्री	-	-		-
समायोजन	-	-		-
आषाढ मसान्त २०८२ को मौज्दात	**१,१३५,६१०.६५**	**-**	**-**	**१,१३५,६१०.६५**
खुद किताबी मुल्य				
आषाढ मसान्त २०८० को मौज्दात	**१,८२३,३४१.९९**	**-**	**-**	**१,८२३,३४१.९९**
आषाढ मसान्त २०८१ को मौज्दात	**१,६२०,०११.६९**	**-**	**-**	**१,६२०,०११.६९**
आषाढ मसान्त २०८२ को मौज्दात	**१,४५५,१०१.६४**	**-**	**-**	**१,४५५,१०१.६४**

स्थगित कर १० % (आर्थिक वर्ष २०८०-८१: १० %) को प्रभावकारी कर दर (Effective Income Tax Rate) प्रयोग गरेर अस्थायी भिन्नताहरूमा गणना गरिन्छ। स्थगित कर सम्पत्तिहरूलाई सबै कर घाटा र अन्य अस्थायी भिन्नताहरूको सन्दर्भमा पहिचान गरिएको छ जसले गर्दा स्थगित कर सम्पत्तिहरू लेखाङ्कन गरिन्छ जहाँ व्यवस्थापनलाई विश्वास छ कि यी सम्पत्तिहरू पुनः प्राप्ति हुने सम्भावना छ।

यस वर्षको थप/(निसर्ग)	३१ आषाढ २०८२ सम्मको	३१ आषाढ २०८१ सम्मको	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
स्थगित कर सम्पत्ति खुदको हिसाब मिलान			-
१ श्रावणको सुरु मौज्दात	१६८,८९४.५२	३३३,७१६.८६	३३३,७१६.८६
नाफा वा नोक्सानमा लेखाङ्कन गरिएको यस वर्षको कर आम्दानी/(खर्च)	४८२,९७८.५३	(१६४,८२२.३४)	-
अन्य विस्तृत आयमा मा लेखाङ्कन गरिएको यस वर्षको कर आम्दानी/(खर्च)	-	-	-
आषाढ ३१ को अन्तिम मौज्दात	**६५१,८७३.०५**	**१६८,८९४.५२**	**३३३,७१६.८६**

अन्य सम्पत्ति ४.१२

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
छापा र स्टेशनरी	१,७८५,५८८.९०	३,४६४,६०८.५०	१,४२२,८१२.२०
प्राप्य वस्तुहरू	१,७१४,३८५.७७	५,९५३,३८९.२८	५१०,३८२.००
डिजिटल वालेट	-	१,०४८,९१४.८५	३५९,२११.७५
रेमिट्यान्स प्राप्य	१,३१९,१२५.४४	१,१४८,६०२.३३	१,१३३,५६९.८८
सुरक्षण निक्षेप	१,०९२,४८८.९४	३१५,७४९.७१	२८७,२९१.४९
कमिशनबाट प्राप्य	-	२५,७९०.०९	३०,४५९.५९
विविध आसामी	६०,०००.००	३.००	-
अन्य सम्पत्तिहरू	-	२०,७२७.९८	-
जम्मा	**५,९७१,५८९.०५**	**११,९७७,७८५.७४**	**३,७४३,७२६.९१**

सदस्यबाट बचत र निक्षेप दायित्व ४.१३

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
दैनिक साधारण बचत	१३,०५४,९२८.१९	३८२,७८१,६४१.७३	३०४,६५३,५२८.५४
कमिक बचत	४५१,३६७,०४९.८६	२३६,९८४,०८८.८९	९६०,२८०,४९९.८३
बाल तथा शिक्षा बचत	२१,७६२,३३७.४१	६९,५०४,८०२.९९	५३,००२,७०७.८५
आवधिक बचत	२,०७८,७९२,०६६.५७	४५८,२०७,९३०.५१	२९८,३९९,३७४.५४
सामुहिक बचत	१३४,७६१,२०६.७५	१२२,५४८,६७०.७२	११५,१४३,१२०.७७
व्यक्तिगत बचत	४१,१९४,१५३.२१	३४,५०१,८६८.२१	३०,७२६,३०५.५८
उपकार बचत	१०,३१४,१७७.११	९,६१३,७५६.०४	९,३१७,३८३.१०
पेन्सन बचत	२४७,१२३,५३८.२२	१,२८४,८२६,६९२.१०	२१५,७४६,९०४.४४
केन्द्र कोष बचत	९०,०७३,९६९.८३	८९,३८४,७०६.९६	९३,१३८,५६९.११
अन्य बचत	३५३,३३६,८८३.०५	५२,८७८,२७८.१७	५९,०७२,३१२.५७
बीमा बचत	८४,४४४.०७	१३६,६२०.६४	२३४,७४३.९७
उपदान बचत	५०,१२३,३२९.००	४२,४४५,१२८.३१	३४,०२९,३८८.४९
दैनिक, कमिक तथा लघु बचत	-	८९,४१८.५१	१०,८०१,१०२.०८
महिला तथा चाडपर्व बचत	३९,२२४.१०	३०,३००.७८	११३,४९४.४८
जेष्ठ नागरिक बचत	६,८१५,४९१.७३	४,४६०,२०५.५५	१,१४६,०४४.२८
जम्मा	**३,४९६,८४२,७९९.१०**	**२,७८८,३९४,११०.११**	**२,१८५,८०५,४७९.६३**

कर्जा सापटी

४.१४

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
स्वदेशी ऋण	९९,३७१,४२०.०८	६४६,२४२,८५५.४२	१,१५३,०६३,५६४.८६
विदेशी ऋण	-	-	-
अन्य ऋण	-	-	-
जम्मा	९९,३७१,४२०.०८	६४६,२४२,८५५.४२	१,१५३,०६३,५६४.८६

ऋण भनेको निश्चित वा निर्धारणयोग्य भुक्तानीहरू सहितको सहकार्यद्वारा स्वीकृत वित्तीय दायित्व हो । प्रारम्भिक लेखाङ्कन पछि, यी वित्तीय उपकरणहरूलाई प्रभावकारी ब्याज दर प्रयोग गरेर परिशोधित लागतमा मापन गरिन्छ। यी ऋणहरू स्वदेशी इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाहरूबाट हुन्।

सहकारीले विभिन्न बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूबाट ऋण प्राप्त गरेको छ जसको बारेमा यहाँ उल्लेख गरिएको छ :

विवरण	प्रभावकारी ब्याज दर	अवधि	रकम
साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड	५.७१%	–	५०,०००,०००.००
फर्स्ट माइक्रो फाइनान्स लि.	९.१६%	–	३८,९२८,५७१.४१
राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि.	८.५३%	–	१०,४४२,८४८.६७
अन्य	%	–	-
जम्मा			९९,३७१,४२०.०८

कर्मचारी लाभहरूकोलागि प्रावधान

४.१५

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
कर्मचारीहरूको लागि दायित्वहरू परिभाषित लाभ दायित्वहरू	१०,६२१,८५६.००	८,२४२,९४४.००	६,३७१,६८७.००
अन्य दीर्घकालीन कर्मचारी लाभ दायित्वहरू	-	-	-
जम्मा	१०,६२१,८५६.००	८,२४२,९४४.००	६,३७१,६८७.००

पट्टा दायित्व

४.१६

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
घर बहाल पट्टा दायित्व	३५,१०१,२४२.९६	-	-
अन्य	-	-	-
जम्मा	३५,१०१,२४२.९६	-	-

बोनस ऐन, २०३० को वैधानिक आवश्यकता अनुसार कर्मचारी बोनसको व्यवस्था सिर्जना गरिएको छ।

एकराज विष्ट
कोषाध्यक्ष

भूपाल बस्नेत
सचिव

टसबहादुर श्रेष्ठ
अध्यक्ष

आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा

कुमार याक्सो
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

लक्ष्मीनारायण भट्राई
लेखा विभाग प्रमुख

मनकुमार बेघा
लेखा सु.स.संयोजक

सि.ए. प्रदिप अर्याल
पि. अर्याल एण्ड एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

स्थगन कर दायित्व ४.१७

स्थगित कर १०% (आर्थिक वर्ष २०८०-८१: १०%) को कर दर प्रयोग गरेर अस्थायी भिन्नताहरूमा गणना गरिन्छ। स्थगित कर सम्पत्तिहरूलाई सबै कर घाटा र अन्य अस्थायी भिन्नताहरूको सन्दर्भमा पहिचान गरिएको छ जसले गर्दा स्थगित कर सम्पत्तिहरू लेखाङ्कन गरिन्छ जहाँ व्यवस्थापनलाई विश्वास छ कि यी सम्पत्तिहरू पुन: प्राप्ति हुने सम्भावना छ।

विवरण	३१ आषाढ २०८२ सम्मको	३१ आषाढ २०८१ सम्मको	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
स्थगित कर सम्पत्ति खुदको हिसाब मिलान			
१ श्रावणको सुरु मौज्दात	-	-	
नाफा वा नोक्सानमा लेखाङ्कन गरिएको यस वर्षको कर आम्दानी/(खर्च)	-	-	
अन्य विस्तृत आयमा मा लेखाङ्कन गरिएको यस वर्षको कर आम्दानी/(खर्च)	-	-	
आषाढ ३१ को अन्तिम मौज्दात	-	-	

अन्य दायित्व ४.१८

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
कर्मचारी कल्याण कोष र तलब	-	-	६९,८९९.००
बीमा कोष	३,५९६,१८५.६६	१,९०९,८०८.९३	१,४१५,२५३.४७
कर्जा बीमा कोष	८३,४९३,४३०.५४	७५,७५८,०११.५५	६६,११०,६३१.४४
उपचार कोष (मुख्य कार्यालय)	-	६,७४५,७९२.०१	५,९८८,०४२.०१
चिकित्सा कोष	१४,५३९,४७८.४१	१२,९८०,८६७.४०	२१,१८४,१६७.४०
पेन्सन र आवर्ती बचत ब्याज कोष	-	२५,४९७,०३६.८९	-
बचत ब्याज भुक्तानी कोष	-	३८,४१८,२५९.८३	५०,२१४,१११.२७
लेखापरीक्षण शूल्क	४९३,३६२.८३	३३४,५००.००	२९६,०१७.७०
आन्तरिक लेखापरीक्षण शूल्क	२९६,७८७.१७	२३९,४७८.३२	५९७,५००.००
नागरिक लगानी कोष	-	१३,५००.००	-
कर्मचारी बोनस दायित्व	४,५२४,४७६.८४	९,०३८,७३९.११	९,११५,०६०.९५
कर पछिको बचत ब्याज कोष	१०८,९८५,८६१.६१	४१,७०६,७१६.८१	५१,७६७,१६३.०३
अन्य दायित्व	३,०००.००	३,०१८,४८८.४३	४,३००,८७२.९९
अपाङ्ग बालबालिका संरक्षण कोष	११३,०६७.००	१२९,२३५.७८	१९३,६००.००
TDS दायित्व	६,४२९,६३४.२१	५,६८२,३०७.०५	४,१५५,२९१.१०
नमुना सर्भिस सेन्टर दायित्व	०.०१	-	१६०,३८३.५०
जम्मा	२२२,४७५,२८४.२८	२२१,४७२,७४२.१०	२१५,५६७,९९३.८६

शेयर पुँजी ४.१९

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
साधारण शेयर	५५८,५३८,०००.००	५१९,३७५,७००.००	४८८,०२१,७००.००
अग्राधिकार शेयर	-	-	-
जम्मा	५५८,५३८,०००.००	५१९,३७५,७००.००	४८८,०२१,७००.००

साधारण जगेडा कोष

४.२०

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
१ श्रावणको सुरु मौज्दात	१५४,६६९,१४६.६०	१३३,८०१,६७१.६८	१३३,८०१,६७१.६८
वर्षको लागि खुद नाफाबाट विनियोजन	१३,७२२,२१६.७५	१८,३१९,९०२.५४	-
यस वर्ष कोषमा समायोजन	४,३६२,५३५.८९	२,५४७,५७२.३८	-
कोषबाट निष्कासन	-	-	-
जम्मा	**१७२,७५३,८९९.२४**	**१५४,६६९,१४६.६०**	**१३३,८०१,६७१.६८**

अन्य वैधानिक कोषहरू

४.२१

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
सहकारी प्रवर्धन कोष	१३७,९३६.८५	२७४,७९९.२२	६१४,१४०.५०
संरक्षण कोष	-	-	-
शेयर लाभांश कोष	१३,३५९,१८३.६३	२६,६१४,२३८.४२	२८,३१७,०५८.२०
घाटा पूर्ति कोष	२३,०२४,१०७.११	२१,९९६,४७७.६०	१९,९४९,२२८.४९
सदस्य शिक्षा कोष	२,०५८,५२७.९४	४,५१०,७२६.०५	६,०३८,७९६.२७
सहकारी विकास कोष	१४,३९७,२८१.०८	१३,९६९,६५१.५७	१२,२७५,५२०.७४
स्थिरीकरण कोष	१,०२७,६२९.५१	२,०४७,२४९.११	२,१७८,२३५.२५
सदस्य उपचार कोष	१७,९४४,०५२.४८	१६,९१६,४२२.९७	१४,८६९,१७३.८६
जेष्ठ नागरिक तथा छात्रवृत्ति कोष	१२,८१८,८००.५३	१२,७१९,५२४.०२	११,४२१,३२४.९१
स्थगन कर कोष	६५१,८७३.०५	१६८,८९४.५२	३३३,७१६.८६
संचित मुनाफा	-	-	-
संचित घाटा कोष	-	-	-
जम्मा	**८५,४१९,३९२.१८**	**९९,२१७,९८३.४७**	**९५,९९७,१९५.०६**

सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ६८ अनुसार वर्षभरि आर्जन गरेको खुद नाफाको २५% बराबरको वैधानिक सामान्य जगेडा कोष सिर्जना गरिएको छ। यस शीर्षक अन्तर्गतको रकम अविभाज्य छ।

सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ६९ अनुसार संरक्षक कोष सिर्जना गरिएको हो। यस शीर्षक अन्तर्गत रकम छुट्याएपछि बाँकी रहेको रकमको २५% वार्षिक रूपमा सामान्य जगेडा कोषमा जम्मा गरिन्छ।

एकराज विष्ट
कोषाध्यक्ष

भूपाल बस्नेत
सचिव

टसबहादुर श्रेष्ठ
अध्यक्ष

आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा

कुमार याक्सो
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

लक्ष्मीनारायण भट्टराई
लेखा विभाग प्रमुख

मनकुमार बेघा
लेखा सु.स.संयोजक

सि.ए. प्रदिप अर्याल
पि. अर्याल एण्ड एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
बिर्तामोड ४, झापा
वित्तीय विवरण सम्बन्धी टिप्पणीहरू

रकम रूपैयाँमा

ब्याज आम्दानी **४.२२**

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
सदस्य ऋणको ब्याज	५४४,८७५,६९२.७९	५५५,६०९,०७८.८५	५४०,११७,३०८.५२
कर्मचारी ऋणको ब्याज	-	१२,९६९,७५२.९१	११,४४७,९१४.४४
बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूबाट प्राप्त ब्याज	६,८९४,३३५.२४	११,८७७,६४१.७०	९,८७९,७६७.५२
जम्मा ब्याज आम्दानी	**५५१,७७०,०२८.०३**	**५८०,४५६,४७३.४६**	**५६१,४४४,९९०.४८**

ब्याज खर्च **४.२३**

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
सदस्य निक्षेपको ब्याज खर्च	२४८,४६३,०५४.३९	२१३,१२३,४८३.११	१६९,६१०,७२९.३८
ऋणको सेवा शुल्क खर्च	-	-	४,७५६,०५०.००
संस्थाहरूबाट ऋण	२७,१२७,७६१.१४	११२,३३०,६३२.१९	१५८,३५५,४७२.१८
पट्टा दायित्वको ब्याज	३,२३३,९३३.९५	-	-
जम्मा ब्याज खर्च	**२७८,८२४,७४९.४८**	**३२५,४५४,११५.३०**	**३३२,७२२,२५१.५६**

शूल्क तथा कमिशन आम्दानी **४.२४**

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
सेवा शुल्क	१९,२३२,५७६.४१	१९,१४७,९८४.६५	२०,२५२,७३९.४६
सदस्य प्रवेश शुल्क	५८२,९००.००	६०२,६००.००	६७३,०००.००
बीमा कमिशन	२०९,५०६.००	२७२,१२३.००	२९८,१५३.००
विप्रेषण कमिशन	७७,५४६.७१	२८७,८१६.९१	७९,८५७.०१
अन्य कमिशन	९,२९८.०७	४,२४६,४७८.३१	१२५,६४४.५२
जम्मा	**२०,१११,८२७.१९**	**२४,५५७,००२.८७**	**२१,४२९,३९३.९९**

शूल्क तथा कमिशन खर्च **४.२५**

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
कमिशन तथा छुट खर्च	२२९,२५७.३४	२३०,९५२.६०	१३९,२०३.४०
अन्य	-	-	-
जम्मा	**२२९,२५७.३४**	**२३०,९५२.६०**	**१३९,२०३.४०**

खुद व्यापार आम्दानी ४.२६

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
व्यापारिक सम्पत्तिको बजार मूल्यमा भएको परिवर्तन	–	–	–
व्यापारिक सम्पत्तिको निसर्गमा भएको नाफा/(नोक्सान	–	–	–
व्यापारिक सम्पत्तिबाट भएको व्याज आम्दानी	–	–	–
व्यापारिक सम्पत्तिबाट भएको लाभांश आम्दानी	–	–	–
अन्य	–	–	–
जम्मा	–	–	–

अन्य सञ्चालन आम्दानी ४.२७

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
लाभांश आम्दानी	९४,२१३.३६	३९६,७३०.५४	१,७४६,१०२.४४
हर्जना आम्दानी	–	३,३०४,०६९.१७	१,७७५,७९०.६३
SMS सेवा शुल्क	–	६२२,४५०.००	५४१,०००.००
घरभाडा आम्दानी	८१,०००.००	९०,०००.००	८०,०००.००
खाता बन्दी शुल्क तथा अन्य आम्दानी	–	२,४९३,०४९.९४	५७,६५५.००
पासबुक बिक्री	१,०७९,२०६.३१	३३,८७०.९६	१६,०४५.००
अन्य आम्दानी	२९४,९६१.९८	१२९,४१९.५५	–
जम्मा	१,५४९,३८१.६५	७,०६९,५९०.१६	४,२१६,५९३.०७

कर्जाको क्षति (प्रभार)/विपयर्य तथा अन्य हानी ४.२८

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
सदस्य ऋणमा थप क्षयिकरण/(फिर्ता)	२७,३८०,९९६.३३	१७,४३६,०३३.४२	३१,५०८,८९७.६५
जम्मा	२७,३८०,९९६.३३	१७,४३६,०३३.४२	३१,५०८,८९७.६५

एकराज विष्ट
कोषाध्यक्ष

भूपाल बस्नेत
सचिव

टसबहादुर श्रेष्ठ
अध्यक्ष

कुमार याक्सो
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

लक्ष्मीनारायण भट्राई
लेखा विभाग प्रमुख

मनकुमार बेघा
लेखा सु.स.संयोजक

आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा

सि.ए. प्रदिप अर्याल
पि. अर्याल एण्ड एसोसिएट्स
चार्टड एकाउन्टेन्टस

कर्मचारी खर्च

४.२९

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
तलब	८२,४०२,४५१.००	७७,३८८,५६८.००	६६,७४५,९१४.००
भत्ता	४८,०१२,८३५.००	४४,१८५,४६८.००	४४,७२९,४३६.००
कर्मचारी संचयकोष योगदान खर्च	७,२४३,९४९.००	३,६२४,५३७.००	२,८३३,९८९.००
कर्मचारी चाडपर्व खर्च	६,६४५,७४६.००	५,५५०,२०२.००	४,२४३,३३१.००
पेन्सन तथा उपदान खर्च	६,७२३,७९०.००	४,९७४,६४८.००	३,७८४,४९९.००
पोशाक खर्च	-	१,४७६,०००.००	२,४३५,६००.००
चिकित्सा खर्च	-	-	-
बिदा बचत खर्च	२,८८८,६४०.००	-	१,२००,०००.००
ज्याला	-	-	४७१,२९१.००
प्रशिक्षण खर्च	-	-	९०,७४५.००
बीमा खर्च	-	-	-
संचित बिदा खर्च		२,१४५,९३४.००	-
कर्मचारी बोनस	४,५२४,४७६.८४	९,०३८,७३९.११	९,११५,०६०.९५
जम्मा	१५८,४४१,८८७.८४	१४८,३८४,०९६.११	१३५,६४९,८६५.९५

आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा

एकराज विष्ट	भूपाल बस्नेत	टसबहादुर श्रेष्ठ	कुमार याक्सो	लक्ष्मीनारायण भट्टराई	मनकुमार बेघा	सि.ए. प्रदिप अर्याल
कोषाध्यक्ष	सचिव	अध्यक्ष	प्रमुख कार्यकारी अधिकृत	लेखा विभाग प्रमुख	लेखा सु.स.संयोजक	पि. अर्याल एण्ड एसोसिएट्स चार्टड एकाउन्टेन्ट्स

विवरण	३२ आषाढ २०८२	३१ आषाढ २०८१ (संशोधित)	३१ आषाढ २०८० (संशोधित)
घरभाडा खर्च	–	९,८४८,९४०.७६	८,६७१,०५८.८४
बिजुली तथा पानी खर्च	१,४२२,१८०.८०	१,८९७,७८१.००	१,४२४,७७२.००
मर्मत तथा सम्भार खर्च	१७५,७६५.००	–	–
अन्य खर्च	४,२४८,८८६.५६	३८०,६९९.७५	२७१,३८७.९७
कार्यालय बीमा	६२०,१९४.१४	१,३६६,४२६.७५	१,५७४,१८१.९०
हुलाक, टेलिफोन, फ्याक्स र सञ्चार	२,५६५,२६६.२३	–	१,८१८,१०९.००
यात्रा भत्ता र खर्च	१,१२१,२६७.९७	–	–
छपाइ तथा स्टेशनरी	२,६५८,१७२.९७	३,०५४,४१६.७२	२,७२९,६२८.१३
पत्रपत्रिका र पुस्तकहरू	–	३९५,९८२.००	३३६,०२४.००
विज्ञापन	५०८,०५०.००	–	–
कानूनी खर्च	२३७,५००.००	–	–
दान	–	१५९,५००.००	–
संचालक सदस्य भत्ता	–	१,०२५,०००.००	४७५,०००.००
साधारण सभा खर्च	२,३७८,९९२.४५	२,४२९,२१२.३०	२,००१,३५८.००
लेखापरीक्षण सम्बन्धी खर्च	–	–	–
बाह्य लेखापरीक्षण खर्च	५००,०००.००	३३९,०००.००	३००,०००.००
आन्तरिक लेखापरीक्षण खर्च	९०९,६५०.००	८९२,७००.००	८४७,५००.००
बैठक भत्ता	१,०६९,१५०.००	६०१,९२०.००	१,११८,०००.००
अपलेखन खर्च	३२८,५३७.७५	६९७,७८१.०५	९१५,६८६.४९
सदस्यता र नवीकरण खर्च	३३२,०८१.८०	१९६,१११.६३	२३५,४७०.५०
मनोरञ्जन खर्च	–	१०८,७१५.००	–
इन्टरनेट खर्च	–	२,२२६,२६२.६२	४३३,३०६.५०
सामाजिक उत्तरदायित्व खर्च	१,२२६,८८१.००	१,०८५,९१८.००	१,१७४,०२४.००
अतिथि मनोरञ्जन खर्च	२७,१८०.००	९३,५१६.००	१०८,७१६.००
यातायात खर्च	२११,०९४.२५	१८५,९४६.२४	११९,३८६.५०
सफाई खर्च	१२४,३८९.००	१८२,९०४.००	२३८,१५८.००
इन्धन खर्च	२४८,५२१.९९	२८९,८६८.४३	२४८,७४१.००
विविध कार्यालय प्रशासन खर्च	१,९१९,३२९.६४	४०,७४५.४२	१०४,१३५.८०
यात्रा, तालिम र सेमिनार	२४८,२१४.९८	५०३,४५६.००	१,२६७,४७६.००
खाजा, मेस र खाना खर्च	८४९,५९२.६०	९२४,७१७.००	८६२,३६५.४५
सफ्टवेयर र नेटवर्किङ शुल्क	५,८३५,५१०.३०	५,६४७,२१७.५०	४,८४३,७१६.७५
SMS कमिशन खर्च	–	१९३,३७०.२२	१९५,६४४.५२
कर ले.प. गर्दा कर निर्धारण खर्च	७९८,५५३.००	–	–
जम्मा	**३०,५६४,९६२.४३**	**३४,७६८,१०८.३९**	**३२,३१३,८४७.३५**

उक्त लेखानीति तथा टिप्पणीहरू यस वित्तीय विवरणका अभिन्न अंग हुन् । *आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार*

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

बिर्तामोड ४, झापा

लेखा टिप्पणी

श्रावण १, २०८१ देखि आषाढ ३१, २०८२ सम्मको

५.२ वित्तीय सम्पत्ति र वित्तीय दायित्वहरूको वर्गीकरण

वित्तीय सम्पत्ति र दायित्वहरूलाई परिशोधित लागत, नाफा र नोक्सान मार्फत वास्तविक मूल्यमा (FVTPL) वर्गीकृत गरिएको छ।

वित्तीय सम्पत्ति	३२ आषाढ २०८२		
	परिशोधित लागत	FVTPL	जम्मा
नगद र नगद बराबर	६८२,४४६,८१३.१६	-	६८२,४४६,८१३.१६
बैंक र वित्तीय संस्थाहरूको मौज्दात	-	-	-
सदस्यहरूलाई ऋण	३,७४९,४८८,४२६.१८	-	३,७४९,४८८,४२६.१८
कर्मचारीहरूलाई ऋण	८२,९२३,५८१.९१	-	८२,९२३,५८१.९१
लगानी धितोपत्र	-	९,५८९,२००.००	९,५८९,२००.००
अन्य सम्पत्तिहरू	५,९७१,५८९.०५	-	५,९७१,५८९.०५
कुल वित्तीय सम्पत्तिहरू	४,५२०,८३०,४१०.३०	९,५८९,२००.००	४,५३०,४१९,६१०.३०
वित्तीय दायित्वहरू			
सदस्यहरूबाट निक्षेपहरू	३,४९६,८४२,७९९.१०	-	३,४९६,८४२,७९९.१०
कर्जा सापटी	९९,३७१,४२०.०८	-	९९,३७१,४२०.०८
अन्य दायित्वहरू	२३३,०९७,१४०.२८	-	२३३,०९७,१४०.२८
कुल वित्तीय दायित्वहरू	३,८२९,३११,३५९.४६	-	३,८२९,३११,३५९.४६

वित्तीय सम्पत्तिहरू	३१ आषाढ २०८१ सम्मको		
	परिशोधित लागत	FVTPL	जम्मा
नगद र नगद बराबर	५७८,३०६,३२६.९६	-	५७८,३०६,३२६.९६
बैंक र वित्तीय संस्थाहरूको मौज्दात	-	-	-
सदस्यहरूलाई ऋण	३,६३८,२६६,७५९.५८	-	३,६३८,२६६,७५९.५८
कर्मचारीहरूलाई ऋण	८२,५४७,८४५.८१	-	८२,५४७,८४५.८१
लगानी धितोपत्रहरू	-	९,४०२,४००.००	९,४०२,४००.००
अन्य सम्पत्तिहरू	१६४,६८८,७८३.१४	-	१६४,६८८,७८३.१४
कुल वित्तीय सम्पत्तिहरू	४,४६३,८०९,७१५.४९	९,४०२,४००.००	४,४७३,२१२,११५.४९
वित्तीय दायित्वहरू			
सदस्यहरूबाट निक्षेपहरू	२,७८८,३९४,११०.११	-	२,७८८,३९४,११०.११
कर्जा सापटी	६४६,२४२,८५५.४२	-	६४६,२४२,८५५.४२
अन्य दायित्वहरू	२२९,७१५,६८६.१०	-	२२९,७१५,६८६.१०
कुल वित्तीय दायित्वहरू	३,६६४,३५२,६५१.६३	-	३,६६४,३५२,६५१.६३

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड
बिर्तामोड ४, झापा

२०८१ श्रावण देखि २०८२ आषाढ मसान्तसम्मको

५.३.पुंजिकोष तथा जोखिम भारित संपति बिवरण

प्रथमिक पुजिकोष (Core Capital Fund)	
शेयर पूंजी	५५८,५३८,०००.००
जगेडा कोष	१६८,२२७,४७२.२९
घाटापूर्ती कोष	२३,०२४,१०७.११
सञ्चित नाफा नोक्सान	–
कुल प्रथमिक पुजिकोष	**७४९,७८९,५७९.४**
पूरक पुजिकोष (Supplimentary Capital Fund)	
सकृय कर्जा नोक्सानी व्यावस्था	३७,९७९,११६.५७
सकृय बाहेक अन्य कर्जाको तोकिएको भन्दा अधिक कर्जा नोक्सानी ब्यावस्था (कूल पूंजिकोषको १।५ प्रतिशत भन्दा अधि	–
गैर बैकिङ्ग सम्पति नोक्सानी व्यावस्था	–
सम्पतिको पूर्नमूल्यङ्कन कोष (कूल पूरक पंजिको २ प्रतिशत सम्म)	–
प्रयोजन किटान नभएका अन्य कोषहरु	१०३,०९५,६९९.६६
कूल पूरक पुजिकोष	**१४१,०७४,८१६.२३**
जोखिम भारित सम्पत्ति (Risk Weighted Assets)	–

प्राथामिक पुँजीकोष र कुल पुँजीकोष गणना गर्ने प्रयोजनको लागि सम्पत्तिलाई देहायबमोजिम भार (Weighted) प्रदान गर्नु पर्नेछ । जोखिम भारित सम्पत्तिको गणना गर्दा संस्थाको वासलातको सम्पत्ति तर्फको रकमबाट सो सम्पत्तिको नोक्सानी बापत गरिएको विशेष ऋण नोक्सानी व्यवस्थाको रकमलाई घटाई आउने रकमलाई दिइएको भार अंकले गुणा गरी योग निकाल्नुपर्दछ ।

सम्पत्तिका प्रकार	रकम	जाखिम भार(प्रतिशत)	जोखिम भारित संपति
नगद मौजदात	–	–	–
सरकारी ऋणपत्रमा गरेको लगानी	–	–	–
आफ्नै आवधिक बचतको धितोमा पूर्ण सुरक्षित हुने गरी प्रदान ० गरेको ऋण	–	–	–
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजतप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको २० मौज्दात	६८२,४४६,८१३.२	२०.००%	१३६,४८९,३६२.६
इजाजतप्राप्त सहकारी बैंकमा रहेको मौज्दात	–	२०.००%	–
धितोमा आधारित ऋण	२,९७८,४३४,२८९.४	१००.००%	२,९७८,४३४,२८९.४
बिना धितो प्रवाह भएको ऋण	८८९,३७६,२७४.२	१००.००%	८८९,३७६,२७४.२
बिशेष कर्जा नोक्सानी व्यावस्था	(५३,८०८,३८८.०)	१००.००%	(५३,८०८,३८८.०)
खुद कर्जा	३,८१४,००२,१७५.६	१००.००%	३,८१४,००२,१७५.६
स्थिर सम्पत्ति	१६५,१३९,३६७.९	१००.००%	१६५,१३९,३६७.९
अन्य सम्पत्ति	४८,१०४,४५५.२	१००.००%	४८,१०४,४५५.२
ऐनले तोकेबमोजिमका अन्य लगानीहरु	९,५८९,२००.०	१००.००%	९,५८९,२००.०
तेस्रो पक्षको धितोमा प्रवाह भएको सापटी र ऋण	–	१५०.००%	–
कूल जोखिम भारिल संम्पति	**४,७१९,२८२,०११.८०**		**४,१७३,३२४,५६१.३**

बिवरण	गणना	रकम	भएको	हुनुपर्ने
१ प्राथमि पुंजिकोष अनुपात	प्रथमिक पुंजिकोष *१००	७४९,७८९,५७९.४०	१७.९७%	४.००%
	कूल जोखिम भारित संपति	४,१७३,३२४,५६१.३		
२ पुरक पुंजिकोष अनुपात	पुरक प्रथमिक पुंजिकोष *१००	१४१,०७४,८१६.२३	३.३८%	४.००%
	कूल जोखिम भारित संपति	४,१७३,३२४,५६१.३		
३ कुल पुंजिकोष अनुपात	प्रथमिक पुंजिकोष +पुरक प्रथमिक पुंजिकोष	८९०,८६४,३९५.६३	२१.३५%	८.००%
	कूल जोखिम भारित संपति	४,१७३,३२४,५६१.३		

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

बिर्तामोड ४, झापा

५.४.संचालक, कार्यकारी प्रमुख, संस्थापक, कर्मचारीहरुलाई गएको कर्जा सापट विवरण

श्रावण १, २०८१ देखि आषाढ ३२, २०८२ सम्मको

कर्जा, सापट तथा अधिविकर्षमा प्रवाहित कूल रकममध्ये सञ्चालक, कार्यकारी प्रमुख, संस्थापक, कर्मचारी वा त्यस्ता व्यक्ति जमानी बसेको वा मेनेजिंग एजेन्ट भएको कुनै ब्यक्तीलाई गएको रकमको विवरण देहाय बमोजिम रहेके छ :

क.स	संस्थापक / सचालक / कार्यकारी प्रमुखको नाम	गत बर्षसम्मको बाँकी		यस बर्ष असुली रकम		यस बर्ष थप कर्जा	अषाढ मसान्तसम्म बाँकि	
		सावा	ब्याज	सावा	ब्याज		सावा	ब्याज
	(क)सचालक		-	-	-	-		-
१	भुपाल बस्नेत	१९७,३८५	-	-	-	-	१९७,३८५.१३	-
३	निर्मला पाठक, लुईटेल	३६७,३१४	-	-	-	-	३६७,३१३.६८	
४	मिरादेबि अधिकारी	३१७,६००	-	-	-	-	३१७,६००.००	
५	तोयानाथ चापागाई	५९,८५५	-	-	-	-	५९,८५५.२३	
६	देबिमाया तामाङ्ग	९८६,०८९	-	-	-	-	९८६,०८९.१२	
	(ख)कर्मचारीहरु	-	-	-	-	-	-	-
१	कुमार याक्सो	६४८,९५२.००	-	७३,२९९	८६,५८०	-	५७५,६५३.५०	-
२	चिदानन्द सुवेदी	१,७६२,६८०.५७	-	१६८,१६१	२२७,९०४	-	१,५९४,५१९.७६	-
३	डिल्ली राम बस्नेत	₹	-	-	-	-	-	-
५	तारा बहादुर राई	-	-	-	-	-	-	-
७	सुजन भण्डारी	१,८१५,१३४.००	-	२०१,६७२	२२६,१२०	-	१,६१३,४६२.००	-
८	सन्तोष कुमार श्रेष्ठ	-	-	-	-	-	-	-
९	इन्द्र बहादुर कार्की	२२६,५५०.८९	-	४७,१५०	२७,५५०	-	१७९,४००.९०	-
११	कृष्णलाल न्यौपाने	१,१२५,९१५.७३	-	१,१२५,९१६	५६,६७२		-	-
१२	गौरा देवी ओली	१,९१४,०००.००	-	६८८,८८४	२१९,८९५	-	१,२२५,११५.८६	
१३	केशब बहादुर श्रेष्ठ	१,६८२,८८६.७१	-	१,७८४	२२४,६४७	-	१,६८१,१०२.९४	-
१४	चन्द्रकान्त पौडेल	८७०,०००.००	-	८८४,६३०	१२२,७७३	१,२००,०००	१,१८५,३७०.२१	-
१५	गंगा प्रसाद राजबंशी	९५३,७५०.००	-	१,०७४,६५३	१४५,१५९	१,५००,०००	१,३७९,०९६.७८	-
१६	कूलराज बस्नेत	१,५४३,५००.००	-	१,५४३,५००	१३९,५१३		-	-
१७	बलबहादुर मगर	२,३७४,७५४.४०	-	२,५१५,५०६	३६३,७९४	२,९४०,०००	२,७९९,२४८.२३	-
१८	रबिन कार्की	-	-		-	-	-	-
१९	कुश्माखर कट्टेल	१,४१३,२८१.८४	-	४७,७२१	१८७,१९१	-	१,३६५,५६०.९७	-
२०	मंगलसिंह राजबंशी	२,०५१,९९२.३२	-	८७३,५०३	२३४,१३५	-	१,१७८,४८९.५८	-
२१	नजरुल इस्लाम	५९२,५००.००	-	५९२,५००	४३,३०१		-	-
२२	टंक कुमारी ढकाल	१,८३५,०००.००	-	६०,२७१	६०,२७१	-	१,७७४,७२८.९५	-
२३	गंगा देवी राई	१,६२४,६२३.४०	-	-	२४०,९२५	-	१,६२४,६२३.४०	-
२५	पुष्पलता ढुङ्गाना	९५५,४५७.५४	-	४६,७२४	४६,७२४	-	९०८,७३३.५२	-
२६	बन्दना बिश्वास	४,०१९,३१५.७१	-	४,१००,४१२	५५६,१४६	५,०००,०००	४,९१८,९०३.८९	-
२७	सपना कार्की	४९४,५८९.००	-	४९६,५९९	४४,७६५	५००,०००	४९७,९९०.१३	-
२८	लाल बहादुर जवेगु	६७०,४८४.१३	-	७०,७६०	८४,७४०		५९९,७२४.४४	-
२९	बिपुल गौतम	१,४५५,०००.००	-	३०,०००	१९१,४९६	-	१,४२५,०००.००	-
३०	मन्जु ओली	-	-	-	-	-	-	-
३१	दिपा पाण्डे	८२,६३८.९५	-	८२,६३९	१०,७२४		-	-
३२	लक्ष्मी गैरे	४०८,१९२.७७	-	४०८,१९३	१४,९१०		-	-
३३	ईन्दिरा ढुङ्गाना	६७,४९१.८८	-	६७,४९२	२,०४६		-	-
३४	समिता राई	७८२,८३२.०४	-	९९,४९४	९६,३१२		६८३,३३८.००	-
३६	टेक नारायण राजवंशी	५५३,३२४.१५	-	६९,१४५	६३,५६१	-	४८४,१७९.००	-
३७	गोपाल बहादुर निरौला	१,१९३,८९०.२३	-	७३,४५०	१५७,७६२	-	१,१२०,४४०.२९	-
३८	चन्द्रकला कोईराला	२६९,८१२.९४	-	२८८,७४४	४४,७३८	४९५,०००	४७६,०६८.५३	-
३९	कमल बहादुर थापा	६४,१८५.६२	-	४९,८०३	२,७४०	-	१४,३८२.५८	-
४०	सरीता राई	०.७२	-	१		-	(०.००)	-
४१	उमेश गणेश	२,२३५,८७७.६९	-	३४२,२१७	२९२,३९६		१,८९३,६६०.२५	-
४२	शुशिला कुमारी राजबंशी	७९३,४९०.३३	-	१३८,७९१	९४,६४९	-	६५४,६९९.५२	-
४३	केशव वास्कोटा	१५२,१८६.१२	-	१८२,५६६	९२,६९८	१,५००,०००	१,४६९,६१९.६९	-
४४	दिवश खतिवाडा	२३०,०००.००	-	२९४,३८६	६१,२३२	७५०,०००	६८५,६१४.०७	-

४४	दिवश खतिवाडा	२३०,०००.००	-	२९४,३८६	६१,२३२	७५०,०००	६८५,६१४.०७
४५	हरिमाया दाहाल	८९०,६४८.०८	-	५,१५६	१२२,३५४	-	८८५,४९१.९४
४६	मान कुमारी लिम्बु	२५०,९३८.२३	-	१३०,१६१	२७,५५८	-	१२०,७७७.१९
४७	बानासरी राजवंशी	३९१,४९७.३४	-	३९४,३१२	४९,२०९	७००,०००	६९७,१८५.६३
४९	विजु आचर्य	४६१,०९६.२९	-	१३८,६२५	५०,३६९	-	३२२,४७१.४६
५०	युवराज भट्टराई	५३४,४३२.६४	-	२४२,३३९	५०,७४९	-	२९२,०९३.४६
५१	खिना ढकाल	६३०,५०३.५४	-	२४०,०२६	७४,९७४		३९०,४७७.७०
५२	रमला भट्टराई	३८०,९३५.७०	-	१८०,९३७	४२,६२८		१९९,९९८.३५
५३	कमला ढकाल	२२४,१६९.३९	-	५१२,२४५	२३,१२८	३५०,०००	६१,९२४.३५
५४	भोला बराल	२,०१४,२००.००	-	३९३,०३९	२५५,३४१	-	१,६२१,१६०.७१
५५	नविन बुढाथोकी	७९१,९०७.०३	-	२६४,४०७	८९,६४३		५२७,५००.००
५६	झराना घिमिरे	५३०,०००.००	-	५२,३४६	६७,५५९		४७७,६५४.१५
५७	उर्मिला वानीयाँ	-	-	-	-	-	-
५८	मोती प्रधान	१,३९३,८०५.९६	-	५०५,१५३	१३२,३९८	-	८८८,६५२.५२
५९	पुनम सुनदास	१३२,५३८.६२	-	२६,०२७	१५,६८९		१०६,५११.४३
६०	विजय पौडेल	३६९,४४१.३१	-	१५६,१४२	३९,२०१	-	२१३,२९९.३८
६१	सोभा खनाल	६७७,१२४.६१	-	७२३,११०	९९,८५८	९५०,०००	९०४,०१४.४१
६२	भिष्म कुमार राजवंशी	१,३७४,८६६.४७	-	१४३,६२७	१६९,१९१	-	१,२३१,२३९.३९
६३	मोहन मुर्मु	३६६,५६५.२९	-	४९,८६९	४३,८६४		३१६,६९६.००
६४	आशा पराजुली	११६,०६९.१९	-	१४१,५४४	६६,२४१	१,०००,०००	९७४,५२४.८०
६५	वविता कार्की	३४५,०५७.१६	-	६६,६०६	४२,४३९		२७८,४५०.८२
६६	गिता सिटौला	-	-	-	-	-	-
६७	रुदन शाह	४५३,१२८.००	-	१०,६४५	६२,१४७		४४२,४८२.५५
६८	विदुर कार्की	१२६,१२१.७५	-	३४,७३३	१४,९७२		९१,३८८.७६
६९	खड्ग बहादुर बुढाथोकी	१,१५९,९५१.४०	-	१,१७२,८३५	१४८,९८२	१,३००,०००	१,२८७,११६.८२
७०	सुनिता कार्की	९२५,००३.००	-	९२५,००३	११८,६२५	१,५००,०००	१,५००,०००.००
७१	हरि प्रसाद विश्वकर्मा	-	-	-	-	-	-
७२	गोपाल प्रसाद घिमिरे	३१२,९९०.११	-	३९,६४४	३९,१६५		२७३,३४६.००
७३	सैलजा अधिकारी	१,३७८,४८८.८२	-	१४,६९७	१८३,१६१		१,३६३,७९१.९५
७५	झनराम दहाल	५८८,९६९.६८	-	१८६,०३९	५९,७२६		४०२,९३०.६०
७६	मैया घिमिरे ढकाल	३४७,०११.९७	-	१४६,३०३	४२,५७५		२००,७०९.३०
७७	खेम राज भट्ट	४०६,७७३.२२	-	४८,४१७	५०,३९१		३५८,३५६.००
७८	कामना भट्टराई	१९४,७८९.८२	-	५२,१७३	२३,४४०	-	१४२,६१७.०५
७९	गोमा खड्का	१९४,६३८.६३	-	२४९,६४९	३२,५१३	३००,०००	२४४,९९०.०६
८०	लक्ष्मण अधिकारी	२३३,७४५.२९	-	६९०,४०७	७३,२४२	१,१५०,०००	६९३,३३८.४३
८१	सविता कुमारी राजवंशी	१४५,८४०.००	-	६४,६२७	१७,९३४		८१,२१२.६६
८२	हिमा देवी कार्की	२८७,३२१.४९	-	९,३४३	३९,८५७		२७७,९७८.५४
८३	भुवन पोखरेल	४२०,८४६.००	-	४९,९९२	५४,६१३	-	३७०,८५४.००
८४	धर्म लम्साल	८७९,७१२.२७	-	८७९,७१२	११२,९८४		-
८५	ईन्दिरा थापा	२२५,४७६.६४	-	२२५,४७७	४,२५३		-
८६	गोमा श्रेष्ठ	१,२३८,१६२.६४	-	१०५,३७४	१७०,६९४	-	१,१३२,७८८.३५
८७	आयुष घिमिरे	२०८,९३२.८१	-	२७,७७७	२४,७२३	-	१८१,१५५.४८
८८	सृजना राजव्ंशी	३९८,८५२.८३	-	३९८,८५३	६,०९२		-
८९	गायत्री राजवंशी	३९४,१५५.२१	-	३२,७०२	५१,१९८		३६१,४५२.७५
९०	निर्मला बाँस्कोटा	४२९,२८६.९४	-	७३,३३७	५३,५८९		३५५,९४९.६७
९१	वर्षा श्रेष्ठ	२२६,९४०.७८	-	३९,१०९	३०,३९१	-	१८७,८३१.७३
९२	तुलाराम राजवंशी	४०२,९२३.४३	-	३१,१९६	४९,८१२	-	३७१,७२७.६५
९३	चन्द्रकला गजुरेल	९२,२४४.४२	-	९२,२४४	४,९५९		-
९४	मनिषा राजवंशी	११५,३५३.९५	-	४६,१३९	१४,३१६	-	६९,२१४.४९
९५	बविता खनाल	१,४७६,०३०.१८	-	११२,१५४	१७९,७६०		१,३६३,८७६.००
९६	पवित्रा सुवेदी	८६६,६४६.०८	-	८९,५३९	१०९,३९४	-	७७७,१०६.६४
९७	टिका अधिकारी	११५.४०	-	११५	३		०.००
९८	शिव राम राजवंशी	४५८,३०२.८८	-	१८,९४१	६१,७९२		४३९,३६१.४६

१००	सुस्मिता राई	२७०,२३३.७८	-	२८२,०३८	४५,४४२	५००,०००	४८८,१९५.३१
१०१	उर्मिला राजवंशी	१२३,५६१.०५	-	९७,१६७	११,७२१		२६,३९४.२७
१०२	खग माया सुवेदी	७०७,०६८.४९	-	८०,३८४	८७,५४८	-	६२६,६८४.००
१०३	विवेक खतिवडा	-	-	-	-	-	-
१०४	गिता राजवंशी	१३२,५००.००	-	१५,००९	८,३५०		११७,४९०.५१
१०५	खिनमाया संजेल	३५४,२८७.१४	-	५३,९१३	४४,२७४		३००,३७४.१६
१०६	दुर्गा देवी निरौला	-	-	-	-	-	-
१०७	सर्मिला बान्तावा	६६३,४४३.९०	-	८००,८८१	३७८,८५१	३,५००,०००	३,३६२,५६२.५७
१०८	अनु अधिकारी	३९८,५६४.१६	-	३२४,१५२	४६,०९६		७४,४१२.४०
१०९	राजु खड्का	९९६,०४८.०५	-	१,०२४,३१०	१३९,१४५	१,३००,०००	१,२७१,७३८.१९
११०	सविना दङ्गाल अधिकारी	३१,६४१.५३	-	३१,६४२	२,२८३	-	-
१११	रोमिसा राई	१८५,००६.००	-	२५,२७०	२४,७६४		१५९,७३६.०८
११२	करिशमा सङ्ग्रौला	७३६,३१०.२९	-	१६०,५६६	८७,८३४		५७५,७४४.७७
११३	चन्द्र माया लिम्बु	४५४,५१३.००	-	९३,७९४	५७,३३०	-	३६०,७१९.०३
११४	रुपा गहतराज	३५८,०३४.३३	-	३६०,०४४	२७,८८२	५००,०००	४९७,९९०.१३
११५	गिता ढुङ्गेल	२८५,७०४.००	-	६१,९७६	३६,०३४	-	२२३,७२८.२७
११६	अञ्जना बस्नेत	१८८,०१०.४०	-	१९,८५०	२५,१५०		१६८,१६०.६७
११७	सुस्मिता चौधरी	९४,९५२.४१	-	५,७८१	१२,५९२		८९,१७१.००
११८	सपन आचार्य	७५२,९१९.११	-	७८२,७६३	१११,६१५	१,०००,०००	९७०,१५६.३१
११९	सविता राई	७७८,१५१.०१	-	९४,०२६	९७,३३१	-	६८४,१२५.१६
१२०	विष्णु माया गौतम	३८२,७२१.८४	-	२४७,३६०	३९,६१५		१३५,३६१.५७
१२१	सुनिता राई सुवेदी	६५९,०९८.७६	-	६५९,०९९	६८,७७९		-
१२२	कमला पराजुली थापा	३९७,१४९.४९	-	३९७,१४९	१७,८०५		-
१२३	पुजा भट्टराई	३१३,४९०.५८	-	३२१,३०९	३९,१८३	४००,०००	३९२,१८१.८८
१२४	प्रदुम गणेश	१७२,९०५.२९	-	१७८,९६४	२४,०६०	३५०,०००	३४३,९४१.५६
१२५	अनुशा कार्की	२४३,७५१.००	-	१५,७००	३१,४८१		२२८,०५१.२४
१२६	सावित्रा भट्टराई	१,४७४,५९०.९०	-	१४९,५९१	१८४,९३४	-	१,३२५,०००.००
१२७	जुनु सिक्देल	२४५,८१४.८३	-	१५,४८८	३२,०१२		२३०,३२७.००
१२८	अर्मिता गुरुङ्ग	७७५,६०१.१०	-	७८,७३७	९९,७७०		६९६,८६४.३०
१२९	रुजिला धिमाल	१९६,६४७.८८	-	१९६,६४८	१७,८४०	-	-
१३०	बिमला कुमारी राई	२८०,४४३.६३	-	३०,६७४	३१,४२२	-	२४९,७७०.०५
१३१	संजिव सापकोटा	२९८,४०८.२९	-	३०३,२३४	४४,९४०	१,२००,०००	१,१९५,१७४.७६
१३२	सावित्रा ताजपुरीया	४९५,१३६.९६	-	४९,२९५	६१,७३७		४४५,८४२.००
१३३	तुलसी राम पौडेल	-		११४,०८८	८०,१३२	८००,०००	६८५,९१२.३७
१३४	लक्ष्मी राई	-		६,७५४	१९,०५०	२००,०००	१९३,२४५.६४
१३५	टिका कुमारी खड्का	-		४१६,३६७	५९,६३३	७००,०००	२८३,६३२.८७
१३६	जानकी राम कट्टेल	-		२०,८१९	५५,०८०	६००,०००	५७९,१८०.५४
१३७	सरु ख्लाल भण्डारी	-	-	५,३०५	१२,८३५	२००,०००	१९४,६९५.३५
१३८	टेक वहादुर खड्का	१५७,८१७.७६	-	१६३,९४२	२९,३९१	३००,०००	२९३,८७५.९८
१३९	रिना मेचे	-	-	२२,७९७	८,२०३	१६०,०००	१३७,२०३.३२
१४०	मोतिलाल मर्डि	-	-	१३,१४९	२०,८३४	८००,०००	७८६,८५०.६४
१४१	बाल कृष्ण पराजुली	-	-	७०९	२९१	५०,०००	४९,२९१.०४
१४२	गिता श्रेष्ठ प्रधान	-	-	५४,७५०	१९,६०५	१,०००,०००	९४५,२४९.८४
१४३	हित कुमारी खत्रि	-	-	३,८८१	३,२१९	२००,०००	१९६,११८.८६
१४४	प्रतिक्षा थापा	-	-	१५,६१६	४,३८४	४००,०००	३८४,३८३.६८
१४५	रुजन वस्नेत	-	-	२,४१२	५,७३३	६००,०००	५९७,५८७.८८
१४६	विकल्प अर्याल	-	-	६,७६४	३,२३६	३५०,०००	३४३,२३६.२२
१४७	उर्मिला पराजुली	-		१०,१३६	९,८४०	५००,०००	४८९,८६४.२६
	जम्मा	७८,८६१,६१४.३	-	३४,७८७,७१७.८	१०,०३१,०५१.८	३६,७४५,०००.०	८०,८१८,८९६.५

सि.ए. प्रदिप अर्याल
पि. अर्याल एण्ड एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

बिर्तामोड ४, झापा

श्रावण १, २०८१ देखि आषाढ ३२, २०८२ सम्मको

५.५. भारित स्प्रेड गणना

सहकारी संस्थाद्वारा प्रदान गरिने कर्जा र संकलन गरिने निक्षेपबीचको ब्याजदरको अन्तरलाई स्प्रेड (Spread) भनिन्छ। प्रचलित सहकारी ऐन, नियमावली तथा नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशनानुसार सहकारी संस्थाले उचित ब्याजदर सन्तुलन कायम गरी सदस्यहरूलाई कर्जा तथा निक्षेप सेवाहरू प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ।

यस सन्दर्भमा, सहकारी संस्थाले आवधिक रूपमा निक्षेपमा तिर्ने औसत ब्याजदर र कर्जाबाट असुल गर्ने औसत ब्याजदरबीचको अन्तरलाई "स्प्रेड दर" को रूपमा गणना गरी आर्थिक विवरणमा खुलासा गरिएको छ।

स्प्रेड गणना गर्दा तलको मापदण्डहरू अनुसरण गरिएको छ:

१। सबै प्रकारका निक्षेप योजनाको औसत ब्याजदर समावेश गरिएको छ।

२। सबै प्रकारका कर्जा योजना (व्यक्तिगत, समूह, उत्पादन, व्यवसायिक आदि) को औसत ब्याजदर समावेश गरिएको छ।

३। सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ५० अनुसार स्प्रेड दर ६ प्रतिशतभन्दा बढी हुन नपाउने व्यवस्था गरिएको छ।

ब्याज आम्दनी (बित्तिय आम्दानी):	बिवरण	यस वर्ष रु.	गत वर्ष रु.
नगदमा प्राप्तभएको कर्जाबाट ब्याज आम्दानी		५१९,२८०,९०५.७०	५६२,५०३,६६५.२७
यस आ.व.को ब्याज आम्दानी	क	५१९,२८०,९०५.७०	५६२,५०३,६६५.२७
बर्षारम्भको लगानीमा रहिरहेको रकम(ल.र.र.)		३,७६८,०४८,१५६.३३	३,७१५,२९६,००५.९३
बर्षान्तको लगानीमा रहिरहेको रकम(ल.र.र.)		३,८६७,८१०,५६३.६२	३,७६८,०४८,१५६.३३
औषत लगानीमा रहिरहेको रकम(ल.र.र.)	ख	३,८१७,९२९,३६०.०	३,७४१,६७२,०८१.१३
लागी तथा सापटिबाट औषत आयदर	ग=क/ख	१३.६०%	१५.०३%

ब्याज खर्च (बित्तिय खर्च):		-	-
बाहृय कर्जाको ब्याज खर्च		२७,१२७,७६१.१४	११२,३३०,६३२.१९
वचत/निक्षेपमा ब्याज खर्च		२४८,४६३,०५४.३९	२१३,१२३,४८३.११
कुल ब्याज खर्च	घ	२७५,५९०,८१५.५३	३२५,४५४,११५.३०
बर्षारम्भको बाहृय कर्जा रकम		६४६,२४२,८५५.४२	१,१५३,०६३,५६४.८६
बर्षान्तको बाहृय कर्जा रकम		९९,३७१,४२०.०८	६४६,२४२,८५५.४२
औषत बाहृय कर्जा रकम	ङ	३७२,८०७,१३७.७५	८९९,६५३,२१०.१४
बर्षारम्भको वचत/निक्षेप रकम		२,७८८,३९४,११०.११	२,१८५,८०५,४७९.६३
बर्षान्तको वचत/निक्षेप रकम		३,४९६,८४२,७९९.१०	२,७८८,३९४,११०.११
औषत वचत/निक्षेप रकम	च	३,१४२,६१८,४५४.६	२,४८७,०९९,७९४.९
औषत बाहृय कर्जा तथा वचत/निक्षेप रकम	छ	३,५१५,४२५,५९२.४	३,३८६,७५३,००५.०
फण्डको औषत लागत दर	ज=घ/छ	७.८४%	९.६१%

औषत ब्याज अम्दानी र फण्डको लागतको फरक दर (स्प्रेड दर)	ग-ज	५.७६%	५.४२%

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

बिर्तामोड ४, झापा

श्रावण १, २०८१ देखि आषाढ ३२, २०८२ सम्मको

५.६.पर्लस् सुचकाङ्क

PEARLS रिपोर्ट सहकारीको वित्तीय अवस्था, जोखिम, तरलता र सञ्चालन क्षमताको मूल्यांकन गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय सूचक प्रणाली हो। प्रचलित सहकारी ऐन, नियम तथा सहकारी विभागको निर्देशनअनुसार यसको गणना र प्रतिवेदन अनिवार्य छ। वित्तीय कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाले आफ्नो वित्तीय संरचना तथा सूचकाङ्कहरू PEARLS मापदण्डले तोकेको दायराभित्र राख्नुपर्ने कानुनी व्यवस्था रहेकोछ। यसले सहकारीलाई कमजोरी पहिचान गरी सुधार गर्न र दिगो वित्तीय स्थायित्व कायम राख्न सहयोग गर्दछ।

क्षेत्र	अनुगमनको आधार	हुनुपर्ने मानक प्रतिशत	यर्थाथ अवस्था प्रतिशत (यस वर्ष)
P1	एक बर्ष भन्दा बढि भाखा नाघेको ऋणमा व्यवश्था	१००%	१००%
P2	एक बर्ष भन्दा कम भाखा नाघेको ऋणमा व्यवश्था	३५%	३५%
P6	खुद सम्पतिमा जम्मा शेयर र बचतको को अनुपात	≥१११%	११६.८२%
E1	कुल कर्जा र सम्पत्तिको अनुपात	७०-८०%	७९.१४%
E5	जम्मा निक्षेप र सम्पत्तिको अनुपात	७०-८०%	७३.८१%
E6	वाह्य ऋण र सम्पत्तिको अनुपात	०-५%	२%
E7	शेयर सदस्य पूंजी र सम्पत्तिको अनुपात	२०% सम्म	१२%
E9	संस्थाको स्व पूंजी र सम्पत्तिको अनुपात	१०% भन्दा वढि	४%
E10	चन्दा रकम र सम्पत्तिको अनुपात	अरु संस्था भन्दा कम	०.००%
A1	भाखा नाघेको ऋण र कुल ऋण लगानी अनुपात	५% सम्म	२.११%
A2	आय आर्जन नगर्ने सम्पत्ति र कुल सम्पत्तिको अनुपात	५% सम्म	४.५०%
R5a	कर्मचारी खर्च र कुल आम्दानीको अनुपात	१५% सम्म	२७.६३%
R5b	खर्च र आम्दानीको अनुपात	≤७०%	८७.८४%
R9	संचालन खर्च र औषत कुल सम्पत्तिको अनुपात	५% सम्म	०.९१%
R12	खुद आम्दानी र औसत सम्पत्तीको अनुपात	≥९%	१.५१%
L1	खुद तरल सम्पत्ति र कुल निक्षेप अनुपात	१५-२०%	२०%
L3	नगद मौजदात र कुल सम्पत्तिको अनुपात	१% सम्म	०.००%
S10	सदस्य बृद्धि प्रतिशत	१५% भन्दा वढि	७.७०%
S11	कुल सम्पत्ति बृद्धि प्रतिशत	१९% भन्दा वढि	२१%
	प्रति सदस्य कर्जा लागानी (पुँजिकोषको)	१५% भन्दा कम	२.६७%
	प्रति वचत संकलन (पुँजिकोषको)	१०% भन्दा कम	२%

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

बिर्तामोड ४, झापा

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

५.७. सदस्य केन्दियताको सुचकांक गणना

श्रावण १, २०८१ देखि आषाढ ३२, २०८२ सम्मको

विभागबाट स्वीकृत सदस्य केन्द्रीयता सूचकाङ्कमा सहकारी सस्थाको मानका साथै देहायको गणना एवं विवरणसमेतको आधारमा सहकारीपनको ज्ञापकका रुपमा सदस्य केन्द्रियताको अवस्थामा राय:

सदस्यकेन्द्रियता सूचकांक सदस्य केद्रियता मापदण्ड अनूसार **साधारण** परिणम आएको देखिएकोले सूधार गर्नूपर्ने ।

संस्थापकीय सरोकार = सदस्यको पुँजि(शेयर पुँजि +जगेडा कोष+ घाटा पुर्ति कोष)+नियमित बचत / जम्मा पुँजि(सदस्यको पुँजि + जम्मा बचत + जम्मा बाह्य ऋण)+ तटस्था स्रोत संयोग बिन्दु समायोजन अंक रु.

विवरण		रकम (रु)
अंशधन	शेयर पुंजी	५५८,५३८,०००.००
संस्थागत पुंजी	जगेडा कोष	१६८,२२७,४७२.२९
	घाटापुर्ती कोष	२३,०२४,१०७.११
	सदस्यको पुंजी	७४९,७८९,५७९.४०
	नियमित बचत	२,२७०,५३५,६८६.६३
जम्मा(सदस्यको पुंजी र नियमित बचतको योगफल)		३,०२०,३२५,२६६.०३
जम्मा बचत		३,४९६,८४२,७९९.१०
जम्मा तिर्नुपर्ने ऋण		९९,३७१,४२०.०८
तटस्थ स्रोत संयोग विन्दु समायोजन अंक		४७४,१०५,४००.२९
	जम्मा पुंजी	४,८२०,१०९,१९८.८७
पुंजीगत संरचना (संस्थापकीय सरोकार) सूचकको मान		६२.६६%

संचालकीय सक्रियता = सदस्यहरुको साधारण सभा,वि.सा.स. तथा विस्तारी मञ्चमा उपस्थिती संख्या /[(वर्षारम्भका जाम्म सदस्य+ वर्षान्तका जाम्म सदस्य)]/२ *६

विवरण	संख्या
साधारण सभामा उपस्थित सदस्य	२९,२९३१९
विशेष साधारण सभामा उपस्थित सदस्य	-
विस्तारित मञ्चमा उपस्थित सदस्य	१४,१६२.००
बर्षमा सदस्य बैठकमा उपस्थित कुल सदस्य	४३,४५५.१९
वर्ष आरम्भका जम्मा सदस्य	५६,४०९.००
वर्षान्तका जम्मा सदस्य	६०,७५०.००
औषत सदस्य संख्या	५८,५७९.५०
औषत सदस्य संख्या *६	३५१,४७७.००
संचालकीय सक्रियता सूचकको मान	१२.३६%

संरक्षकिय संवन्धन = वर्षमा कम्तीमा एक पटक ऋण लिएका जम्मा सदस्य संख्या /((वर्षारम्भका जाम्म सदस्य+ वर्षान्तका जाम्म सदस्य)/२)

विवरण	संख्या
वर्षभरि कम्तीमा एकपल्ट ऋण प्राप्त गर्ने सदस्य फाइल संख्या	१९,२२२.००
सदस्यबाट खरीद संख्या	-
सदस्यलाई विकी संख्या	-
	-
जम्मा	१९,२२२.००
जम्मा सदस्यतर्फी खरीद	
जम्मा सदस्यतर्फी विकी	
संरक्षकीय सम्बन्धन सूचकको मान	३२.८१%

सदस्य केन्द्रियताको सुचकांक

संस्थापकिय सरोकार सुचकांक + संचालकिय सक्रियताको सूचकांक + संरक्षकिय संबन्धको सूचकांक

कुल सूचकांक(३)

३५.९५%

विवरण	परिणाम
स्तराङ्कन	General
< ३०	
३०-४४	
४५-५९	
५९-७४	
≥७५	

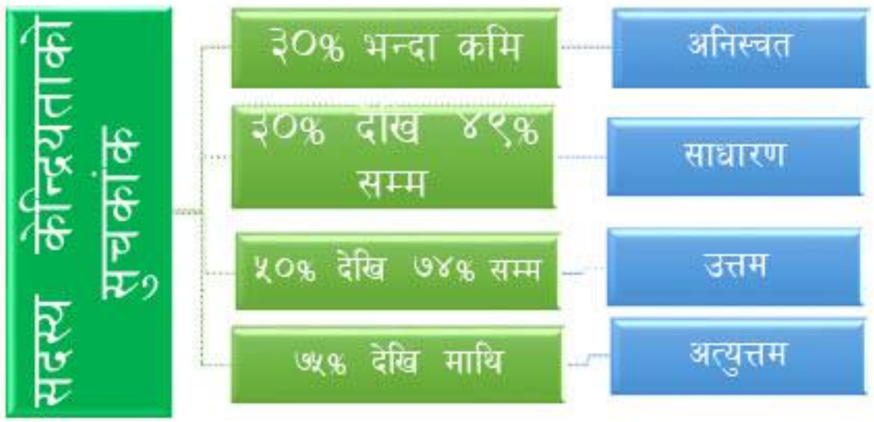

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

बिर्तामोड ४, झापा

२०८२ साल आषाढ मसान्त सम्मको

५.८.एन एफ आर एस र पहिलेको लेखाको सर्वमान्य सिद्धान्त अनुसार फरक परेको नाफाको मिलान बिवरण

बिवरण	आ.व.२०८०/२०८१	आ.व.२०८१/२०८२
संतुलन परिक्षण अनुसार कर पूर्व नाफा	९०,३८७,३९१	४५,७८६,०७२
एनएफआरएस अनुसार ब्याज उपरान्त (Interest Accrual NFRS)	६,०७५,१६६	३२,४८९,१२२
एनएफआरएस अनुसार बिदा खर्च (Leave Expenses NFRS)	(२,१४५,९३४)	(२,८८८,६४०)
भोगाधिकारमा रहेको सम्पत्ति सम्पत्तिको मूल्यह्रास	-	(४,४९१,५७५)
लेखाको सर्वमान्य सिद्धान्त अनुसार घरभाडा खर्चको रिभर्सल	-	१०,१६७,०५८
लिज दायित्वमा ब्याज खर्च	-	(३,२३३,९३४)
कर्मचारी बोनस खर्च	(९,०३८,७३९)	(४,५२४,४७७)
स्थायी सम्पत्ति मूल्यह्रासको रिभर्सल	-	-
नयाँ मूल्यह्रास (New Depreciation)	-	-
अडिट शुल्कका लागि प्रावधान (Provision for Audit Fees)	-	-
एनएफआरएस अनुसार कर पूर्व नाफा (Profit before tax as per NFRS)	८५,२७७,८८४	७३,३०३,६२७
	-	(०)

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

लेखा टिप्पणीहरु

श्रावण १, २०८१ देखि आषाढ ३२, २०८२ सम्मको

पुँजी र वित्तीय स्थितिको विवरणसँग सम्बन्धित व्याख्यात्मक नोटहरू

EN-१: सदस्यहरूलाई ऋण लगानी

GAAP अन्तर्गत, कर्मचारीहरूलाई दिइने ऋणलाई "ऋण लगानी" अन्तर्गत वर्गीकृत गरिएको थियो । कर्मचारीहरूलाई दिइने ऋणलाई अब वित्तीय स्थितिको विवरणमा छुट्टै प्रस्तुत गरिएको छ । यसबाहेक, ऋणमा हानिको प्रावधान (GAAP अन्तर्गत ऋण नोक्सानी प्रावधान भनेर चिनिन्छ) लाई GAAP अन्तर्गत दायित्वको रूपमा प्रस्तुत गरिएको थियो । यो अब ऋणको कुल रकम घटाइ पस्तुत गरिएको छ ।

विवरण	१ श्रावण २०८०	३१ आषाढ २०८१
GAAP अनुसार ऋण लगानी	३,७१५,२९६,००६	३,७६८,०४८,१५६
घटाउने: कर्मचारीहरूलाई ऋण	(८२,९१९,२६४)	(८२,५४७,८४६)
घटाउने: ऋण नोक्सानीको लागि प्रावधान	(६१,०५७,१८५)	(७१,१३३,३७८)
थप : पाउनुपर्ने ब्याज (Accrual)	१७,८२४,६६०	२३,८९९,८२७
NFRS अनुसार सदस्यहरूलाई ऋण लगानी	**३,५८९,१४४,२१७**	**३,६३८,२६६,७६०**

EN–२: कर्मचारीहरूलाई ऋण

GAAP अन्तर्गत; सहुलियतपूर्ण ब्याजदरमा कर्मचारीहरूलाई ऋण लागतमा मापन गरिएको हुन्छ । NFRS अन्तर्गत; यी ऋणहरूलाई वास्तविक मूल्यमा मापन गरिएको हुन्छ । GAAP अन्तर्गत, यस्ता ऋणहरूलाई "ऋण लगानी" अन्तर्गत वर्गीकृत गरिएको हुन्छ । कर्मचारीहरूलाई संस्थाले कुनैपनि ऋण सहुलियत दरमा प्रदान गरेको छैन ।

विवरणहरू	१ श्रावण २०८०	३१ आषाढ २०८१	कैफियत
कर्मचारीहरूलाई लागतमा ऋण (भुक्तानी कम गरी वितरण गरिएको रकम)	८२,९१९,२६४	८२,५४७,८४६	
घटाउने: वास्तविक मूल्य समायोजन	-	-	सहुलियत दरका कारण वास्तविक मूल्य समायोजन छैन
जम्मा	८२,९१९,२६४	८२,५४७,८४६	

कर्मचारी ऋणको वास्तविक मूल्य समायोजनलाई "स्थगित कर्मचारी खर्च" को रूपमा मान्यता दिइएको हुन्छ र "अन्य सम्पत्ति" अन्तर्गत प्रस्तुत गरिएको हुन्छ (नोट ४.१२)

EN-३: लगानी धितोपत्रहरू

GAAP अन्तर्गत, बैंकहरूसँगको निश्चित अवधिको निक्षेपहरूलाई "लगानी" को रूपमा वर्गीकृत गरिएको थियो। NFRS अन्तर्गत, ३ महिनासम्मको मूल परिपक्वता भएका निश्चित अवधिको निक्षेपहरूलाई "नगद र नगद समान" अन्तर्गत पुन: वर्गीकृत गरिएको छ र लामो परिपक्वता भएकाहरूलाई "बैंकहरू र वित्तीय संस्थाहरूसँगको मौज्दात" अन्तर्गत वर्गीकृत गरिएको छ ।

विवरणहरू	१ श्रावण २०८०	३१ आषाढ २०८१
GAAP अनुसार लगानी धितोपत्रहरू	९,४०२,२००	१४,३३५,२१५
घटाउने: अन्य सम्पत्तिमा पुन: वर्गीकृत	-	(४,९३२,८१५)
NFRS अनुसार लगानी धितोपत्रहरू	**९,४०२,२००**	**९,४०२,४००**

आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा

एकराज विष्ट
कोषाध्यक्ष

भूपाल बस्नेत
सचिव

टसबहादुर श्रेष्ठ
अध्यक्ष

सि.ए. प्रदिप अर्याल
पि. अर्याल एण्ड एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

कुमार याक्सो
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

लक्ष्मीनारायण भट्राई
लेखा विभाग प्रमुख

मनकुमार बेघा
लेखा सु.स.संयोजक

EN–४: चालु कर सम्पत्तिहरू

GAAP अन्तर्गत; हालको कर दायित्वहरूलाई वित्तीय स्थितिको विवरणमा छुट्टै प्रस्तुत गरिएको थियो र आयकरको अग्रिम भुक्तानीहरू "अन्य सम्पत्तिहरू" अन्तर्गत प्रस्तुत गरिएको थियो । NFRS अन्तर्गत; कर र हालको कर दायित्वहरूको अग्रिम भुक्तानीहरू नेट-अफ गरिएको छ र नेट "चालु कर सम्पत्ति" वा "चालु कर दायित्वहरू" को रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ।

विवरण	१ श्रावण २०८०	३१ आषाढ २०८१
चालु कर दायित्वहरू	(४,०६७,३९७)	(८,०६९,०४२)
चालु कर सम्पत्तिहरू	५,८७६,५३६	११,०८९,५०९
चालु कर सम्पत्तिहरू / (दायित्वहरू)	**१,८०९,१३९**	**३,०२०,४६७**

EN–५: बिक्रिको लागि राखिएको गैर चालु सम्पत्ति

GAAP अन्तर्गत; गैर-बैंकिङ सम्पत्तिहरू; जुन पहिले ऋणको विरुद्धमा धितोको रूपमा राखिएको जग्गा र/वा भवन हो र जसको स्वामित्व सहकारीले अन्तर्निहित ऋणको पुन: प्राप्तिको लागि लिलामी मार्फत सम्पत्तिहरू प्राप्त गर्न असमर्थताको कारणले ग्रहण गरेको थियो जुन "अन्य सम्पत्तिहरू" अन्तर्गत प्रस्तुत गरिएको थियो । NFRS अन्तर्गत; यी सम्पत्तिहरूलाई "बिक्रिको लागि राखिएको गैर चालु सम्पत्ति" मा पुन: वर्गीकृत गरिएको छ र वित्तीय स्थितिको विवरणमा छुट्टै प्रस्तुत गरिएको छ ।

विवरण	१ श्रावण २०८०	३१ आषाढ २०८१
GAAP अनुसार गैर-बैंकिङ सम्पत्तिहरू	-	३८,४०२,८९२
NFRS अनुसार बिक्रिको लागि राखिएको गैर चालु सम्पत्ति (पुन:वर्गीकृत)	**-**	**३८,४०२,८९२**

EN-६: सम्पत्ति तथा उपकरण र ख्याती र अमूर्त सम्पत्तिहरू

GAAP अन्तर्गत; अमूर्त सम्पत्ति र सम्पत्ति तथा उपकरणलाई "स्थिर सम्पत्ति" अन्तर्गत समूहबद्ध गरिएको थियो । अब तिनीहरूलाई वित्तीय स्थितिको विवरणमा छुट्टै लाइन वस्तुहरूको रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

विवरण	१ श्रावण २०८०	३१ आषाढ २०८१
GAAP अनुसार स्थिर सम्पत्तिहरू	**११९,२४२,९४९**	**१११,११८,७४४**
घटाउने: अमूर्त सम्पत्तिहरू	(१,११५,३५९)	(९१२,०२८)
थप: पुन: वर्गीकृत	३३,९५०,३५६	-
GAAP अनुसार सम्पत्ति तथा उपकरणहरू	**१५२,०७७,९४६**	**११०,२०६,७१६**
थप: जग्गामा पुनर्मूल्याङ्कन लाभ	-	-
NFRS अनुसार सम्पत्ति तथा उपकरणहरू	**१५२,०७७,९४६**	**११०,२०६,७१६**

EN–७: सम्पत्ति प्रयोगको अधिकार र लीज दायित्वहरू

GAAP अन्तर्गत, भाडा खर्च भनि नाफा र नोक्सान विवरण (SoPL) मा खर्च गरिएको थियो । र कुनै पनि सम्पत्ति पहिचान गरिएको थिएन ।

EN-७.१: सम्पत्ति प्रयोगको अधिकार

विवरण	३२ आषाढ २०८२
GAAP अनुसार प्रयोगको अधिकार सम्पत्ति र पट्टा दायित्वहरू	-
SoPL मा मान्यता प्राप्त सञ्चालन पट्टा	-
प्रारम्भिक मान्यतामा पट्टा भुक्तानीको वर्तमान मूल्य	४०,४२४,१७४
ह्रास	४,४९१,५७५
थप: पुनर्मूल्याङ्कन	-
NFRS अनुसार सम्पत्ति प्रयोगको अधिकार	**३५,९३२,५९९**

EN-८: स्थगित कर सम्पत्तिहरू

सम्पत्ति तथा उपकरणको पुन: मापन, परिभाषित लाभ दायित्वहरू, अन्य दीर्घकालीन कर्मचारी लाभहरूको परिणामस्वरूप GAAP अनुसार अस्थायी भिन्नता मापनहरू र NFRS अनुसार मापन गरिएका भिन्नताहरूमा भिन्नताहरू देखा परेको छ । स्थगित करहरूमा परिणामस्वरूप भिन्नताहरू इक्विटीमा जनाईएको छ । विवरणहरू निम्नानुसार छन् ।

सि.ए. प्रदीप अर्याल
पि. अर्याल एण्ड एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

विवरण	१ श्रावण २०८०	३१ आषाढ २०८१
GAAP अनुसार स्थगित कर सम्पत्ति/(दायित्वहरू)	-	-
NFRS मा संक्रमणमा पुन: मापनको प्रभाव	३३३,७१७	३३३,७१७
घटाउने: नाफा वा नोक्सानको विवरणमा मान्यता प्राप्त आर्थिक वर्ष २०८१-८२ को लागि अस्थायी भिन्नताहरूमा परिवर्तनको कारणले हुने प्रभावहरू	-	(१६४,८२२)
घटाउने: अन्य विस्तृत आयको विवरणमा मान्यता प्राप्त आर्थिक वर्ष २०८०-८१ को लागि अस्थायी भिन्नताहरूमा परिवर्तनको कारणले हुने प्रभावहरू।	-	-
NFRS मा स्थानान्तरणमा संचयी प्रभाव	३३३,७१७	१६८,८९५
NFRS अनुसार स्थगित कर सम्पत्ति/(दायित्वहरू)	३३३,७१७	१६८,८९५

EN-९: अन्य सम्पत्तिहरू

NFRS मा स्थानान्तरण हुँदा विभिन्न पुन: मापन र पुन: वर्गीकरणले GAAP को तुलनामा NFRS अनुसार "अन्य सम्पत्तिहरू" मा भिन्नता ल्याएको छ।

विवरणहरू निम्नानुसार छन्।

विवरण	१ श्रावण २०८०	३१ आषाढ २०८१
GAAP अनुसार अन्य सम्पत्तिहरू	४,०७७,४४४	७,२१३,८६५
थप: मसलन्द मौज्दात तथा समायोजन	(३३३,७१७)	४,७६३,९२०
NFRS अनुसार अन्य सम्पत्तिहरू	३,७४३,७२७	११,९७७,७८६

अन्य दीर्घकालीन कर्मचारी लाभ दायित्वहरू

GAAP अन्तर्गत, घर बिदा र बिरामी बिदासँग सम्बन्धित अन्य दीर्घकालीन कर्मचारी लाभ दायित्वहरू रिपोर्टिङ मितिमा जम्मा भएको भुक्तानीको रकम बराबर छुट बिनाको (Undiscounted) रकममा मापन गरिएको थियो (अर्थात्, यदि कर्मचारीहरूले रिपोर्टिङ मितिमा आफ्नो रोजगारी पूरा गरेको भए भुक्तानी हुने रकम) ।

यी दायित्वहरूलाई NAS १९- कर्मचारी लाभहरू द्वारा आवश्यक अनुसार प्रोजेक्टेड युनिट क्रेडिट विधि प्रयोग गरेर पुन: मापन गरिएको छ र परिणामस्वरूप भिन्नताहरू सञ्चित मुनाफामा लेखाङ्कन गरिएको छ। विवरणहरू निम्नानुसार छन्।

विवरण	१ श्रावण २०८०	३१ आषाढ २०८१
GAAP अनुसार अन्य दीर्घकालीन कर्मचारी लाभ दायित्वहरू	५,८५८,३९७	६,३७१,६८७
संक्रमणको मितिमा पुन: विवरणहरूको प्रभाव	५१३,२९०	१,८७१,२५७
आर्थिक वर्ष २०८०-८१ को समयमा नाफा वा नोक्सानमा शुल्क लगाइएका खर्चहरूमा परिवर्तनहरू		-
NFRS अनुसार परिभाषित लाभ दायित्वहरू	६,३७१,६८७	८,२४२,९४४

EN-१०: अन्य दायित्वहरू

NFRS मा स्थानान्तरण हुँदा विभिन्न पुन: मापन र पुन: वर्गीकरणले GAAP को तुलनामा NFRS अनुसार "अन्य सम्पत्तिहरू" मा भिन्नता ल्याएको छैन।

विवरणहरू निम्नानुसार छन्।

विवरण	१ श्रावण २०८०	३१ आषाढ २०८१
GAAP अनुसार हालको दायित्व र प्रावधानहरू	२१५,५६७,९९४	२२१,४७२,७४२
घटाउने: समायोजन	-	-
NFRS अनुसार अन्य दायित्वहरू	२१५,५६७,९९४	२२१,४७२,७४२

EN-११: जगेडा तथा अन्य कोष

जगडा तथा अन्य कोषको रकमलाई नियमनकारी समायोजनगरी NFRS वित्तिय विवरणमा समायोजन गरी देखाइएको छ।

Particulars	१ श्रावण २०८०	३१ आषाढ २०८१
GAAP अनुसार अन्य कोष	२१९,८८०,६१९	२४१,१६१,११३
NFRS अनुसार	२६५,९७६,८५७	२८९,४८३,७६४
पुन: मापन भिन्नता	४६,०९६,२३८	४८,३२२,६५१
NFRS समायोजन कोष	१७,७७९,१८०	२१,७०८,४१३
अन्य समायोजन	२८,३१७,०५८	२६,६१४,२३८
NFRS अनुसार अन्य रिजर्भ	२६५,९७६,८५७	२८९,४८३,७६४

कर्णाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड

लेखा टिप्पणीहरु

श्रावण १, २०८१ देखि आषाढ ३२, २०८२ सम्मको

आर्थिक वर्ष २०८०-८१ को कुल विस्तृत आयसंग सम्बन्धित व्याख्यात्मक नोटहरू

EN-१२: ब्याज आम्दानी

ब्याज आम्दानीमा ९० दिन सम्म भाखा नाघेका कर्जाहरूमा पाकेका ब्याज समेत समायोजन गरी देखाइएको छ।

विवरण	आ.व.२०८०/२०८१
GAAP अनुसार ब्याज आम्दानी	५७४,३८१,३०७
थप: ९० दिन सम्म भाखा नाघेका कर्जाहरुमा पाकेको ब्याज	६,०७५,१६६
NFRS अनुसार ब्याज आम्दानी	५८०,४५६,४७३

EN-१३: ब्याज खर्च

पट्टा दायित्वसँग सम्बन्धित ब्याज खर्च पनि ब्याज खर्चमा लेखाङ्कन गरिएको छ।

विवरण	आ.व.२०८०/२०८१
GAAP अनुसार ब्याज खर्च	३२५,४५४,११५
थप: पट्टाको ब्याज खर्च	-
NFRS अनुसार ब्याज खर्च	३२५,४५४,११५

EN-१४: शूल्क तथा कमिशन आम्दानी

विवरण	आ.व.२०८०/२०८१
GAAP अनुसार कमिशन तथा अन्य संचालन अम्दानी	३१,२२९,८६२
थप: पुनर्वर्गीकरण	(६,६७२,८६०)
NFRS अनुसार बिक्री र अन्य सन्चालन आम्दानी	२४,५५७,००३

EN–१५: कर्मचारी लाभ खर्च

NFRS अन्तर्गत विभिन्न पुन: मापन र पुन: वर्गीकरणको परिणामस्वरूप GAAP को तुलनामा NFRS अन्तर्गत कर्मचारी खर्चमा भिन्नता आएको छ। विवरणहरू निम्नानुसार छन्:

विवरण	आ.व.२०८०/२०८१
GAAP अनुसार कर्मचारी खर्च	१३७,१९९,४२३
परिभाषित लाभ दायित्व खर्च र अन्य दीर्घकालीन कर्मचारी लाभ खर्चहरुको पुन: मापन	२,१४५,९३४
GAAP अन्तर्गत छुट्टै लाइन वस्तुको रूपमा प्रस्तुत कर्मचारी बोनस खर्च	९,०३८,७३९
NFRS अनुसार कर्मचारी खर्च	१४८,३८४,०९६

एकराज विष्ट
कोषाध्यक्ष

भूपाल बस्नेत
सचिव

टसबहादुर श्रेष्ठ
अध्यक्ष

आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा

कुमार याक्सो
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

लक्ष्मीनारायण भट्टराई
लेखा विभाग प्रमुख

मनकुमार बेघा
लेखा सु.स.संयोजक

सि.ए. प्रदिप अर्याल
पि. अर्याल एण्ड एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

EN-१६: अन्य प्रशासनिक र सन्चालन खर्च

NFRS अन्तर्गत विभिन्न पुन: मापन र पुन: वर्गीकरणको परिणामस्वरूप GAAP को तुलनामा NFRS अन्तर्गत कर्मचारी खर्चमा भिन्नता आएको छ। विवरणहरू निम्नानुसार छन्:

विवरण	आ.व.२०८०/२०८१
GAAP अनुसार अन्य प्रशासनिक र सन्चालन खर्च	४२,८९०,७७८
कम: स्थिर सम्पत्तिको ह्रासकट्टीमा पुन: वर्गीकृत	(७,८९१,७१७)
कम: कमिशन र डिस्काउन्ट खर्चमा पुन: वर्गीकृत	(२३०,९५३)
NFRS अनुसार अन्य प्रशासनिक र सन्चालन खर्च	३४,७६८,१०८

आर्थिक वर्ष २०८०-८१ को लागि नगद प्रवाहको विवरणसँग सम्बन्धित व्याख्यात्मक नोटहरू

EN-१७

सन्चालन गतिविधिहरू, लगानी गतिविधिहरू र वित्तीय गतिविधिहरूबाट खुद नगद प्रवाहमा परिवर्तनहरू NFRS अन्तर्गत आवश्यक वस्तुहरूको पुन र्वगिकरण र पुन र्वगिकरणको कारणले हो जुन GAAP अनुसार नियामक आवश्यकताहरूको तुलनामा फरक छ।

एकराज विष्ट
कोषाध्यक्ष

भूपाल बस्नेत
सचिव

टसबहादुर श्रेष्ठ
अध्यक्ष

आजको हाम्रो संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा

कुमार याक्सो
प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

लक्ष्मीनारायण भट्टराई
लेखा विभाग प्रमुख

मनकुमार बेघा
लेखा सु.स.संयोजक

सि.ए. प्रदिप अर्याल
पि. अर्याल एण्ड एसोसिएट्स
चार्टर्ड एकाउन्टेन्टस

कर्जा लगानी तथा असुली आन्तरिक कार्यविधि संशोधनसहित २०८१, को परिच्छेद २ को (क), (ख), (ग) लाई पुनः संशोधन २०८२

क.सं.	नाम	साविक व्यवस्था	हालको व्यवस्था	कारण
१	बिना धितो कर्जा	१५.५%	१४.५%	समय सापेक्ष
२	धितो कर्जा	१२.५%	११.५%	समय सापेक्ष
३	लघुवित्त तर्फको बिना धितो	१५.५%	१४.५%	समय सापेक्ष
४	कृषि तथा पशुपालन कर्जा बिना धितो	१५.५%	१३.५%	समय सापेक्ष
५	कृषि तथा पशुपालन कर्जा धितोमा	१२.५%	१०.५%	समय सापेक्ष

शेयर सदस्यता वितरण बचत परिचालन आन्तरिक कार्यविधि संशोधनसहित २०८१ को परिच्छेद ३ को दफा १४ लाई समय सापेक्ष ब्याजदर समायोजन तथा थपघट गर्नुपर्ने वाञ्छनिय आवश्यक भएको हुँदा देहाय अनुसारको संशोधन गरिएको ब्याज साधारण सभामा पेश गरिएको छ ।

क.सं.	बचतको नाम	साबिक ब्याजदर	संशोधित ब्याजदर	कारण
१	साधारण तथा व्यक्तिगत बचत	५.५%	३.७५%	समय सापेक्ष
२	मासिक क्रमिक नियमित बचत सबै	५%	६.५%	समय सापेक्ष
३	उपकार बचत	६%	३.७५%	समय सापेक्ष
४	पेन्सन बचत	७.५%	६.५-७%	समय सापेक्ष
५	केन्द्रकोष वचत	८%	६.५%	समय सापेक्ष
६	कमिक बिमा बचत	९%	७%	समय सापेक्ष
७	उपदान बचत	१०%	९%	समय सापेक्ष
८	आवधिक एकमुष्ट बचत	९-१२%	७-९%	समय सापेक्ष
९	जेष्ठ नागरिक तथा नारी पर्व बचत	९-७%	३.७५%	समय सापेक्ष

कर्मचारी प्रशासन आन्तरिक कार्यविधि २०६३ संशोधनसहित २०८१ को परिच्छेद ४ को दफा १७ (क) र परिच्छेद ४ को दफा २७ को (घ) लाई पुनः संशोधन २०८२

क. सं.	साविक व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था	कारण
१	(ढ)तलब तथा ग्रेड बराबरको आधार तलबमा बढुवा भएको पदमा घट्न गएमा साविक पदमा रहेको ग्रेड समायोजन गरिनेछ तर अन्य सुविधाको हकमा लागु हुनेछैन ।	(ढ) तलब तथा ग्रेड बराबरको आधार तलबमा बढुवा भएको पदमा घट्न गएमा साविक पदमा रहेको ग्रेड समायोजन गरिनेछ तर अन्य सुविधाको हकमा लागु हुनेछैन । साथै उक्त समायोजन गरिएको ग्रेडलाई प्रत्येक वर्ष थप गरिने ग्रेडबाट समायेजन गर्दै थप ग्रेड बढदै जाने र समायोजन रकम घटाउदै शुन्यान्तर गरिनेछ ।	बढुवा हुदा तलब सुविधा घट्न गएमा

साधारण सभा तथा निर्वाचन कार्यविधि २०८० को परिच्छेद २ को दफा ४(क) र दफा ८(क) को (१),(३) लाई पुन संशोधन २०८२

क्र.सं	साबिक व्यवस्था	संशोधित व्यवस्था	कारण
१	दफा ४(क) मा उल्लेख भएको इकाइ बाहेक सदस्य संख्या र भूगोलको आधारमा देहाय बमोजिमको स्थानमा ईकाई साधारण सभा हुनेछ वा संचालक समितिले तोके बमोजिम हुनेछ । १) विर्तामोड(क) २) बिर्तामोड (ख) ३) चारआली ४) भद्रपुर ५) दमक ६) उर्लावारी ७) सुरुङ्गा	दफा ४ (क) मा उल्लेख भएको एकाइ साधारण सभा हुनेछ । सो दफा बमोजिम हुने एकाइ सभामा सदस्यलाई उपस्थित हुन असहज हुने स्थानहरुमा एकाइ अन्तगर्त संचालक समितिकोनिर्णयले बढीमा १० वटा सम्म उपएकाई निर्धारण गरी उप एकाई साधारण सभा सम्पन्न गर्न सक्नेछ । १) बिर्तामोढ २) कृषिधोक ३) चारआली ४) भद्रपुर ५) दमक ६) उर्लावारी ७) सुरुङ्गा	प्रदेश सहकारी साधारण सभा कार्यव्यवस्था निर्देशिका २०७६ बमोजिम
२	दफा ८(क) को (१) अध्यक्ष-१, उपाध्यक्ष-१, सचिव-१, कोषाध्यक्ष-१ र ९ जना सदस्य हुनेछ ।	दफा ८(क) को (१) अध्यक्ष-१, उपाध्यक्ष-१, सचिव-१, कोषाध्यक्ष-१ र ५ जना सदस्य हुनेछ ।	सहकारी नियमन प्राधिकरणको मापदण्ड बमोजिम
३	दफा ६(क) मा उल्लेख भएको संचालक तथा लेखा समितिको निर्वाचन प्रत्येक ४/४ वर्षमा देहायको प्रक्रिया पुऱ्याई ईकाई साधारण सभाबाट चयन भएको निर्वाचन प्रतिनिधिले निर्वाचित गराउन सक्नेछ । १. ईकाई साधारण सभामा जम्मा सदस्य संख्याको आधारमा १ प्रतिशत प्रतिनिधि सो सभाले निर्वाचन प्रतिनिधि चयन गर्नेछ । २. ईकाई साधारण सभामा चयन भएका निर्वाचन प्रतिनिधिले संचालक तथा लेखा समितिलाई निर्वाचित गराउन सक्नेछ । ३. ईकाई साधारण सभामा चयन भएका प्रतिनिधिहरु संस्थाको निर्वाचनमा उम्मेदवारीमा भाग लिन पाउने छन् । ४. बहालवाला संचालक तथा लेखा समिति र उपसमितिहरु (कर्मचारीहरुबाहेक) स्वत निर्वाचन प्रतिनिधि हुनेछ ।	१. दफा ६(क) मा उल्लेख भएको संचालक तथा लेखा समितिको निर्वाचन प्रत्येक ४/४ वर्षमा देहायको प्रक्रिया पुऱ्याई एकाई/ उपएकाई साधारण सभाबाट निर्वाचित गराउन सक्नेछ । २. सहकारी ऐन, नियमावली तथा, संस्थाको विनियममा योग्यता पुगेका शेयर सदस्यहरुले निर्वाचनको उम्मेद्धवारीमा भाग लिन सक्नेछन । ३. एकाई सभाको माइन्युट प्रमाणीकरण गर्न संचालक समिति भन्दा एक जना बढी एकाई साधारण सभाले प्रतिनिधि चयन गरिनेछ । ४. एकीकृत अन्तिम माइन्युट प्रमाणिकरण गर्न संचालक समिति भन्दा न्युनतम दुई गुणा र अधिकतम तीन गुणा ननाघने गरी चयन गरिनेछ ।	सहकारी ऐन नियम बमोजिम

नेपाल सरकार

राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरण

पुल्चोक,ललितपुर।

बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाको साधारण सभा संचालन सम्बन्धमा जारी निर्देशन

निर्देशन नं: ०२/२०८२/८३ जारी मितिः २०८२/०५/१७

सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ३९(२) बमोजिम बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाको साधारण सभालाई सदस्य-केन्द्रित र मितव्ययी बनाई सुशासन कायम गर्न आवश्यक देखिएकोले सोही ऐनको दफा १०३(ज) को उपदफा (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणले देहाय बमोजिमको निर्देशन जारी गरेको छः

१. बचत तथा ऋणको मुख्य कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाको साधारण सभामा सहकारी संस्थाको दर्ता, नियमन, अनुगमन वा सुपरीवेक्षणसँग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सम्बन्धित कुनै पनि निकायका गैर-सदस्य कर्मचारी वा पदाधिकारी सहभागी नहुने/नगराउने। यस विपरीत त्यस्ता पदाधिकारीहरूको सहभागितालाई स्वार्थको द्वन्द्व (Conflict of Interest) मानिने।

२. साधारण सभामा गैर-सदस्य व्यक्ति वा पदाधिकारीलाई आमन्त्रण गरी उद्‌घाटन सत्र, आसनग्रहण वा अतिथिका मन्तव्यजस्ता औपचारिक कार्यक्रममा समय व्यतीत नगरी सीधै साधारण सभाको छलफल एजेन्डामा प्रवेश गर्ने।

३. सहकारी संस्था आबद्ध रहेको माथिल्लो संघबाट कुनै परामर्श आवश्यक परेमा वा सदस्य शिक्षा दिनु परेमा न्यूनतम संख्यामा मात्र गैर-सदस्य प्रतिनिधि वा स्रोत व्यक्तिलाई साधारण सभाको प्रारम्भमै परामर्श वा सदस्य शिक्षा प्रदान गर्ने गरी आमन्त्रण गर्न सकिने।

४. साधारण सभामा नयाँ कार्यसमिति निर्वाचित गर्नुपर्ने अवस्थामा निर्वाचन उपसमिति सहित निर्वाचन सम्पन्न गर्न आवश्यक पर्ने जनशक्तिलाई उपस्थित गराउन सकिने।

५. बचतकर्ताको हितलाई मध्यनजर गरी संस्थामा मितव्ययीता कायम गर्न साधारण सभामा उद्‌घाटन, अतिथि सत्कार, यातायात खर्च, सहभागी भत्ता, अतिथि उपहार, भोजभतेर (आवश्यकता अनुसार सदस्यहरूको सामान्य खाजा/खाना बाहेक) जस्ता क्रियाकलापमा फजुल खर्च नगर्ने/नगराउने।

१

राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरण
पुल्चोक, ललितपुर, नेपाल।

६. सहकारी संस्थाको कार्यक्षेत्रभित्र सदस्यहरूलाई पायक पर्ने स्थानमा साधारण सभाको आयोजना गर्नुपर्ने।

७. बचत तथा ऋणको मुख्य कारोवार गर्ने सहकारी संस्थाले प्रचलित कानून तथा यस निर्देशन बमोजिम साधारण सभा सम्पन्न गरी सोको एक महिनाभित्र यस प्राधिकरणमा विद्युतीय प्रणाली (इमेल ठेगाना: **admin@ncra.gov.np**) मार्फत संक्षिप्त प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने।

८. यस निर्देशनको पालना नभएको पाइएमा प्रचलित कानून बमोजिम कारबाही हुने।

(शेषनारायण पौडेल)
कार्यकारी निर्देशक/प्रवक्ता

बोधार्थ

श्री भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय, सिंहदरबार, काठमाडौं।
श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, बालुवाटार काठमाडौं।
श्री सहकारी विभाग, नयाँ बानेश्वर काठमाडौं।
श्री राष्ट्रिय सहकारी महासंघ, पुल्चोक, ललितपुर।

राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरण
पुल्चोक, ललितपुर, नेपाल।